

รายงานการวิจัย

การประเมินพัฒนาการสำหรับนักเรียน
ที่มีความสามารถพิเศษด้านภาษาไทย
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ
ร่วมกับ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

371 .95 สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
ส 691 ร รายงานการวิจัยการประเมินพัฒนาการสำหรับนักเรียนที่มีความ
ความสามารถพิเศษด้านภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
/สำออง หิริญบูรณะ และคณะ. กรุงเทพฯ : สกศ., 2546
179 หน้า
ISBN 974-559-619-1
1. การศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ - วิจัย.
2. สำออง หิริญบูรณะ และคณะ. 3. ชื่อเรื่อง

รายงานการวิจัยการประเมินพัฒนาการสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ
ด้านภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

สิ่งพิมพ์ สกศ.   อันดับที่ 118/2545
พิมพ์ครั้งที่ 1   สิงหาคม 2546
จำนวนพิมพ์   2,000 เล่ม
จัดพิมพ์เผยแพร่   สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
ถนนสุขุขทัย เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300
โทรศัพท์ 0 2668 7123 ต่อ 2528
โทรสาร 0 2668 7329
Web site : <http://www.onec.go.th>
สำนักพิมพ์   บริษัท พิมพ์ดี จำกัด
21/232 - 4 ซอยคลองหนองใหญ่ ถนนวงแหวน
เขตบางแค กรุงเทพฯ 10160
โทรศัพท์ 0 2803 2694 - 7
โทรสาร 0 2803 4401

คำชี้แจง : ตั้งแต่วันที่ 7 กรกฎาคม 2546 เป็นต้นไป สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
สำนักนายกรัฐมนตรี ปรับเปลี่ยนเข้าสู่ระบบโครงสร้างใหม่เป็นสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

การจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาได้เต็มตามศักยภาพนับว่าเป็นหัวใจสำคัญ ความสำเร็จของการปฏิรูปการศึกษาในครั้งนี้จะเป็นไปได้ต่อเมื่อระบบการศึกษาตระหนักถึงความแตกต่างและสามารถตอบสนองเด็กแต่ละคนได้อย่างเหมาะสม โดยเฉพาะในกรณีผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษที่เหนือกว่าเด็กในวัยเดียวกัน กลุ่มผู้เรียนเหล่านี้มีสิทธิที่จะได้รับการศึกษาด้วยรูปแบบที่เหมาะสม ดังที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้บัญญัติไว้ในมาตรา 10 วรรคสี่ว่า “การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความสามารถพิเศษต้องจัดด้วยรูปแบบที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคลนั้น”

สำหรับประเทศไทย องค์ความรู้และหลักวิชาที่ถูกต้องในเรื่องการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษด้านต่างๆ ยังไม่เป็นที่แพร่หลาย โดยเฉพาะด้านภาษา ซึ่งไม่เพียงแต่จะมีคุณค่าในตัวเองเท่านั้น ยังเป็นส่วนสำคัญที่เสริมให้ความสามารถด้านอื่นๆ โดดเด่นไปด้วย เด็กกลุ่มนี้จะสามารถรับรู้หรือเรียนรู้ทางภาษาได้รวดเร็วลึกซึ้งกว่าเด็กทั่วไป พูดได้ก่อนวัย ชอบเล่นคำ เล่นภาษา รักการอ่าน สนใจกิจกรรมทางภาษา มีอารมณ์ขัน เป็นต้น หากเด็กเหล่านี้ได้รับการเอาใจใส่ดูแลพัฒนาความสามารถอย่างถูกต้องเหมาะสม ความสามารถโดดเด่นที่เกิดขึ้นในแต่ละบุคคลจะนำไปสู่การสร้างสรรคผลงานในหลากหลายสาขาที่มีคุณประโยชน์อย่างอนันต์ต่อสังคม

ดังนั้น เพื่อให้กระบวนการเสาะหาและกระบวนการเรียนรู้สำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษในด้านภาษา สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาและเหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา จึงสนับสนุนให้ศูนย์พัฒนาอัจฉริยภาพของเด็กและเยาวชน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ร่วมกับโรงเรียนสตรีวิทยา โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) และโรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย ดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการเรื่อง การพัฒนารูปแบบและหลักสูตรการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้มีความสามารถพิเศษทางภาษาไทย และภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายขึ้น

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ขอขอบคุณคณะผู้วิจัย ผู้บริหาร คณะครู และนักเรียนของโรงเรียนดังกล่าว ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องทุกท่านที่ร่วมมือและช่วยเหลือจนทำให้การดำเนินงานสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อวงการการศึกษาของไทยอย่างกว้างขวางต่อไป

(นายรุ่ง แก้วแดง)

เลขาธิการสภาการศึกษา

คำชี้แจง

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้สนับสนุนให้ดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการเรื่อง การพัฒนารูปแบบและหลักสูตรการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้มีความสามารถพิเศษทางภาษาไทย และภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยได้รับความร่วมมือจากโรงเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน และสมาคมครู - ผู้ปกครองให้เงินอุดหนุนสมทบการดำเนินงานวิจัยดังกล่าวด้วย วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ เพื่อรายงานผลการใช้หลักสูตร การผลิตสื่อ และคู่มือครู ซึ่งจะเป็นโยบายในการพัฒนาเยาวชนของชาติ ที่จะเป็ทรัพยากรอันมีค่าของประเทศต่อไป

เอกสารเล่มนี้ เป็นรายงานการวิจัยการประเมินพัฒนาการสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ด้านภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโอกาสนี้ คณะผู้วิจัยขอขอบคุณ ดร.นิยะดา จิตต์จรัส ผศ.ดร.ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร และ รศ.ชูศรี วงศ์รัตน์ ที่ได้ช่วยแนะนำและตรวจสอบแบบทดสอบที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

เอกสารชุดนี้ มีจำนวนทั้งสิ้น 14 เล่ม จำแนกตามโปรแกรมการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ ซึ่งแต่ละโปรแกรมจะประกอบด้วย รายงานการวิจัย 1 เล่ม คู่มือและแผนการสอน 1 เล่ม ดังรายชื่อเอกสารต่อไปนี้

1. รายงานการวิจัยการพัฒนาหลักสูตรลดระยะเวลาเรียน (Acceleration Program) และหลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์ (Enrichment Program) สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ด้านภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
2. คู่มือและแผนการสอนหลักสูตรลดระยะเวลาเรียน (Acceleration Program) และหลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์ (Enrichment Program) สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ด้านภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
3. รายงานการวิจัยการพัฒนาหลักสูตรขยายประสบการณ์ (Extension Program) สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ด้านภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
4. คู่มือและแผนการสอนหลักสูตรขยายประสบการณ์ (Extension Program) สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ด้านภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
5. รายงานการวิจัยการประเมินพัฒนาการสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ด้านภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
6. คู่มือการจัดการเรียนการสอนและการบริหารหลักสูตรสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ด้านภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
7. รายงานการวิจัยการพัฒนาหลักสูตรลดระยะเวลาเรียน (Acceleration Program) และหลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์ (Enrichment Program) สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ด้านภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
8. คู่มือและแผนการสอนหลักสูตรลดระยะเวลาเรียน (Acceleration Program) และหลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์ (Enrichment Program) สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ด้านภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

9. รายงานการวิจัยการพัฒนาหลักสูตรขยายประสบการณ์ (Extension Program) สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ด้านภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
10. คู่มือและแผนการสอนหลักสูตรขยายประสบการณ์ (Extension Program) สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ด้านภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
11. รายงานการวิจัยการประเมินพัฒนาการสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ด้านภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
12. คู่มือการจัดการเรียนการสอนและการบริหารหลักสูตรสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ด้านภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
13. สรุปรายงานการวิจัยเรื่อง รูปแบบการจัดการเรียนการสอนสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
14. รายงานสรุปสภาพปัจจุบันและยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาสำหรับเด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษของประเทศไทย

คณะผู้วิจัยและผู้ดำเนินงานโครงการ

หน้า

คำนำ

คำชี้แจง

สารบัญ

บทที่ 1 บทนำ

1

1.1 ภูมิหลัง

1

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

5

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

5

1.4 วิธีดำเนินการศึกษา

6

1.5 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

7

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

7

1.7 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

9

บทที่ 2 ปรัชญา วิสัยทัศน์และกรอบทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

11

2.1 ธรรมชาติของเด็กที่มีความสามารถพิเศษทางภาษา

11

๑ เด็กที่มีความสามารถพิเศษคือใคร?

11

๒ ลักษณะของความสามารถพิเศษทางภาษา

13

2.2 ขั้นตอนกระบวนการค้นหาและเครื่องมือในการคัดแยกเด็กที่มีความสามารถพิเศษ

14

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
๕ การประเมินผลและการคัดแยกเด็กที่มีความสามารถพิเศษ	22
๕ การคัดแยกเด็กที่มีความสามารถพิเศษโดยใช้แฟ้มสะสมงาน	25
๕ เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการใช้แบบทดสอบมาตรฐานกับการทดสอบที่จำลองสภาพการทำงานของสมอง	27
๕ ความน่าเชื่อถือของการคัดแยกเด็กที่มีความสามารถพิเศษทางภาษา	29
2.3 การวัดและการประเมินผล	30
๕ การประเมินความสามารถและพัฒนาการของผู้เรียน	30
○ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลความสามารถพิเศษ	30
○ ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความสามารถพิเศษ	35
○ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการวัดและการประเมินผลของผู้เรียน	37
๕ การประเมินประสิทธิภาพของหลักสูตร	39
○ หลักสูตรที่เหมาะสมในขนาดทางภาษา	42
○ การประเมินวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	43
○ หลักสูตรแบบใดเหมาะสมกับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ	43
○ รูปแบบการวัดและประเมินผลหลักสูตร	46
๕ การประเมินตามสภาพจริง	46
๕ ความน่าเชื่อถือของการวัดและประเมินความสามารถพิเศษทางภาษา	50
๕ แนวทางในการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล	51
2.4 โปรแกรมการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ	53
บทที่ 3 การประเมินพัฒนาการสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านภาษาไทย	56
3.1 การรายงานผลการพัฒนาผู้เรียน	57

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
๑ การพัฒนาด้านภาษา	57
๑ การพัฒนาด้านคุณธรรมและจริยธรรม	65
๑ การพัฒนาทางด้านความคิด	75
3.2 สรุปความสามารถพิเศษของนักเรียนในโครงการ	85
3.3 ผลของการคัดแยกผู้มีความสามารถพิเศษทางภาษา	90
3.4 เครื่องมือในการประเมินผลงานของผู้เรียน	96
3.5 ทำเนียบนักเรียน	99
3.6 การประเมินความสำเร็จของโครงการ	99
๑ การประเมินหลักสูตร	99
๑ การประเมินความเปลี่ยนแปลงที่เกิดในตัวผู้สอน และผู้บริหาร	101
๑ การประเมินผลกระทบของโครงการ	105
๑ การประเมินความพึงพอใจในโครงการ	107
3.7 ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพของโครงการ	109
บทที่ 4 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	112
บรรณานุกรม	131
ภาคผนวก	134
๑ ตารางแสดงพัฒนาการของผู้เรียนทางด้านภาษา 1 - 3 ทางด้านคุณธรรม จริยธรรม 1 - 5 ทางด้านทักษะการคิด 1 - 3	135
๑ แบบทดสอบก่อนการเรียน	146
๑ แบบทดสอบหลังการเรียน	159
๑ ทำเนียบนักเรียน	172

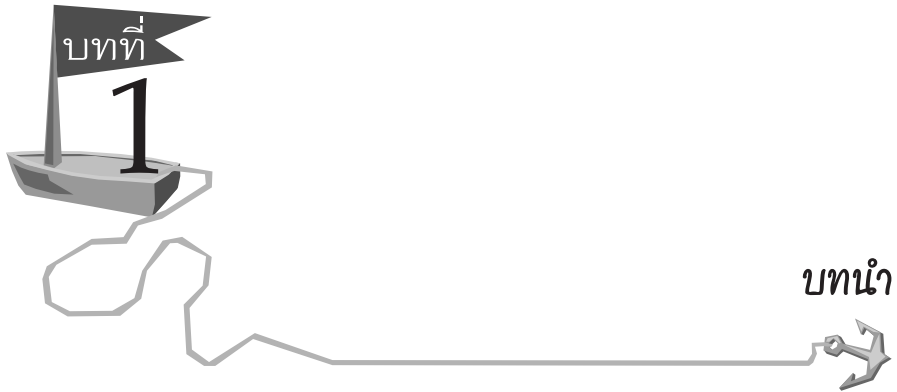

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 การคัดแยกผู้มีความสามารถพิเศษ ด้านภาษา 1 - ความเร็วในการอ่านอย่างมี วิจารณ์ญาณ	59
3.2 การคัดแยกผู้มีความสามารถพิเศษ ด้านภาษา 2 - การอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ	62
3.3 การคัดแยกผู้มีความสามารถพิเศษ ด้านภาษา 3 - การเข้าถึงวรรณกรรม	64
3.4 การคัดแยกผู้มีความสามารถพิเศษ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม 1 - ความเอื้ออาทร	66
3.5 การคัดแยกผู้มีความสามารถพิเศษ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม 2 - การเห็นคุณค่าในตนเอง	68
3.6 การคัดแยกผู้มีความสามารถพิเศษ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม 3 - ความสามารถในการควบคุมอารมณ์	70
3.7 การคัดแยกผู้มีความสามารถพิเศษ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม 4 - ทักษะทางสังคม	72
3.8 การคัดแยกผู้มีความสามารถพิเศษ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม 5 - ความสามารถในการควบคุมความเครียด	74
3.9 การคัดแยกผู้มีความสามารถพิเศษ ด้านทักษะการคิด 1 - การคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ	76
3.10 การคัดแยกผู้มีความสามารถพิเศษ ด้านทักษะการคิด 2 - การคิดอย่างสร้างสรรค์	78
3.11 การคัดแยกผู้มีความสามารถพิเศษ ด้านทักษะการคิด 3 - ระดับความคิดสร้างสรรค์	79

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า	
3.12	การคัดแยกผู้เรียนตามความสามารถด้านภาษา	80
3.13	การคัดแยกผู้เรียนตามความสามารถด้านคุณธรรมและจริยธรรม	81
3.14	การคัดแยกผู้เรียนตามความสามารถด้านทักษะการคิด	83
3.15	ความสามารถพิเศษของนักเรียนในโครงการโรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย	85
3.16	ความสามารถพิเศษของนักเรียนในโครงการโรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี)	86
3.17	ความสามารถพิเศษของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสตรีวิทยา	88
3.18	ประเภทและเกณฑ์ในการคัดแยกผู้มีความสามารถพิเศษ	90
3.19	รายชื่อนักเรียนที่ได้รับการคัดแยกตามเกณฑ์ผู้มีความสามารถพิเศษจำแนกตามโรงเรียนที่เข้าโครงการ	92
3.20	สรุปผลการคัดแยกผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษาในโรงเรียน	95
3.21	แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับผลงานกลุ่มของนักเรียน	96
3.22	แบบประเมินผลงานของนักเรียน	97
3.23	การประเมินหลักสูตรระยะเวลาเรียนและหลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์ของนักเรียนในโครงการ	100
3.24	แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถด้านภาษาของครูผู้สอน / หัวหน้าหมวด / ผู้บริหาร (ผู้ช่วยวิชาการหรือผู้อำนวยการ) ในการจัดการเรียนการสอนสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ	102
3.25	สรุปผลประเมินความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความสามารถพิเศษทางภาษาของครูผู้สอน / หัวหน้าหมวด / ผู้บริหาร	104
3.26	แบบสำรวจผลกระทบที่โครงการการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษมีต่อบุคคลที่เกี่ยวข้องของโรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย	105
4.1	สรุปการคัดแยกผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษาไทยในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	114

1.1 ภูมิหลัง

เด็กที่มีความสามารถพิเศษมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนให้เกิดการปฏิรูปการศึกษา ตามมาตรา 10 วรรค 4 ที่กล่าวว่า “การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลที่มีความสามารถพิเศษ ต้องจัดด้วยรูปแบบที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคลนั้น” แนวความคิดนี้สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) ซึ่งได้เน้นการพัฒนาคน โดยกำหนดให้คนเป็นศูนย์กลางในการพัฒนา เพื่อส่งเสริมศักยภาพทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา สามารถที่จะพัฒนาประเทศให้มีเสถียรภาพมั่นคง สมดุล และยั่งยืน (การศึกษาแห่งชาติ, คณะกรรมการ. 2540) แต่บุคคลส่วนใหญ่มักมีปฏิกิริยาต่อเด็กที่มีความสามารถพิเศษเป็นสองแนว คือไม่สนใจใยดี หรือผลักดันให้เด็กเป็นบุคคลพิเศษในอีกโลกหนึ่งต่างหาก ซึ่งความเป็นจริงแล้วเด็กเหล่านี้ต้องการการเอาใจใส่อย่างเด็กสามัญธรรมดา และต้องการการส่งเสริมตามศักยภาพมีอยู่ (ดุเชฎฐิ บริพัตร ณ อยุธยา, หม่อมม. 2531)

การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษทางภาษานั้น เป็นเรื่องที่ต้องดำเนินการปูพื้นฐานการพัฒนาในสาขาอื่น ๆ และเด็กที่มีความสามารถพิเศษ

ทางภาษาต้องการการพัฒนาที่สามารถจะทำให้เขาแสดงศักยภาพในการเรียนรู้ของเด็กที่มีพรสวรรค์ทางด้านนี้ เพราะหากเด็กไทยมีความสามารถในการใช้ภาษาที่ดีมีประสิทธิภาพ ความสามารถนี้จะส่งผลต่อการเรียนรู้ในเรื่องอื่นๆ ได้อย่างมีสัมฤทธิ์ผล ความสามารถทางภาษาทั้งในภาษาแม่และภาษาต่างประเทศจึงเป็นเรื่องที่จะต้องพัฒนาอย่างรีบด่วน

แต่เป็นที่น่าเสียดายที่มีความเข้าใจผิดว่า เด็กที่มีความสามารถพิเศษทางภาษา เมื่อเข้าสู่ระบบมหาวิทยาลัยจำเป็นต้องเข้าเรียนในสาขาภาษาศาสตร์หรือสาขาวิชาภาษาไทย วรรณกรรม วรรณคดี หรือการเรียนการสอนภาษาเท่านั้น จุดมุ่งหมายของการพัฒนาความสามารถทางภาษาในระดับประถมและมัธยมศึกษา นั้นกว้างกว่านี้มาก เด็กที่มีความสามารถพิเศษทางภาษา สามารถที่จะนำความโดดเด่นด้านภาษาไปพัฒนาตนเองในการสื่อสารและแสดงออกโดยวิธีการต่างๆ เพราะภาษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญยิ่งต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ ในการถ่ายทอดมรดกประสพการณ์และการสื่อสารของมนุษย์ ดังนั้นหากเด็กได้รับการพัฒนาความสามารถทางภาษา ซึ่งจะแสดงออกมาทั้งการ ฟัง พูด อ่าน อันเป็นความสามารถพื้นฐานในการประกอบอาชีพตามความถนัดและความสนใจในอาชีพที่หลากหลาย เช่น ในสาขาสื่อสารมวลชน เพื่อมุ่งที่จะเป็นนักข่าว นักวิเคราะห์ วิจารณ์ หรืออาชีพทนายความ นักการเมือง นักพูด นักการทูต นักการเมือง พิธีกรทางวิทยุ หรือโทรทัศน์ หรือหากถนัดด้านการเขียนก็อาจจะเป็นนักเขียน นักทำสารคดี นักหนังสือพิมพ์ นักจัดรายการโทรทัศน์ เหล่านี้เป็นต้น จากเหตุผลดังกล่าวพอจะสรุปได้ว่า ทุกสาขาอาชีพจำเป็นต้องอาศัยภาษาทั้งสิ้น

บัตเลอร์ - พัว (Butler - Poor, 1987 อ้างถึงในอุษณีย์ โปธิสุข, 2541) กล่าวว่า การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษทางภาษาจัดว่าเป็นกลุ่มที่รัฐต้องให้ความสำคัญ ควรส่งเสริมโครงการทางภาษาให้มากขึ้น ทั้งในด้านงบประมาณ การปรับโครงสร้าง การพัฒนาองค์กรให้ทำหน้าที่ส่งเสริมเด็กที่มีความสามารถพิเศษทางภาษา จนเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ การขยายคุณภาพทางภาษาไม่ควรจำกัดอยู่ที่เนื้อหาตามหลักสูตร แต่ควรเป็นการพัฒนาไกลของ

ภาษาแม่สำหรับเด็ก เนื่องจากภาษาเป็นพื้นฐานที่สำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาสติปัญญาของเด็ก เด็กหลายคนไม่ประสบความสำเร็จทางการศึกษา เพราะปัญหาพัฒนาการทางภาษา

การจัดการศึกษาที่ผ่านมาหลงทิศทาง เนื่องมาจากการเร่งพัฒนาผู้เรียนและเน้นการจัดการเรียนการสอนแบบท่องจำ เร่งการเขียนและการเรียนวิชา มุ่งพัฒนาผู้เรียนเพื่อการสอบแข่งขัน เน้นการใช้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากแบบทดสอบที่ปลายปากกาเท่านั้นเป็นตัวพยากรณ์ความสามารถของผู้เรียน โดยเฉพาะการเน้นเนื้อหาวิชาภาษาไทยที่ทำให้ดูเหมือนว่าเป็นเรื่องโบราณที่จะศึกษาแต่โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน จากการสอบถามความเห็นของผู้เรียนในโครงการ พบว่า ความทรงจำในอดีตต่อการเรียนวิชาภาษาไทย เป็นการเรียนรู้ที่น่าเบื่อ ดังเช่น

“ฉันไม่ชอบการเขียน การท่อง แต่ฉันชอบเวลาที่มีการโต้ว่าที่ ฉันสามารถพูดตอบโต้ได้ดีทีเดียว

การ์ตูนฆ่ากันเป็นเรื่องถนัดของฉัน ฉันสามารถเขียนเรื่องราวของการ์ตูน ล้อเลียนต่างๆ ให้เพื่อนอ่านไม่แพ้ ชัย ราชวัตร เลยกี่เดียวเชียวแหละ แต่เรื่องเรียนในชั้นเรียนทำไมฉันถึงเบื่อหน่ายก็ไม่รู้

บทละครในโรงเรียนหรือใครต้องการแสดงบทบาทไหน ชอบบทนางร้ายหรือนางเอก ฉันจะบรรจงสร้างบทละครตามประสงค์ได้ทันทีที่บอกมา เพื่อนๆ ชอบบอกว่าเป็นน้องชายของพี่ที่เวอร์ๆ แต่เรื่องเรียนๆ เขียนๆ อ่านๆ ขอบาย”

จากตัวอย่างดังกล่าวพอจะทราบได้ว่า ศักยภาพของผู้เรียนมิได้ขาดหายไป แต่การจัดการเรียนการสอนไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน การจัดการกระบวนการเรียนรู้ไม่สามารถบูรณาการในสิ่งที่ผู้เรียนมีความถนัด และความสนใจ เมื่อการจัดการศึกษาไม่ตอบสนองต่อความต้องการในการเรียนรู้ตามรูปแบบที่ผู้เรียนสนใจตามความต้องการที่อยากจะได้และอยากจะเป็น เมื่อเด็กเติบโตขึ้นมา เราจึงได้ยินคำว่า เบื่อเรียน เบื่อห้องเรียน เบื่อชั้นเรียน คำเหล่านี้จะได้ยินเสมอมา

จนเด็กอ่อนล้ากับการเรียน เมื่อเป็นเช่นนี้ ปัญหาที่ตามมาโดยเฉพาะกลุ่มวัยรุ่นนี้ที่ต้องการอิสรภาพทางความคิด ต้องการอิสรภาพในการแสดงออก ต้องการการยอมรับในความคิดเห็นของเขาเหล่านั้น การต่อต้านในชั้นเรียนย่อมเกิดขึ้น ดังจะเห็นข่าวเสมอว่า ต้องมีสารวัตรนักเรียนมากวดขันนักเรียนที่ไม่เข้าเรียนตามห้างสรรพสินค้าต่าง ๆ หรือการหลบซ่อนตัวของนักเรียนตามสถานเริงรมย์ เหตุการณ์เหล่านี้หลายท่านโทษว่าเป็นเรื่องกฎระเบียบที่ไม่เคร่งครัด ปัญหาเป็นเพราะเด็กบ้านแตก เด็กไม่รักดี เด็กเหลวไหล สุดแท้จะกล่าวพรรณนา แต่ท่านทั้งหลายลืมไปว่า ปัญหาเหล่านี้อาจเกิดจากการอยู่ในชั้นเรียนที่ไม่มีความสุข

เป็นที่น่าเสียดายที่การจัดการเรียนการสอนไม่เหมาะสม ไม่สอดคล้องกับความต้องการอันหลากหลายความสนใจ ไม่ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยที่ควรจะเป็น และขาดความท้าทายของเนื้อหาการเรียนรู้อันสอดคล้องกับศักยภาพแห่งการเรียนรู้ของเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ทอร์เรน (Torrance, 1962) กล่าวว่า เด็กวัยรุ่นช่วงอายุ 14 - 16 ปี เป็นวัยที่ต้องการความสนุกสนาน ชอบการเสี่ยงและผจญภัย และเริ่มสนใจงานอาชีพในอนาคต เด็กจะมีพัฒนาการที่เร็วมากในด้านความสามารถและความสนใจ แต่ยังคงการเป็นที่ยอมรับในกลุ่มเพื่อนเป็นสิ่งสำคัญ การจัดการกระบวนการเรียนรู้สามารถจัดให้สอดคล้องกับธรรมชาติการเรียนรู้ที่เหมาะสมตามวัย เช่น การสอนให้นักเรียนมีความสนใจรักการอ่าน ต้องการให้อ่านจับใจความเพื่อวิเคราะห์เนื้อหา สังเคราะห์ และประเมินค่าของสิ่งที่ผู้เรียนเรียนรู้ได้จากการอ่าน การเลือกหนังสือตามยุคสมัยที่ครูสามารถพิจารณาถ่วงถอยความเหมาะสมกับวัยและความพึงพอใจของผู้เรียน ก็เป็นสิ่งที่ทำให้จุดมุ่งหมายของการเรียนสามารถประสบผลสำเร็จได้ เช่น หนังสือนวนิยายส่งเสริมจินตนาการเรื่อง Harry Potter

การจัดการศึกษาเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของเด็กที่มีความสามารถพิเศษทางภาษา เป็นเรื่องสำคัญที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาพัฒนาการและปัจจัยในการพัฒนาความสามารถพิเศษทางภาษาและการประเมินประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษาไทย จึงเป็นงานวิจัย

ทางการศึกษาที่จะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้เป็นต้นแบบในการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาที่เหมาะสม และมีประสิทธิภาพต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อรายงานผลการจัดการศึกษาและประเมินประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนผู้มีความสามารถพิเศษทางภาษาไทยในด้าน
  - ก. การเสาะหาของโครงการและการคัดแยก
  - ข. การพัฒนาผู้เรียน
  - ค. คุณภาพและประสิทธิภาพของหลักสูตร
  - ง. ประสิทธิภาพของโครงการ
- 2) เพื่อค้นหาปัจจัยที่มีผลต่อการสร้างพัฒนาการให้แก่นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านภาษา

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

เดิมเมื่อเริ่มโครงการในเดือนตุลาคม 2543 มีโรงเรียนสมัครเข้าโครงการ 7 โรงเรียน แต่เมื่อผ่านกระบวนการตรวจสอบและสร้างความพร้อมของโรงเรียนในการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ ระหว่างเดือน ตุลาคม 2543 ถึงเดือน มีนาคม 2544 พบว่า โรงเรียนที่ได้รับการคัดเลือกเข้าโครงการมีเพียง 3 โรงเรียน คือ โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) และโรงเรียนสตรีวิทยา เพราะสามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขของการเข้าร่วมโครงการได้ครบ

ดังนั้น ประชากรของการวิจัยในครั้งนี้คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และมัธยมศึกษาปีที่ 5 เป็นโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา 2 โรงเรียน คือ โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) และโรงเรียนสตรีวิทยา สังกัดสำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาเอกชน 1 โรงเรียน คือ โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย รวมทั้งสิ้นจำนวน 3,477 คน และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษาไทย ที่ได้จากการใช้กระบวนการเสาะหาจำนวน 145 คน หรือร้อยละ 4.17 ของประชากร โดยทำการวิจัยเพื่อพัฒนาการคัดแยก และหาประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน เป็นเวลา 1 ภาคการศึกษา ระหว่างเดือนเมษายน - 30 พฤศจิกายน 2544

1.4 วิธีดำเนินการศึกษา

- 1) กำหนดสมมติฐานแนวคิดเกี่ยวกับเด็กที่มีความสามารถพิเศษด้านภาษา
- 2) กำหนดและพัฒนาหลักสูตร (วัตถุประสงค์ โครงสร้าง กิจกรรม แนวการวัดและประเมินให้สอดคล้องและสามารถตอบสนองสมมติฐานและแนวคิด
- 3) สํารวจความพร้อมและคัดสรรโรงเรียนเข้าโครงการจากโรงเรียนที่แสดง ความจำนง
- 4) คัดเลือกนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษเข้าโครงการในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เพื่อเข้ารับการพัฒนาโครงสร้างหลักสูตรระยะเวลาเรียน และหลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์ทางภาษา และนักเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เข้ารับการพัฒนาในหลักสูตรขยายประสบการณ์ทางภาษา
- 5) พัฒนาเครื่องมือสำหรับการคัดแยกและการวัดประสิทธิภาพของโครงการ
- 6) ประเมินผู้เรียน ผู้สอน ผู้บริหารก่อนเริ่มโครงการ
- 7) ดำเนินการให้พัฒนาการ เป็นเวลา 1 ภาคเรียน
- 8) ตรวจสอบและประเมินผู้เรียน ผู้สอน ผู้บริหาร เมื่อสิ้นสุดโครงการ
- 9) วิเคราะห์ข้อมูล
- 10) เขียนรายงานการวิจัย

1.5 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1) ทำให้ทราบถึงผลของการจัดการศึกษาและประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนผู้มีความสามารถพิเศษทางภาษาไทยในการเสาะหา การคัดแยกและการพัฒนาผู้เรียน

2) จะทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาความสามารถพิเศษทางภาษาไทย อันจะเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดนโยบายและการลงทุนทางการจัดการศึกษาพิเศษและขยายผลให้ทั่วประเทศตามพระราชบัญญัติการศึกษา มาตรา 10 วรรค 4 ต่อไป

3) จะทำให้ได้แนวทางในการประเมินประสิทธิภาพในการจัดการสอน วิธีการเครื่องมือ และเกณฑ์ในการวินิจฉัยความถนัด พัฒนาการและความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กที่มีความสามารถทางภาษา

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

1) เด็กที่มีความสามารถพิเศษด้านภาษาไทย หมายถึง นักเรียนที่มีความสามารถจนเห็นในเชิงประจักษ์ว่ามีความสามารถโดดเด่นสูงกว่านักเรียนในวัยเดียวกันที่อยู่ภายใต้สภาพแวดล้อมเดียวกัน ทางด้านภาษา คุณธรรม ความคิดและจิตพิสัย

2) การเสาะหาและการคัดแยก หมายถึง กระบวนการ วิธีการ ผลของการเสาะหา การคัดแยกผู้เรียน ตลอดจนเครื่องมือและกระบวนการที่ใช้ในการดำเนินงานดังกล่าว

3) การพัฒนาความสามารถพิเศษของผู้เรียน หมายถึง กระบวนการ วิธีการพัฒนาความสามารถพิเศษทางภาษาไทยอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางด้าน

ก. ความสามารถทางภาษาวัดได้จากความสามารถ 3 ด้าน คือ 1) ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ 2) อัตราความเร็วในการอ่าน 3) ความชวชิ่งในวรรณกรรม โดยใช้แบบทดสอบ 3 ชุด

ข. คุณธรรมและจริยธรรม วัดได้จากความสามารถ 5 ด้าน คือ 1) ความสามารถในการคิดเชิงอาหาร 2) ความสามารถในการเห็นคุณค่าในตนเอง 3) ความสามารถในการควบคุมอารมณ์ 4) ทักษะทางสังคม และ 5) ความสามารถในการลดความคับข้องใจ

ค. ความสามารถในการคิดระดับสูง วัดได้จากความสามารถ 3 ด้าน คือ 1) ความสามารถในการคิดวิจารณ์ญาณ 2) ความสามารถในการคิดอย่างสร้างสรรค์ 3) ระดับความคิดสร้างสรรค์ โดยใช้แบบสำรวจ 2 ชุด และแบบทดสอบ 1 ชุด

4) คุณภาพและประสิทธิภาพของหลักสูตร หมายถึง คุณภาพของหลักสูตรลดระยะเวลาเรียน (Acceleration Program) หลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์ (Enrichment Program) และหลักสูตรขยายประสบการณ์ (Extension Program) โดยวัดจาก 1) ความสามารถในการทำให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์ของหลักสูตร และมีพัฒนาการตามเป้าหมายของการเรียนรู้ตามแบบประเมินที่สร้างตามเกณฑ์มาตรฐานของหลักสูตรภาษาไทย เกณฑ์มาตรฐานของ The National Research Center for the Gifted ของประเทศสหรัฐอเมริกา และตามนโยบายการศึกษาของประเทศไทย โดยผ่านการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ ก่อนที่จะนำไปประเมินผู้เรียน ผู้สอน ผู้บริหาร และ 2) ค่าพัฒนาการของผู้เรียนในด้านภาษา คุณธรรมจริยธรรม การคิดระดับสูง และผลงานของผู้เรียน

5) ประสิทธิภาพของโครงการการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ หมายถึง ระดับความสำเร็จและความล้มเหลวของการจัดการศึกษาของโรงเรียน โดยจะวัดจาก

ก. ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นภายในโรงเรียนตามทิศทางที่ต้องการอัน ได้แก่ ความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถของบุคลากรโรงเรียนที่เกี่ยวกับผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษา

ข. ความจริงยั่งยืนของโครงการ โดยวัดจากความพึงพอใจของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในโครงการ อันได้แก่ ผู้เรียน ผู้สอน ผู้บริหาร และผู้ปกครอง ที่จะให้โรงเรียนดำเนินการโครงการนี้ต่อไปหรือไม่ หลังจากที่โครงการวิจัยสิ้นสุดลงแล้ว

ค. ผลกระทบของโครงการที่มีต่อนักเรียน ครู โรงเรียน และสังคม

6) ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาผู้เรียน หมายถึง ตัวแปรต่างๆ ที่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพของการจัดโครงการ อันมีผลเชิงบวกที่ทำให้เกิดพัฒนาการที่สูงสุดในตัวผู้เรียน อันได้แก่ นโยบายของโรงเรียน โครงสร้างการบริหารจัดการ ทัศนคติของผู้บริหารโรงเรียน ทัศนคติและประสบการณ์ของผู้สอน การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง เป็นต้น

1.7 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเพื่อการเสาะหาเบื้องต้น ประกอบด้วย ก.แบบแบบสำรวจความพร้อมของโรงเรียน ข. คะแนนเฉลี่ยสะสมวิชาภาษาไทย ย้อนหลัง 3 ภาคการศึกษา ค. แบบสำรวจแววภาษา

2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเพื่อการคัดแยก ประกอบด้วย ก. แบบประเมินความสามารถทางด้านภาษา ข. แบบสำรวจคุณธรรมและจริยธรรม ค. แบบสำรวจความสามารถในการคิดระดับสูง และแบบวัดความคิดสร้างสรรค์ ง. แบบสำรวจจิตพิสัย จ. แบบประเมินผลงาน ฉ. แบบสำรวจความสามารถพิเศษด้านต่างๆ

3) เครื่องมือที่ใช้ในการวัดพัฒนาการของผู้เรียน ประกอบด้วย ก. แบบประเมินความสามารถทางด้านภาษา ก่อนและหลังโครงการ ข. แบบประเมินคุณธรรมและจริยธรรมก่อนและหลังโครงการ ค. แบบประเมินความสามารถในการคิดระดับสูงก่อนและหลังโครงการ

4) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเพื่อคุณภาพและประสิทธิภาพของหลักสูตร ประกอบด้วย

ก. แบบสำรวจความคิดเห็นของผู้เรียน ผู้สอน ผู้บริหาร เกี่ยวกับคุณภาพของหลักสูตรลดระยะเวลาเรียน (Acceleration Program) หลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์ (Enrichment Program) และหลักสูตรขยายประสบการณ์ (Extension Program) ในการทำให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์ของหลักสูตร และมีพัฒนาการ

ตามเป้าหมายของการเรียนรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานของหลักสูตรภาษาไทย เกณฑ์มาตรฐานของ The National Research Center for the Gifted ของประเทศสหรัฐอเมริกา และตามนโยบายการศึกษาของประเทศไทย

ข. แบบวัดสำรวจพัฒนาการของผู้เรียนในด้าน 1) ภาษา 2) คุณธรรม และจริยธรรม 3) การคิดระดับสูง

ค. แบบประเมินผลงานผู้เรียน

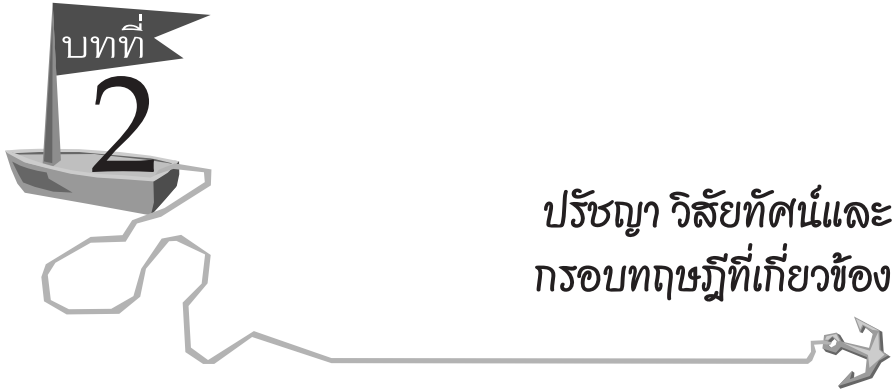
5) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเพื่อประเมินประสิทธิภาพของโครงการ ประกอบด้วย

ก. แบบสำรวจความรู้ ความเข้าใจและความสามารถของบุคลากรโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษา ก่อนและหลังโครงการ

ข. แบบสัมภาษณ์ความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในโครงการ อันได้แก่ ผู้เรียน ผู้สอน ผู้บริหาร และผู้ปกครองนักเรียนในโครงการนี้

ค. ผลกระทบที่มีต่อนักเรียน ครู โรงเรียนและสังคม

ปรัชญา วิสัยทัศน์และ กรอบทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.1 อรรถมาติของเด็กที่มีความสามารถพิเศษทางภาษา

๑ เด็กที่มีความสามารถพิเศษคือใคร ?

จากการสำรวจงานวิจัยหลายทศวรรษที่ผ่านมาพบว่า งานวิจัยของ เกลตัน (Galton, 1870) กล่าวว่า เด็กที่มีความสามารถพิเศษขึ้นอยู่กับพันธุกรรม ต่อมา บิเน็ต และ ซีโมน (Binet and Simmon, 1905) นักวิจัยชาวฝรั่งเศสได้คิด เครื่องมือทดสอบสติปัญญาขึ้นในปี 1916 เทอร์แมน (Terman, 1954) ได้นำผลงานนี้ไปทดลองใช้เรียกว่า แบบทดสอบ Stanford-Binet ซึ่งใช้คะแนน IQ (Intelligence Quotient) ทำนายความสำเร็จในการเรียน และใช้คัดแยกเด็กเก่ง และ ฮอลลิงเฮอร์ (Hollingsworth, 1942) ใช้แบบทดสอบนี้วัดสภาพแวดล้อมโรงเรียนปกติ พบว่า ยังมีเด็กที่มีความสามารถพิเศษเฉพาะทางไม่ได้รับการคัดเลือก ซึ่งก็เป็นทิวพากซ์ วิจารณ์ว่าเครื่องมือวัด IQ นี้คัดเด็กเก่งทิ้งไปจำนวนมาก

ไพร์เออร์ (Prior, 1950) กล่าวว่า นักการศึกษาและระบบโรงเรียนให้ความสำคัญกับ IQ Test และคะแนนผลการเรียนในการเลือกว่าใครคือคนเก่ง ซึ่งก็สอดคล้องกับ เทอร์แมน (Terman, 1926) ที่ให้ความหมายว่า เด็กเก่งคือคนที่ได้คะแนนสูงกว่าคนทั่วไป จากการวัด IQ Test ต่อมานักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมดังนี้

กิลฟอร์ด (Guildford, 1959 และ 1967) พบว่า การคัดแยกเด็กเก่งโดยใช้แค่ IQ นั้นไม่พอเพราะไม่ได้วัดความคิดหลายทิศทาง ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของความสามารถพิเศษ โดยทั่วไปความสามารถพิเศษและระดับสติปัญญามีความซับซ้อนมากกว่านั้น เขาจึงได้เสนอทฤษฎีโครงสร้างทางสติปัญญาที่มีหลากหลายมิติ ประกอบกับการวัด IQ เพื่อใช้คัดแยกเด็กเก่ง (Bruni, and others, 1994)

เกตเซลส์ และ แจคสัน (Getzels and Jackson, 1958 และ 1962) และ เทอร์เรส (Torrance, 1965) ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า เด็กเก่งคือคนที่มีความคิดสร้างสรรค์ และ มาร์แลนค์ (1972) ได้กล่าวสรุปว่า เด็กเก่งหรือเด็กที่มีความสามารถพิเศษคือ เด็กที่ผ่านการคัดแยกโดยผู้เชี่ยวชาญว่าเป็นคนที่มีความสามารถสูง ซึ่งเด็กเหล่านี้ต้องการกระบวนการจัดการศึกษาที่แตกต่างหรือการบริการที่นอกเหนือไปจากโปรแกรมปกติในโรงเรียน

เด็กที่มีความสามารถพิเศษอาจแสดงออกมาทางผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหรือจากด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ภูมิปัญญาทั่วไป
2. ความสามารถทางวิชาการ
3. ความคิดสร้างสรรค์หรือการคิดประดิษฐ์
4. ความเป็นผู้นำ
5. จินตนาการและศิลปะ
6. ความสามารถทางกล้ามเนื้อและประสาทสัมผัส

เรนซูลี และ สมิธ (Renzuli, J.S. and L.H. Smith, 1978) กล่าวว่า ความสามารถพิเศษเกิดจาก 3 องค์ประกอบคือ ความสามารถสูงกว่าปกติ (Above Average Ability) ความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) และความมุ่งมั่นวิริยะและความพยายามในการทำงาน (Task Commitment)

๑) ลักษณะของความสามารถพิเศษทางภาษา

ทฤษฎีทางภาษาได้แบ่งความสามารถในการใช้ภาษาตามลักษณะของเจตนาในการสื่อสารออกเป็น (ลำออง ทิรัญบุรณะ, 2544)

1. ความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อสร้างอารมณ์ เช่น ความซาบซึ้งในความงาม หรือความสุนทรี อารมณ์รัก เศร้า อาฆาต หรือหดหู่ เป็นต้น ผู้ที่เก่งด้านนี้มักจะเป็นกวี นักเขียน ผู้ชำนาญในการแต่งคำสวดิติ
2. ความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อเล่าเรื่องราว บรรยายเหตุการณ์ให้ชวนติดตาม อายากฟัง ตื่นเต้น สมจริง แม้ว่าบางทีจะเป็นแค่จินตนาการ
3. ความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อแสดงเหตุและผลเชิงตรรกะ อันได้แก่ความสามารถของนักคิด นักปราชญ์ นักค้นคว้าทฤษฎี ปรัชญา
4. ความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อสร้างความบันเทิง ความเพลิดเพลิน ผู้ที่มีความสามารถพิเศษด้านนี้ ได้แก่ นักแต่งเรื่องตลกขบขัน นักเสียดสี สังคม เช่น นักเล่นลำตัด นักพูดบางคน นักเขียนการ์ตูนล้อเลียนบุคคลทางการเมืองและสังคม
5. ความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อหว่านล้อมให้คนเห็นด้วย ให้ทำตาม อันเป็นความสามารถของครู นักเทศน์ และศาสตราจารย์ต่าง ๆ

การ์ดเนอร์ (Gardner, 1993) ได้ให้ความหมายของความสามารถพิเศษทางภาษาว่า คือความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อสร้างความตื่นเต้น (excite) ความพึงพอใจ (please) เป็นคนที่ชอบคิด ชอบอ่าน ชอบเขียน เรียนรู้ได้ดีในเรื่องภาษาจากการได้เห็น ฟังเสียง สามารถเข้าใจความหมายของหลักเกณฑ์ทางภาษา การสร้างสรรค์ทางภาษา

ฉะนั้น ถ้าจะสรุปว่าเด็กที่มีความสามารถพิเศษทางภาษาคือใคร พอสรุปได้ว่า เด็กที่มีความสามารถพิเศษทางภาษาคือ เด็กที่สามารถใช้ภาษาเพื่อสร้างอารมณ์ ใช้ภาษาเพื่อเล่าเรื่องราว ใช้ภาษาเพื่อแสดงเหตุและผลเชิงตรรกะ ใช้ภาษาเพื่อสร้างความบันเทิง และใช้ภาษาเพื่อหว่านล้อมให้คนเห็นด้วย ซึ่งความสามารถเหล่านี้จะแสดงออกมาเด่นชัดและสูงกว่าเด็กในวัยเดียวกัน ซึ่งบางคนอาจจะแสดงเด่นชัดในข้อใดข้อหนึ่งหรือหลายข้อก็ได้ เด็กที่มีความสามารถ

พิเศษไม่ว่าจะเป็นเด็กที่มีความสามารถพิเศษด้านภาษา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ หรือแม้แต่เด็กที่มีความสามารถพิเศษด้านดนตรีและศิลปะ ย่อมมีบุคลิกลักษณะเฉพาะของเขาเหล่านั้น หากครูหรือผู้ปกครองให้ความสนใจต่อพฤติกรรมที่เขาแสดงออกย่อมทำให้ทราบได้ว่าเขาน่าจะมีความสนใจ มีความถนัด มีความเป็นเด็กที่มีความสามารถพิเศษ หรือมีแววในด้านนั้นๆ และควรได้รับการส่งเสริม และจัดการศึกษาในรูปแบบที่เหมาะสมกับความสามารถของเขาต่อไป

ความสามารถในการใช้ภาษา คือการใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารด้วยการ ฟังพูด อ่าน และเขียน อันเป็นองค์ประกอบที่สำคัญเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ และสามารถอธิบายเหตุผลจากความรูสึกที่เกิดขึ้น การถ่ายทอดทางวัฒนธรรม ความสามารถในการจำคำ รูปแบบของคำ การออกเสียง คือการเริ่มต้นสู่การอ่าน และการเขียนขั้นพื้นฐานอันสังเกตได้จากการเขียนร้อยแก้วหรือร้อยกรอง การใช้คำขยายความ สัญลักษณ์ และโครงสร้างทางภาษาเพื่อช่วยในการปรุงแต่ง อรรถรสทางภาษา ให้ได้ใจความและสะท้อนความรู้สึกออกมาพัฒนาโครงสร้าง และใช้ศัพท์ที่หลากหลาย ในที่สุดจะช่วยพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาในระดับสูงที่แสดงถึงความคิดความรู้สึก เป็นคำพูดที่สามารถสื่อสารได้เป็นสากลเป็นหัวใจ สำคัญของภาษา

2.2 ขั้นตอนกระบวนการค้นหาและเครื่องมือ ในการคัดแยกเด็กที่มีความสามารถพิเศษ

วิธีการได้มาซึ่งเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ในการจัดการศึกษาต้องมี กระบวนการการค้นหาว่าเด็กแต่ละคนมีความสามารถด้านใด และมีความถนัดด้านใดเป็นสำคัญ เพื่อนำไปสู่การจัดการศึกษาที่ตอบสนองต่อความต้องการและความถนัดของผู้เรียน ผู้เรียนจะได้เรียนรู้อย่างมีความสุข และแสดงความสามารถที่ซ่อนเร้นอยู่ในตัวของเขาก่อออกมาอย่างเต็มความสามารถ เครื่องมือและกระบวนการ คัดแยกเด็กที่มีความสามารถพิเศษถือว่ามีความสำคัญในกระบวนการค้นหาผู้มีความ

สามารถพิเศษ

เฟลด์ฮุส (Feldhusen, 1984) กล่าวว่า การวัดเชาว์ปัญญาเป็นเพียงส่วนหนึ่งของกระบวนการเสาะหาเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ซึ่งอาจรวมกระบวนการเหล่านี้ด้วย คือ

1. คะแนนเชาว์ปัญญา
2. การวัดความคิดสร้างสรรค์
3. การวัดผลสัมฤทธิ์
4. การเสนอชื่อจากครู ผู้ปกครอง ตนเอง และเพื่อนร่วมชั้น

การเสาะหาเด็กเพื่อเข้าเรียนหลักสูตรใดหลักสูตรหนึ่ง ควรเริ่มจากจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีกระบวนการ 5 ขั้นตอนที่สามารถใช้คัดเด็กที่มีความสามารถพิเศษ

- ขั้นที่ 1 การกำหนดเป้าหมายของหลักสูตร และนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย โดยกำหนดคตินิยมของโครงการ ส่วนการประเมินจะต้องไม่มองข้ามเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ
- ขั้นที่ 2 การเสนอชื่อ อาจจะได้จากบันทึกพัฒนาการ คะแนนสอบ การจัดอันดับผลการเรียน และการเสนอชื่ออาจใช้วิธีการประเมินตนเอง กลุ่มเพื่อน พ่อแม่ เป็นต้น
- ขั้นที่ 3 การประเมินเพื่อกลั่นกรองผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อ ด้วยแบบทดสอบต่าง ๆ เช่น การวัดความคิดสร้างสรรค์ การวัดความถนัด

อัลวีโน (Alvino, 1981) ให้ความเห็นในขั้นนี้ว่า แบบทดสอบที่ใช้กันอยู่แพร่หลายนั้นอาจใช้กับเด็กที่ต่างวัฒนธรรมกันไม่ได้ ซึ่งก็สอดคล้องกับ โรเจอร์ (Roger, 1986) ให้ความเห็นว่า แบบทดสอบที่คัดแยกกันอยู่นั้นเป็นเครื่องมือที่ใช้กันอยู่ทั่วไปไม่มีค่ามาตรฐาน ริชาร์ด (Richert, 1982) กล่าวว่าแบบทดสอบที่ออกโดยผู้เชี่ยวชาญนั้นควรที่จะกำหนดรายละเอียดดังนี้

- ๑ รายละเอียดเกี่ยวกับตัวเด็ก
- ๑ ลักษณะเด่นและลักษณะด้อยของเด็ก

- ๑ ระดับอายุ
- ๑ ขั้นตอนการคัดแยกที่ชัดเจน

ขั้นที่ 4 ศึกษาความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยพิจารณาจากข้อมูลขั้นตอนที่ 2 และขั้นตอนที่ 3 อาจเพิ่มเติมโดยการสัมภาษณ์เด็ก ครู พ่อแม่ และไม่ควรด่วนสรุป

ขั้นที่ 5 ประเมินกระบวนการคัดแยกว่าเป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่ และจะเป็นการคัดแยกที่มีประสิทธิภาพทั้งเด็กที่ได้รับคัดเลือกเข้าโครงการ และเด็กที่ไม่ได้รับคัดเลือกเข้าโครงการ

เรนซูลี และ ไรส์ (Renzuli and Reis, 1997) ได้อธิบายถึง 6 ขั้นตอนของการคัดแยกเด็กที่มีความสามารถพิเศษ โดยใช้การคัดแยกที่มีหลายขั้นตอนเข้าไปสู่ใน “กลุ่มเด็กปัญญาเลิศ” (Talent Pool) จำนวนร้อยละ 15 - 25 ของเด็กที่มีชื่อทั้งหมด สามารถอธิบายขั้นตอนการคัดแยกได้ดังนี้

ขั้นที่ 1 การเสนอชื่อของนักเรียนโดยใช้แบบทดสอบ โดยคัดได้จำนวนเด็กทั้งหมดร้อยละ 8 ที่มีคะแนนสูงสุดเมื่อเทียบคะแนนจากเกณฑ์ปกติ

ขั้นที่ 2 การเสนอชื่อโดยครู ครูจะทำหน้าที่เสนอชื่อนักเรียนที่สอนในห้องเรียนเพิ่มขึ้น เป็นเด็กที่มีความสามารถพิเศษ หรือมีความสามารถสูงกว่าคนอื่น

ขั้นที่ 3 เพิ่มเติมรายชื่อเด็กด้วยการเสนอชื่อโดยพ่อแม่ ผู้ปกครอง เพื่อนหรือตนเอง เป็นการใช้ทางเลือกหลายทาง รวมทั้งตัดสินใจจากผลงานของเด็ก

ขั้นที่ 4 รายชื่อของเด็กทั้งหมดที่ได้รับการเสนอชื่อว่าเป็นเด็กที่มีความสามารถพิเศษจะถูกส่งเวียนต่อให้กับครูทุกคนในโรงเรียน หรือครูที่เคยสอนเด็กมา เพื่อที่จะให้เป็นการคัดแยกอย่างรัดกุมที่สุด

ขั้นที่ 5 มีการแจ้งให้ผู้ปกครองทราบล่วงหน้าก่อน ทั้งนี้ผู้ปกครองและเพื่อนจะต้องไม่บอกให้เด็กที่มีชื่อทราบถึงการคัดแยก เพื่อแจ้งให้ผู้ปกครองได้ทราบและเข้าใจโปรแกรมที่จะจัดให้เด็กได้เข้าร่วมใน

กลุ่มเด็กที่มีความสามารถพิเศษ (Talent pool)

ขั้นที่ 6 มีการเตรียมตรวจสอบลักษณะอื่นๆ โดยการพยายามหาการเสนอชื่อจากครูเพิ่มเติมจากเด็กที่มีลักษณะความสามารถพิเศษ

ผดุง อารยะวิญญู (2539) ได้รวบรวมวิธีการคัดแยกเด็กที่มีความสามารถพิเศษ และสรุปได้ว่ากระทำได้ 2 วิธีคือ

วิธีแรก การคัดเลือกเด็กตามวิธีของโกแวน (Gowan) ได้เสนอแนะวิธีการคัดเลือกเด็กที่มีความสามารถพิเศษดังนี้

1. คัดเลือกเด็กที่หลายคนคิดว่าเป็นเด็กที่มีความสามารถพิเศษ โดยเลือกมาประมาณอย่างน้อยร้อยละ 1 และอย่างมากไม่เกินร้อยละ 10 (ยกเว้นโรงเรียนที่คัดเลือกเด็กโดยวิธีการสอบเข้า การคัดเลือกเด็กไว้เป็นเด็กปัญญาเลิศอาจคัดเลือกไว้เกินร้อยละ 10)

2. ทดสอบเด็ก โดยใช้แบบทดสอบวัดระดับสติปัญญาที่เป็นการทดสอบพร้อมกันครั้งละหลายคน คัดเลือกเอาเด็กที่ได้คะแนนสูงสุดร้อยละ 10 เด็กเหล่านี้จัดเป็นเด็กปัญญาเลิศ สิ่งที่เหลือให้จัดกลุ่มไว้ต่างหาก กลุ่มเด็กนี้เรียกว่า “กลุ่มสำรองเด็กที่มีความสามารถพิเศษ - Reservoir”

3. ให้ครูประจำชั้นคัดเลือกเด็กในชั้นจำนวนหนึ่ง ที่มีลักษณะตามที่ต้องการ

4. ทดสอบเด็กที่คัดเลือกได้ในข้อ 3 โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คัดเอาเด็กที่เก่งที่สุดร้อยละ 10 ส่วนเด็กที่เหลือจัดไว้ในกลุ่ม “กลุ่มสำรองเด็กที่มีความสามารถพิเศษ” (ตามข้อ 2)

5. ครูใหญ่ ครูประจำวิชา ครูแนะแนว และครูอื่นที่เคยสอน หรือรู้จักเด็กเป็นอย่างดี ทำการคัดเลือกเด็ก

6. เรียงลำดับรายชื่อเด็ก และระบุว่าเด็กแต่ละคนถูกกล่าวกี่ครั้ง

7. เรียงลำดับรายชื่อเด็กและระบุว่าเด็กแต่ละคนถูกกล่าวถึง 3 ครั้งขึ้นไปให้จัดเป็นเด็กปัญญาเลิศได้

8. เด็กใน “กลุ่มสำรองเด็กที่มีความสามารถพิเศษ” เหล่านี้หากคนใดถูก

กล่าว 2 ครั้ง ให้นำไปทดสอบโดยใช้แบบทดสอบ Stanford - Binet

9. เด็กใน “กลุ่มสำรองเด็กที่มีความสามารถพิเศษ” ที่ถูกกล่าวถึงเพียงครั้งเดียวให้กลับชั้นเรียนปกติ

10. เด็กที่ผ่านการทดสอบ (ใช้จุดตัดเป็นเกณฑ์) โดยแบบทดสอบ Stanford - Binet ให้จัดเป็นเด็กปัญญาเลิศ เด็กที่ไม่ผ่านให้กลับไปชั้นเรียน หากมีเวลาหรือกรรมการเห็นว่าเหมาะสม ควรทดสอบในข้อที่ 9 ด้วยและปฏิบัติเช่นเดียวกับข้อ 10

วิธีที่สอง การคัดเลือกอย่างเป็นทางการ วิธีการต่อไปนี้เป็นวิธีการคัดเลือกเด็กปัญญาเลิศ ซึ่งโรงเรียนที่จัดการศึกษาสำหรับเด็กปัญญาเลิศควรนำมาใช้กล่าวคือ

1. การคัดเลือกเบื้องต้น ควรเป็นหน้าที่ของครูประจำชั้น ครูประจำวิชา ผู้ปกครอง เพื่อนร่วมชั้นเรียน โดยบุคคลดังกล่าวทำหน้าที่สังเกตพฤติกรรมของเด็กปัญญาเลิศตามคำจำกัดความที่ทางโรงเรียนหรือผู้ที่รับผิดชอบทางการศึกษาตกลงกัน

2. การทดสอบทางจิตวิทยา การทดสอบทางจิตวิทยาส่วนมากเป็นการทดสอบสติปัญญา

3. พิจารณาจากผลการเรียน

4. การทดสอบความคิดสร้างสรรค์

5. การทดสอบด้านบุคลิกภาพ

6. ข้อมูลอื่นๆ ที่ช่วยคณะกรรมการในการตัดสินใจในการคัดเลือกเด็กปัญญาเลิศ

ศรียา นิยมธรรม (2541) ได้แยกกระบวนการเสาะหาเด็กที่มีความสามารถพิเศษออกเป็น 3 ขั้นตอนคือ

ขั้นที่ 1 วิธีเสนอชื่อโดยผู้ใกล้ชิดและรู้จักชื่อเด็ก

ขั้นที่ 2 การคัดแยกอย่างเป็นทางการโดยใช้เครื่องมือคัดแยกตามหลักวิชาการซึ่งเป็นเครื่องมือที่ง่ายและรวดเร็ว

ขั้นที่ 3 การวินิจฉัย ใช้เครื่องมือเป็นทางการเพื่อทดสอบความสามารถเฉพาะด้านของเด็กอย่างละเอียด ลึกซึ้งกว่าสองขั้นตอนแรก สอดคล้องกับกระบวนการคัดแยกโดย **คุณฐิติ บริพัตร ณ อยุธยา, หม่อม (2531)** เสนอกระบวนการคัดแยกไว้ 3 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 ขั้นเสนอ (nomination) จากผู้ใกล้ชิดและรู้จักเด็ก เช่น พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู เพื่อน และตัวเอง

ขั้นที่ 2 ขั้นคัดแยกอย่างหยาบ ๆ (screening) เป็นเกณฑ์คัดแยกตามหลักวิชาการ (formal method) เป็นเครื่องมือที่ใช้ง่ายและรวดเร็ว

ขั้นที่ 3 ใช้เครื่องมือที่เป็นวิชาการ (formal - method) เพื่อทดสอบคุณสมบัติด้านต่าง ๆ ที่ใช้กันแพร่หลายได้แก่

- ๑) แบบทดสอบภูมิปัญญาทั่วไปเป็นรายบุคคล (Individual Intelligence Tests)
- ๑) แบบทดสอบภูมิปัญญาทั่วไปเป็นกลุ่ม (Group Intelligence Tests)
- ๑) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Standardized Achievement Tests)
- ๑) แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ (Creativity Tests)
- ๑) แบบทดสอบความถนัด (Aptitude Tests)
- ๑) แบบสำรวจความสนใจ (Interest Inventories)
- ๑) ระเบียบต่าง ๆ เกี่ยวกับรายงานประวัติ

อุษณีย์ โปธิสุข (2541) กล่าวว่า การสำรวจความสามารถเฉพาะทางของเด็กนั้นมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นสำรวจแบบคร่าว ๆ (Screening)

- ๑) การเสนอชื่อ โดยครูผู้ปกครอง ครูแนะแนว และนักจิตวิทยา เป็นต้น
- ๑) รายงานจากครูเกี่ยวกับตัวเด็ก

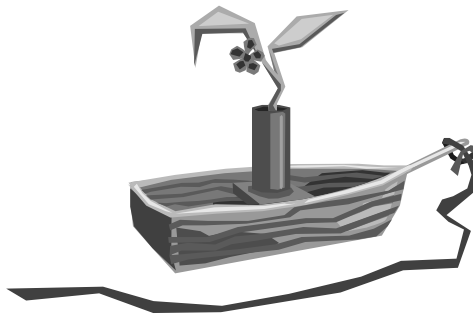
- ๑ ประวัติจากครอบครัว และพัฒนาการพฤติกรรมในวัยเด็ก การแก้ปัญหาพฤติกรรมที่โดดเด่น
- ๑ ผลการเรียน ผลงานของเด็ก
- ๑ ผลจากแบบสำรวจที่ใช้สำรวจความสามารถของเด็กหลายๆ ด้าน แบบคร่าวๆ
- ๑ ผลสำรวจความสนใจ
- ๑ แบบทดสอบสติปัญญาแบบกลุ่ม

ขั้นที่ 2 ขั้นเจาะลึก

- ๑ ข้อมูลจากขั้นต้น (Screening Data)
- ๑ การสัมภาษณ์ พ่อแม่ ครู ตัวเด็ก
- ๑ การทดสอบเฉพาะสาขาวิชา
- ๑ การทดสอบด้วยแบบทดสอบสติปัญญาแบบรายคน
- ๑ การทดสอบความคิดสร้างสรรค์

ขั้นที่ 3 การคัดเลือกขั้นสุดท้าย

โดยใช้ข้อมูลทั้งหมดจากขั้นที่ 2 แล้วพิจารณาคำนวณเหลือตามความเหมาะสมที่สามารถจัดโปรแกรมให้เด็ก ประมาณร้อยละ 1 - 5

แผนภูมิแสดงขั้นตอนในการสำรวจหาเด็กที่มีความสามารถพิเศษ

ภาพประกอบ แสดงการคัดแยกเด็กที่มีความสามารถพิเศษ (อุษณีย์ โพธิ์สุข, 2540) ปรับปรุงมาจากแนวความคิดตาม Model ของคาร์ก์ (Clark, 1992)

การค้นหาคำศัพท์ของเด็กที่มีความสามารถพิเศษทางภาษา โดยสรุปแล้ว อาจกล่าวได้ว่า คือการค้นหาเด็กที่มีความสามารถในทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพเหนือกว่าเด็กอื่นในวัยเดียวกัน ซึ่งเด็กเหล่านี้จะเป็นผู้ที่มีความสนใจอย่างจริงจัง และต่อเนื่องในเรื่องของภาษา มีทักษะสูงกว่าเด็กในวัยเดียวกันอย่างเห็นได้ชัด โดยสามารถพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาของตน ได้อย่างสร้างสรรค์และมีเอกลักษณ์

๑) การประเมินผลและการคัดแยกเด็กที่มีความสามารถพิเศษ

กระบวนการประเมินความสามารถของเด็กที่มีความสามารถพิเศษ เพื่อค้นหาความถนัดในแต่ละด้านเพื่อเตรียมการในการจัดการศึกษาที่เหมาะสม Ward (1962) กล่าวว่า ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการคัดแยกถือเป็นประการแรก ซึ่งเป็นเรื่องที่ไม่ยากนักหากผู้จัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ เข้าใจถึงบุคลิกลักษณะความต้องการและความสนใจของแต่ละบุคคลที่จะทำให้ค้นพบเด็กที่มีความถนัดในแต่ละด้านที่สามารถตัดสินใจได้ไม่น้อยไปกว่าการคัดเลือกจาก IQ

Marland (1972) ได้กล่าวถึง 6 วิธีที่ใช้ในการคัดแยกเด็กที่มีความสามารถพิเศษในสหรัฐอเมริกา คือ

- 1) การสังเกตโดยครู
- 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 3) การทดสอบรายกลุ่ม
- 4) ผลงานและความสำเร็จ
- 5) แบบทดสอบเข้าวิบูลย์ารายบุคคล
- 6) การทดสอบความคิดสร้างสรรค์

การค้นหาเด็กที่มีความสามารถพิเศษขึ้นอยู่กับขอบเขตและจุดมุ่งหมายของโครงการที่ตั้งเอาไว้ การสังเกตโดยครูเป็นสิ่งที่ง่ายต่อการปฏิบัติที่ครูสามารถดำเนินการได้ แต่บางครั้งมีเด็กจำนวนมากจึงถือว่าการพิจารณาที่ค่อนข้างขาดความแม่นยำ Pegnato and Birch (1959) กล่าวว่า การคัดเลือกโดยครูประมาณ

ร้อยละ 31 ที่มีความน่าเชื่อถือได้เพียงร้อยละ 55 จากการรายงานของ Terman, Baldwin and Bronson (1925) and Kirk (1966) Gallagher (1959) ที่กล่าวสอดคล้องกันว่า การสังเกตโดยครูอาจจะมีการตัดสินจากสิ่งที่สังเกตได้เท่านั้น เด็กที่มีความสามารถพิเศษแต่ขาดแรงจูงใจซึ่งเป็นกลุ่ม Underachievers เป็นพฤติกรรมที่มีปัญหาในกลุ่มหนึ่งของเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ซึ่งเป็นข้อผิดพลาดจากการสังเกตโดย ครู แต่อย่างไรก็ตาม Marland (1972) กล่าวว่า การสังเกตโดยครูก็ยังเป็นส่วนหนึ่งในการค้นหาเด็กที่มีความสามารถพิเศษ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการทดสอบรายกลุ่ม เป็นเครื่องมือหนึ่งในการค้นหาเด็กที่มีความสามารถพิเศษ แต่ Pagnato and Brich (1959) ก็ยังกล่าวถึงว่าเป็นการค้นหาในกลุ่มที่มีความล่าเอียงเฉพาะกลุ่มที่มีความสามารถพิเศษ แต่ยังคงขาดกลุ่มเด็กที่มีความสามารถพิเศษ แต่ผลการเรียนต่ำ (Underachievers)

ผลงานและความสำเร็จ เป็นกระบวนการค้นหาที่ครูสังเกตได้จากการแสดงออกซึ่งความสามารถของเด็ก โดยเฉพาะเด็กที่มีความสามารถพิเศษด้านศิลปะ ดนตรี และภาวะผู้นำ

การใช้แบบทดสอบเช่าวีปัญญาเป็นรายบุคคล เป็นแบบทดสอบมาตรฐานที่ได้รับความนิยมเชื่อถือในการค้นหาเด็กที่มีความสามารถพิเศษแต่อย่างไรก็ตาม Gallagher (1959) กล่าวว่า การใช้แบบทดสอบเช่าวีปัญญาเป็นรายบุคคล มีข้อเสีย คือ เสียเวลาและค่าใช้จ่ายในการทดสอบแต่ละครั้งต่อบุคคลค่อนข้างสูง ซึ่ง Martinson (1973) ได้กล่าวว่า แบบทดสอบมาตรฐานยังมีส่วนช่วยลดความคลาดเคลื่อนในการค้นหาเด็กที่มีความสามารถพิเศษ และแบบทดสอบที่ใช้ในปัจจุบัน ได้แก่ *Harris - Goodenough Draw - a - person, peabody Picture Vocabulary Test, The Raven Coloured Progressive Matrices, and the Slossn Intelligence Test*

การใช้แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ ขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายในการค้นหาแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์เป็นอีกด้านหนึ่งของความสามารถ หรือเช่าวีปัญญาของบุคคล ซึ่งมีการนำไปใช้ในการคัดเลือกเด็กที่มีความสามารถพิเศษ

จากรายงานการวิจัยของ Getzels and Jackson (1959 and 1962) โดยการ
ตัดแยกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรก เด็กที่ I.Q สูง และความคิดสร้างสรรค์ต่ำ (เฉลี่ย I.Q
150) และกลุ่มที่ 2 เด็กที่ I.Q ต่ำ และความคิดสร้างสรรค์สูง (เฉลี่ย I.Q 127) ผล
ปรากฏว่า ในกลุ่มที่ I.Q สูงความคิดสร้างสรรค์ต่ำถึงร้อยละ 20 ขณะที่กลุ่ม I.Q ต่ำ
(เฉลี่ย I.Q 127) มีความคิดสร้างสรรค์สูงถึง 20 ความคิดสร้างสรรค์ก็เป็นส่วนของ
ความคิดนอกนัย ตามแนวคิดของ Guilford อย่างไรก็ตามแม้จะมีข้อขัดแย้งอยู่บ้าง
ในความแตกต่างแบบความคิดสร้างสรรค์ และผลที่ได้จากแบบทดสอบมาตรฐาน
ของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แต่ก็มีการค้นพบว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นอีกหน้า
หนึ่งของความสามารถด้านสติปัญญา ซึ่งไม่สามารถวัดได้จากผลสัมฤทธิ์ หรือ
แบบทดสอบ IQ ทั่วไป

การค้นหาเด็กที่มีความสามารถพิเศษมีวิธีการที่หลากหลายรูปแบบ ซึ่งจะ
ใช้วิธีการใดวิธีการหนึ่งเพียงวิธีเดียวคงจะไม่เหมาะสม การดำเนินการจะต้องมีความ
เข้าใจในบุคลิกลักษณะ และกำหนดจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน

Ward (1962) ได้เสนอแนะข้อควรปฏิบัติในกระบวนการค้นหาเด็กที่มี
ความสามารถพิเศษ

1. หลีกเลี่ยงการใช้เครื่องมือที่ไม่มีความรู้เพียงพอ
2. หลีกเลี่ยงการคัดเลือกเด็กจากการแข่งขันเพื่อใช้ในการตัดสิน
3. เลือกรูปแบบวิธีการที่ไม่มีข้อจำกัดเรื่องวัฒนธรรม
4. ไม่ควรละเลยบุคคลที่ตัดสินใจไม่ได้ว่าใช่หรือไม่ ในกรณีเด็กฉลาดที่
เข้ากับโรงเรียนไม่ได้ (Underachievers)
5. ไม่ควรคัดเด็กที่ลงความเห็นว่าเป็นเด็กฉลาดที่เข้ากับโรงเรียนไม่ได้
(Underachievers) ออกจากโครงการ
6. ควรใช้กระบวนการคัดแยกที่หลากหลาย

อย่างไรก็ตาม การคัดแยกที่ดีในกระบวนการนำไปใช้ ควรใช้แบบทดสอบ
เท่าที่สามารถจะหาได้ และต้องยอมรับว่า การสังเกตยังเป็นเครื่องมือพื้นฐานที่
โรงเรียนสามารถนำไปดำเนินการได้

๑) การคัดแยกเด็กที่มีความสามารถพิเศษโดยใช้แฟ้มสะสมงาน

Portfolios : Identifying Gifted Students.

คิงเกอร์ (Kingore, B.W. 1993) กล่าวว่า Portfolios เป็นส่วนหนึ่งในการคัดแยกเด็กที่มีความสามารถพิเศษที่ประยุกต์จากการวัดและประเมินความสามารถทางสมอง ซึ่ง Portfolios จะมีลักษณะเฉพาะในการคัดแยก เพราะสามารถค้นหาความสามารถได้จากพัฒนาการของผลงานที่ปรากฏจากการคัดเลือกเป็นลำดับขั้นของกระบวนการ โดยทั่วไปใช้ในการประเมินความสามารถ แต่สำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ Portfolios ของเด็กแต่ละคนจะมีส่วนในการค้นหาแวบความถนัดในแต่ละด้านของเขา ความสามารถของเด็กที่แสดงออกอย่างหลากหลายในกระบวนการคัดแยกไม่เกี่ยวข้องกับกระบวนการกลุ่มที่ซับซ้อน แต่เป็นการให้เด็กทุกคนได้แสดงออกทางความคิด ความสามารถกระบวนการแก้ปัญหา และความสามารถในการสร้างสรรค์ผลงาน Portfolios เป็นส่วนหนึ่งในการพิสูจน์ความสามารถในตัวเด็กออกมา

ริม (Sylvia Rimm, 1984) กล่าวถึงการคัดแยกเด็กโดยใช้ Portfolios จะต้องหลีกเลี่ยงการให้ข้อเสนอแนะในการวางแผนงาน การเตรียมการ ควรเกิดจากความ สามารถในตัวเด็กเองที่ต้องเป็นผู้เผชิญกับปัญหาและสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้น เพื่อให้ผลงานที่ออกมาสะท้อนให้เห็นถึงความสามารถที่ซ่อนเร้นอยู่ในตัวของเด็ก

การคัดเลือกเด็กที่มีความสามารถพิเศษ โดยใช้ Portfolios จะสามารถพิจารณาตัดสินได้ด้วยการจัดประสบการณ์ที่จัดเตรียมเอาไว้ ซึ่งจะสามารถเลือกเด็กได้ตรงตามวัตถุประสงค์ตามความคาดหวังและความถนัดที่เขาจะแสดงออกมาผ่าน Portfolios

พอลสัน, พอลสัน และ เมเยอร์ (Brewer, 1991; citing Paulson, Paulson and Meyer, 1991) กล่าวว่าแฟ้มสะสมงานหมายถึง การสะสมชิ้นงานอย่างมีจุดมุ่งหมายแสดงออกถึงความพยายาม ความก้าวหน้า และผลสัมฤทธิ์ของงานนั้น ๆ ให้เด็กมีส่วนร่วมในการเลือกเนื้อหา เกณฑ์ในการตัดสิน หลักฐานที่สะท้อนถึงความสามารถของตนเองออกมา

แฟ้มสะสมงานมี 2 ระดับ คือ

1. แฟ้มสะสมงานระหว่างดำเนินการ (Working Portfolio) เป็นแฟ้มที่อยู่ระหว่างการสะสม รวบรวมชิ้นงาน สะท้อนความคิดเห็น ประเมินตนเอง ปรับปรุงชิ้นงานให้ดีที่สุด รวมทั้งการเก็บรวบรวมข้อมูล การบันทึกและแบบสังเกตต่างๆ ของผู้เรียนด้วย

2. แฟ้มสะสมงานที่สมบูรณ์ (Final Portfolio) เป็นแฟ้มที่นักเรียนคัดเลือกงาน เพื่อวัตถุประสงค์หลายประการ เช่น เลือกลงงานชิ้นเอก งานแสดงความก้าวหน้า

กระบวนการจัดทำแฟ้มสะสมงาน มี 10 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นกำหนดจุดประสงค์ของแฟ้มสะสมงาน (Project Purpose) โดยยึดหลักแห่งการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้และความแตกต่างระหว่างบุคคล อาจกำหนดเป้าหมายบางส่วนหรือทั้งหมดในวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนประเมินตนเอง (ข้อมูลย้อนกลับ) เพื่อบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ ตอบสนองจุดประสงค์ที่หลากหลายและประเมินครูด้วยอีกส่วนหนึ่ง

2. ขั้นรวบรวมชิ้นงาน และจัดระบบชิ้นงาน (Collect and Organize) เป็นการรวบรวมชิ้นงานที่แสดงถึงพัฒนาการ ความก้าวหน้า ความพยายาม และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นขั้นตอนรวบรวมผลงานทั้งหมดที่เกิดขึ้น จะต้องมี การวางแผนการ จัดเก็บ และขั้นตอนการดำเนินการ

3. ขั้นเลือกชิ้นงาน (Select) เลือกผลงานที่ดีที่สุด ครอบคลุมเนื้อหาและวัตถุประสงค์ โดยผู้เรียนเป็นผู้คัดเลือกด้วยตนเอง

4. ขั้นสร้างสรรค์ผลงาน (Interject Personality) เพื่อตกแต่งแฟ้มในเอกลักษณ์ของตนเอง สะท้อนลักษณะเฉพาะบุคคลที่สร้างสรรค์ขึ้นมา

5. ขั้นสะท้อนข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับชิ้นงาน (Reflect Metacognitively) หรือการแสดงความคิดเห็นต่อชิ้นงานที่เลือกไว้ เพื่อหาเหตุผลว่าทำไมจึงเลือกชิ้นงานนั้นๆ

6. ขั้นตรวจสอบความสามารถของตน (Inspect to Self Assess) ผู้เรียน

ค้นหาจุดเด่นจุดด้อยของชิ้นงานเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาในอนาคต

7. ชั้นประเมินค่าผลงาน (Perfect and Evaluate) เมื่อพบจุดบกพร่อง ผู้เรียนควรได้รับการส่งเสริมให้รู้จักการแก้ไขข้อผิดพลาด ชัดกลางงานให้สมบูรณ์

8. ชั้นสร้างความสัมพันธ์ (Connect and Conference) ให้บุคคลอื่น ๆ เช่น ครู เพื่อน ผู้ปกครอง มารับรู้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ อีกทั้งเป็นการสร้างความสัมพันธ์อีกทางหนึ่ง

9. ชั้นทำให้มีคุณค่า (Inject - Eject to Update) เพื่อพัฒนาแฟ้มสะสมงานให้ทันสมัย ควรให้ผู้เรียนมีโอกาสปรับเปลี่ยนผลงาน เลือกผลงานที่ดีกว่าเก็บในแฟ้มสะสมงาน

10. ชั้นประชาสัมพันธ์ผลงาน (Respect Accomplishment) เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเสนอผลงาน เพื่อสร้างความภาคภูมิใจ และความเชื่อมั่นในตนเอง (สำนักทดสอบทางการศึกษา, ม.ป.ป.)

๓) เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างแบบทดสอบมาตรฐานกับการทดสอบที่จำลองสภาพการทำงานของสมอง

(Ronis, D)

แบบทดสอบมาตรฐาน (Standardized Tests)	การทดสอบที่จำลองสภาพการทำงาน ของสมอง (Brain-Compatible Assessment)
ผลการทดสอบที่ได้ต้องเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน	ผลการทดสอบขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมที่ทำให้เด็กมีโอกาสประสบความสำเร็จ
แนวการจัดการหลักสูตรอยู่ในกรอบของเครื่องมือแบบทดสอบที่ใช้	ทำให้ครูสามารถพัฒนาเนื้อหาในหลักสูตรได้
เน้นการประเมินอย่างเดียว ซึ่งการประเมินนี้ไม่สามารถนำไปสอนในชั้นเรียนได้	การประเมินสามารถดำเนินไปพร้อม ๆ กับการเรียนทำให้เห็นภาพของผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนอย่างเต็มที่

แบบทดสอบมาตรฐาน (Standardized Tests)	การทดสอบที่จำลองสภาพการทำงาน ของสมอง (Brain-Compatible Assessment)
เน้นความถูกต้องมากกว่าความสัมพันธ์ ที่เกิดขึ้นร่วมกัน	เน้นลักษณะเด่นของผู้เรียนในการแสดงออก มากกว่าลักษณะด้อย
ให้ความสำคัญกับข้อมูลเดียว ผลการทดสอบ ในการตัดสินใจของผู้เรียน	มีการประเมินหลายรูปแบบเพื่อดูพัฒนาการ
เด็กได้รับ Treat เหมือนกันทุกคน	เด็กได้รับ Treat ตามความแตกต่างระหว่าง บุคคล
ผลคะแนนไม่มีความเป็นธรรมในเรื่องของ ความแตกต่างทางวัฒนธรรมและวิถีการ ดำเนินชีวิต	จัดโอกาสที่ลดความลำเอียงทางวัฒนธรรม และมีโอกาสเท่าเทียมกันในการประสบ ความสำเร็จ
การประเมินเป็นลักษณะเฉพาะ ไม่สามารถ บูรณาการได้	การประเมินมีทั้งรูปแบบกิจกรรมเดี่ยวและ เป็นรูปแบบบูรณาการ
ผลการทดสอบ เป็นคำตอบสุดท้าย ไม่มี โอกาสในการให้ข้อมูลย้อนกลับ	กระตุ้นให้เด็กดำเนินการ Self- reflection กระบวนการเรียนรู้และการให้ข้อมูลย้อนกลับ อย่างต่อเนื่อง
เน้นคำตอบที่ถูกต้อง โดยไม่ให้ความสำคัญ ความเข้าใจ	มีการทำงานเพื่อร่วมกันเรียนรู้ มีส่วนร่วม ในการหาคำตอบที่เป็นกระบวนการ
สะดวกและง่ายต่อการใช้คำสั่งและให้เกรด	ยากต่อการดำเนินการและตัดสินใจคะแนน
ผลคะแนนที่ได้เป็นตัวเลข	ข้อมูลที่ได้ยากที่จะบอกเป็นตัวเลข
ง่ายต่อการนำไปเปรียบเทียบกับกลุ่ม ประชากรอื่นๆ	ยากที่จะนำไปเปรียบเทียบกับกลุ่ม ประชากรอื่นๆ

ปัญหาของการใช้แบบทดสอบมาตรฐานที่มีปัญหาอยู่ไม่น้อย คือ ความน่าเชื่อถือของแบบทดสอบที่มาจากกระบวนการทางการวัดผลและประเมินผล ข้อดีที่ปรากฏชัดเจนคือมีความสะดวกในการนำไปใช้ในการจัดการศึกษาที่ถือว่าได้รับค่านิยม แต่สิ่งที่ขาดและไม่สามารถวัดได้คือ ทักษะและกระบวนการ ซึ่งเป็นปัญหายุ่งยากในทางปฏิบัติที่บางครั้งต้องมีความขัดแย้งกันในเรื่องของการประเมินจากทักษะความเป็นจริง จากกระบวนการทำงานการตัดสินใจความรู้ความสามารถ โดยเฉพาะเด็กที่มีความสามารถพิเศษ จะมีความถนัดในแต่ละด้านที่มีความแตกต่างกัน สิ่งที่ครูสามารถปฏิบัติได้คือ การสังเกตจากผลงาน ทักษะกระบวนการ สิ่งที่สื่อออกมาจากกระบวนการ ความคิด จินตนาการ ซึ่งถือว่าเป็นความสามารถทางสมองในการสร้างสรรค์ผลงานอีกรูปแบบหนึ่ง และเป็นสิ่งที่ไม่สามารถสังเกตได้จากแบบทดสอบมาตรฐาน

๕) ความน่าเชื่อถือของการคัดแยกเด็กที่มีความสามารถพิเศษทางภาษา

บัลลังการ, ชับแมน และสวาทส์ (Bellanca, J, Chapman, C & Swartz) กล่าวไว้ว่า การวัดความสามารถทางภาษา คือ การใช้ภาษาที่ชัดเจนในการสื่อสารในการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน ถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของความสามารถทางภาษา เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจและสามารถอธิบายเหตุผลจากความรู้สึกที่เกิดขึ้น เป็นการถ่ายทอดวัฒนธรรม ความสามารถในการจำคำ รูปแบบของคำ การออกเสียง ซึ่งเป็นการเริ่มต้นสู่การอ่านและเขียนขั้นพื้นฐาน ความสามารถทางภาษาสังเกตได้จาก ร้อยแก้ว ร้อยกรอง การใช้คำขยาย สัญลักษณ์ และโครงสร้างทางภาษา จะช่วยในการปรุงแต่งอรรถรสทางภาษาให้ได้ใจความและสะท้อนความรู้สึกออกมา การพัฒนาโครงสร้าง การใช้ศัพท์ที่หลากหลายจะเป็นการช่วยพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาระดับที่สูงขึ้น สามารถสื่อความรู้สึกเป็นคำพูด สามารถสื่อสารได้เป็นสากล ถือเป็นหัวใจสำคัญของการใช้ภาษา

การคัดแยกเด็กที่มีความสามารถพิเศษทางภาษาสามารถค้นหาได้ไม่ยากนัก ในบางคนที่มีความสามารถในการใช้ภาษาที่ตลกขบขัน สามารถสร้างสรรค์

ผลงานได้อย่างน่าสนใจ การพูดการแสดงออกของนักพูดบนเวทีต่างๆ หลากๆ ท่าน อีกทั้งความสามารถด้านเจ้าบทเจ้ากลอนที่แสดงออกมาอย่างชัดเจน แต่มีเด็กบางคนที่ไม่มีความรู้เรื่องที่จะกระตุ้นให้ความสามารถเหล่านั้นฉายแวบความสามารถออกมาแล้วเราจะสามารถค้นหาเขาเหล่านั้นได้อย่างไร ในปัจจุบันการเลือก (Screening) และการคัดแยก (Identification) ผู้ที่มีความสามารถพิเศษทางภาษาก็ยังไม่มีเครื่องมือที่จะใช้ได้อย่างเหมาะสมและเป็นมาตรฐาน ที่จะชี้ชัดว่าใช้เขาคนนี้แน่นอน ไม่เปลี่ยนแปลง เพราะความสามารถเหล่านั้นเป็นเรื่องทางสมองของมนุษย์ที่ละเอียดอ่อนและซับซ้อน การคัดเลือกเด็กจึงต้องใช้เครื่องมือและกระบวนการหลายๆ ขั้นตอนรวมกัน การคัดเลือกเด็กที่มีความสามารถพิเศษทางภาษาจึงเปรียบเสมือนการ “ร่อนหาเพชร”

2.3 การวัดและการประเมินผล

๓) การประเมินความสามารถและพัฒนาการของผู้เรียน

○ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลความสามารถพิเศษ

คาร์รอล (Carroll, 1963) เสนอความคิดว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเกิดจากหลายปัจจัย ซึ่งปัจจัยหลัก 5 ประการ คือ

1. ความถนัดทางการเรียน หมายถึง ศักยภาพที่พบในตัวนักเรียนและพัฒนาเป็นความสามารถในการเรียน ซึ่งวัดได้จากปริมาณเวลาที่นักเรียนใช้ในการเรียนเรื่องนั้นๆ ให้ได้ตามเกณฑ์จุดประสงค์

2. ความพากเพียร หมายถึง ปริมาณเวลาที่นักเรียนอดสาหัส ตั้งใจเรียนตามเกณฑ์จุดประสงค์

3. ความสามารถในการเรียน หมายถึง ความสามารถที่นักเรียนเข้าใจว่าต้องเรียนอะไร และจะต้องดำเนินการอย่างไรเพื่อให้บรรลุผลในการเรียน

4. โอกาสในการเรียนของนักเรียน หมายถึง ปริมาณเวลาที่ครูกำหนดหรือจัดให้แก่ นักเรียนในการเรียนเนื้อหาแต่ละบทเรียน

5. คุณภาพของการเรียนการสอน หมายถึง การจัดเนื้อหาและกิจกรรม การเรียนการสอนที่ช่วยให้นักเรียนเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพสูง

โดยสามปัจจัยแรกความถนัดทางการเรียน ความเพียร และความสามารถในการเรียน เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของผู้เรียน และอีกสองปัจจัยหลังในด้านโอกาสในการเรียน และคุณภาพของการเรียนการสอนจะเกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนการสอน

● ความสามารถในการคิด

ความสามารถในการคิดจะมีลักษณะ คุณภาพของการคิดที่มีความแตกต่างกันตามลำดับ ดังเช่น

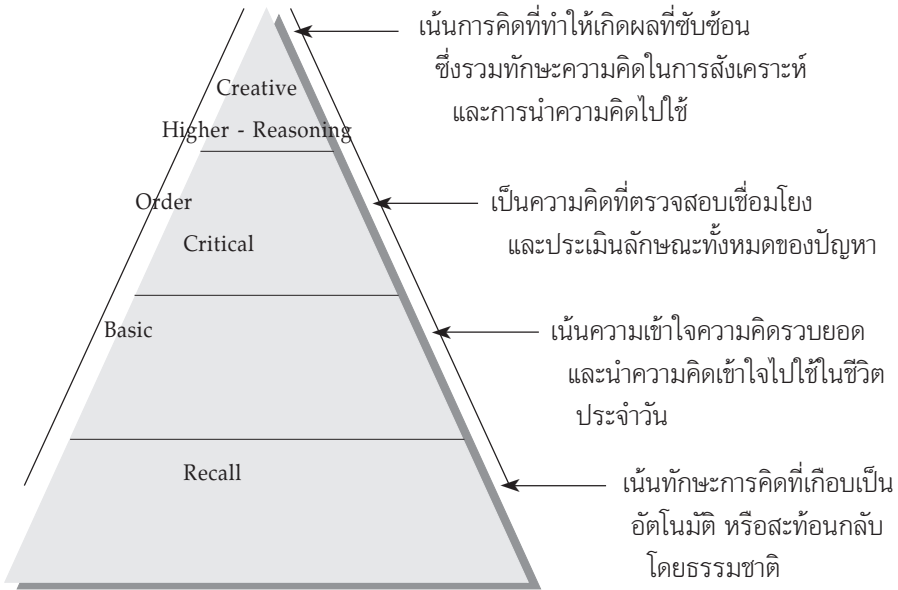
ครูลิค (Krulik, 1993) กล่าวว่า การคิดประกอบด้วย 4 องค์ประกอบที่มีลักษณะเป็นทักษะการคิดตามลำดับชั้นจากต่ำไปสูง (คุณภาพประกอบ) คือ

1. การคิดในระดับระลึก (Recall Thinking) จะรวมทักษะการคิดที่มีธรรมชาติเกือบเป็นอัตโนมัติ เป็นความสามารถในการระลึกข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น

2. การคิดขั้นพื้นฐาน (Basic Thinking) เป็นความเข้าใจความคิดรวบยอดที่จะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน

3. การคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Critical Thinking) เป็นความคิดที่ใช้ในการตรวจสอบเชื่อมโยงและประเมินลักษณะของปัญหาหรือทางออกของปัญหา ประกอบด้วยทักษะย่อย ได้แก่ ข้อมูลในปัญหาหรือสถานการณ์ที่เผชิญอยู่ การตรวจสอบความถูกต้องและวิเคราะห์ข้อมูล การจำ และการเชื่อมโยงข้อมูลที่เพิ่งได้รับการเรียนรู้ เพื่อกำหนดคำตอบที่มีเหตุผล

4. การคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking) เป็นความคิดที่เป็นต้นฉบับที่ทำให้เกิดผลผลิตที่ซับซ้อน ความคิดในระดับนี้ เป็นสิ่งประดิษฐ์ที่คิดหรือจินตนาการขึ้นเอง ประกอบด้วยทักษะย่อย ได้แก่ การสังเคราะห์ความคิด การสร้างความคิด และการนำความคิดไปใช้ เพื่อหาประสิทธิภาพของความคิดใหม่ที่สร้างขึ้น

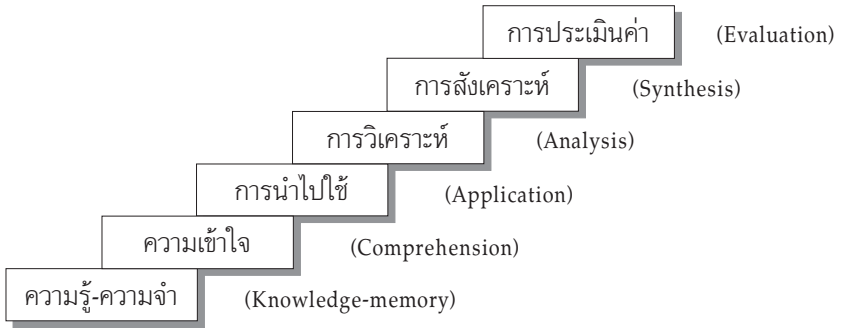
ภาพประกอบลำดับขั้นของการคิด (Hierarchy of Thinking)

จากลำดับขั้นการคิดของ ครูลิขิต พบว่า ความคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking) และความคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Critical Thinking) เป็นความคิดในระดับสูง โดยความคิดระดับสูงทั้งสองนำเอาไปใช้ในกระบวนการคิดแก้ปัญหา (Problem Solving) ต่อไป

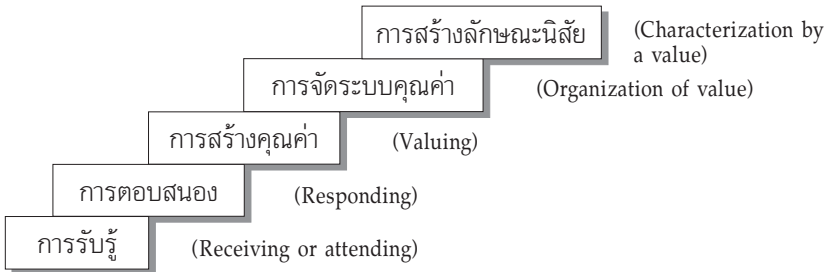
การพัฒนาระดับความสามารถในการคิดถือเป็นปัจจัยสำคัญในกระบวนการส่งเสริมความสามารถของผู้เรียน ผู้เรียนจำเป็นต้องมีความสามารถในการคิดที่หลากหลาย มีกระบวนการในการพิจารณาถึงแนวทาง/ทางเลือกที่เหมาะสมเพื่อนำไปสู่กระบวนการแก้ปัญหาในทิศทางที่ต้องการส่งเสริมทักษะความคิดระดับสูงในเด็กที่มีความสามารถพิเศษถือเป็นสิ่งสำคัญที่ควรจะแทรกอยู่ในทุก ๆ เนื้อหา และทุก ๆ กิจกรรมการเรียนการสอน

● การวัดผลประเมินผลตามแนวคิดของบลูม (Benjamin S. Bloom) มีลักษณะเป็นลำดับขั้น ดังนี้

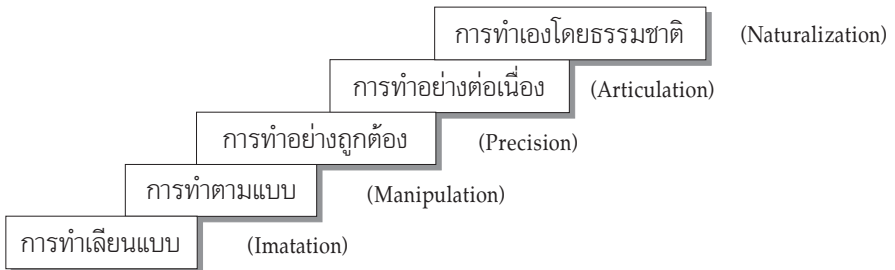
ด้านพุทธิพิสัย

ด้านจิตพิสัย

ด้านทักษะพิสัย

การวัดผลประเมินผลตามแนวคิดของ บลูม ได้แบ่งเป็น 3 ด้าน คือ

1. ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) เป็นความสามารถในการที่จะคิด (thinking) ส่วนมากมักเป็นเรื่องการวัดความถนัดและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
2. ด้านจิตพิสัย (Affective Domain) เป็นเรื่องของความรู้สึก (Feeling) ของจิตใจในด้านทัศนคติ ความสนใจ ค่านิยม รวมถึงคุณธรรมจริยธรรม
3. ด้านทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) เป็นความสามารถด้านการปฏิบัติ (doing) ที่แสดงผ่านกิจกรรม

บลูม (Bloom, 1967) กล่าวว่า คนเราจะเรียนรู้ได้ดีขึ้นอยู่กับสถานการณ์ การเรียนรู้ที่เหมาะสม และสิ่งสำคัญคือการสร้างแรงจูงใจและการช่วยเหลือผู้เรียน ได้เข้าใจถึงใจความสำคัญของเนื้อหาการเรียนรู้ ทฤษฎีนี้ได้เน้นคุณลักษณะด้าน สติปัญญาเป็นตัวแปรสำคัญที่จะนำไปสู่การเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งคุณลักษณะทาง สติปัญญาสามารถทำนายผลการเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญ นอกจากนี้ยังรวมถึงคุณภาพ การเรียนการสอน ถึงแม้ว่ารูปแบบการเรียนรู้เบื้องต้น คือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของผู้เรียน แต่ก็คำนึงถึงผลสำเร็จใน 3 ด้าน คือ ระดับความสำเร็จอัตราส่วนของ การเรียนรู้ ประเภทของความสำเร็จ อัตราส่วนของการเรียนรู้ และผลกระทบ สรุไปได้ว่า ปัจจัยทั้งสามด้านอธิบายความแปรปรวนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้ประมาณร้อยละ 95 โดยปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจ อธิบายความแปรปรวน ของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ประมาณร้อยละ 75 ปัจจัยความรู้สึกและคุณภาพ การเรียนการสอนที่อธิบายความแปรปรวนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ประมาณ ร้อยละ 50

ฮาร์นิชเฟเกอร์ และไวเลย์ (Harnischfeger and Wiley, 1976) ได้เสนอ แนวคิดเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยอาศัยแนวความคิดของ คาร์รอล (Carroll) และบลูม (Bloom) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะเกิดขึ้นได้ขึ้นอยู่กับปัจจัย 4 ประการ คือ 1) ภูมิหลังผู้เรียน ประกอบด้วย ภูมิหลังทางครอบครัว และสังคม อายุ เพศ ความรู้เดิม 2) แรงจูงใจและความถนัด 3) หลักสูตรและ องค์ประกอบของโรงเรียน ประกอบด้วยคุณลักษณะของท้องถิ่นนั้น โรงเรียนและ

หลักสูตร และ 4) พฤติกรรม การเรียนการสอน ประกอบด้วย การสอนของครู พฤติกรรมของผู้เรียน

วอลเบอร์ก (Walberg, 1984) ได้นำแนวคิดมาเป็นพื้นฐานในการสร้างรูปแบบของผลสัมฤทธิ์ โดยเน้นความรู้ ความคิด และสิ่งแวดล้อมเป็นสำคัญ ถือว่าสิ่งแวดล้อมมีผลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการเรียนรู้โดยผ่านการกระทำ และตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนประกอบด้วย ความสามารถ อายุ และพัฒนาการ แรงจูงใจและความคิดรวบยอดปริมาณของการเรียนการสอน เวลาที่ใช้ในการเรียนรู้ คุณภาพการเรียนการสอน สิ่งแวดล้อมที่บ้าน ชั้นเรียน กลุ่มเพื่อน และสื่อสารมวลชน ซึ่งปัจจัยทั้ง 9 ตัวสามารถอธิบายความแปรปรวนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ร้อยละ 90 อีกทั้งตัวแปรอื่นๆ ได้แก่ ตัวแปรอายุ อธิบายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ร้อยละ 80 สิ่งแวดล้อมในชั้นเรียนอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 60 ความสามารถอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 60 สิ่งแวดล้อมทางบ้าน อธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 40 คุณภาพการเรียนการสอนอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 15 และแรงจูงใจอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 10

○ ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความสามารถพิเศษ

วิทมอร์ (Whitmore, 1985) ระบุว่า สาเหตุที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ประกอบด้วยสาเหตุหลายประการ ได้แก่

1. แรงจูงใจ เด็กที่มีความสามารถพิเศษจัดว่ามีรูปแบบการเรียนรู้ที่แปลกแตกต่างจากเด็กปกติ การจัดรูปแบบการเรียนการสอนตามชั้นเรียนปกติอาจไม่สอดคล้องกับความต้องการของเด็กเหล่านั้น และไม่สอดคล้องกับระดับความสามารถที่มีอยู่จริง ซึ่งมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทำให้เด็กเกิดความเบื่อหน่าย ชั้นเรียนปกติได้

2. ค่านิยม มีอิทธิพลสำคัญโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ค่านิยมที่คาดหวังในตัวเด็ก กลุ่มเด็กที่มีความสามารถพิเศษทางภาษา แต่พ่อแม่ต้องการให้ลูกมีความสามารถ

พิเศษทางวิทยาศาสตร์มากกว่า ซึ่งจัดได้ว่าเป็นความเข้าใจผิดของค่านิยมที่ได้รับการปลูกฝังมา ความสามารถของเด็กบางครั้งต้องถูกปิดกั้นด้วยค่านิยม

3. ความด้อยโอกาสทางการศึกษา เป็นปัจจัยที่ถือว่าเป็นปัญหาระดับประเทศในเรื่องความเท่าเทียมกันของเด็กชนบทห่างไกล บางครั้งเด็กชนบทห่างไกลหลายคนมีความสามารถแต่ไม่มีโอกาส เนื่องจากปัญหาทางเศรษฐกิจของครอบครัวไม่สามารถส่งเสริมศักยภาพที่เขามีอยู่ได้

4. ระบบการทำงานของร่างกาย เด็กบางคนมีอาการป่วยทางร่างกายที่มีผลกระทบต่อปัญหาการเรียนรู้ที่ส่งผลให้พัฒนาการล่าช้า ทักษะการทำงานของระบบประสาทเกิดความไม่สมบูรณ์ ความบกพร่องทางด้านร่างกายนี้เองส่งผลให้เกิดปัญหาทางการเรียนรู้บางประการ ซึ่งที่จริงไม่ใช่เด็กที่ไม่มีความสามารถพิเศษ แต่มีปัจจัยบางอย่างในร่างกายที่ผิดปกติที่ จึงมีผลต่อความสามารถทางการเรียนรู้

5. ขาดทักษะทางวิชาการบางประการ การจัดการศึกษาที่ไม่สอดคล้องและไม่กระตุ้นความสามารถในกระบวนการคิดของเด็ก

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อระดับความสามารถของเด็กที่มีอยู่จัดได้ว่า มีทั้งปัจจัยภายใน อันได้แก่ ความผิดปกติในร่างกาย ความไม่สมดุลของสภาวะระบบประสาทสั่งการต่างๆ ของสมอง และความรู้สึกที่ตนคิดต่อตนเอง เป็นแรงผลักดันที่เกิดขึ้นจากภายในซึ่งสอดคล้องกับ แมคมิลลัน (Mcmillan and other, 1995) ที่กล่าวว่า การเห็นคุณค่าในตนเอง ถือเป็นปัจจัยภายในที่เกิดการประเมินคุณค่าของตนเองจากความรู้สึกภายใน หากมากเกินไปก็จะเกิดความรู้สึกหลงตน หรือหากน้อยเกินไปก็จะทำลายความเชื่อมั่นในตนเอง การพัฒนาความรู้สึกที่ดีต่อตนเองให้มั่นคง จึงเป็นการส่งเสริมความสำเร็จในการดำเนินกิจกรรมที่ต้องการ ส่วนปัจจัยภายนอกก็มีความสำคัญไม่น้อย เพราะปัญหาที่พบในโรงเรียนส่วนมากมักจะเกิดจากปัญหาภายนอก ที่มีผลกระทบต่อความสามารถของเด็กที่มีความสามารถพิเศษเหล่านั้น ไม่ได้รับการตอบสนองตามความถนัด การจัดการศึกษาที่ไม่สอดคล้องกับความสามารถที่แท้จริง ความเข้าใจผิดของครูต่อกระบวนการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะทางการคิด ความด้อยโอกาสในการแสดงออกซึ่งความ

สามารถที่จัดว่าเป็นการสูญเสียทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่าที่ไม่สามารถนำความสามารถที่มีอยู่นั้นมาพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าได้อย่างที่ควรจะเป็น

○ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินความสามารถของผู้เรียน

การประเมินความสามารถของผู้เรียน บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินคือ

- ครู
- ผู้เรียน
- เพื่อน
- ผู้ปกครอง
- สาธารณะชน

การประเมินความสามารถของเด็กที่มีความสามารถพิเศษ คงจะไม่เหมาะสมอย่างยิ่งหากมีการประเมินเพียงครูผู้สอนเท่านั้น การประเมินเพียงแนวคิดของคนเพียงบุคคลเดียวย่อมขาดความน่าเชื่อถือ และในการแสดงออกทางพฤติกรรมบางอย่าง การประเมินเพียงบุคคลคนเดียวอาจจะมีความลำเอียงได้ เพื่อนและพ่อแม่เป็นอีกกลุ่มบุคคลหนึ่งที่มีความใกล้ชิดกับพฤติกรรมการแสดงออก และเป็นปัจจัยสำคัญในการผลักดันความสามารถที่มีอยู่ในตัวเด็กให้แสดงออกมาผ่านผลงานและการสร้างสรรค์ในรูปแบบต่าง ๆ การประเมินโดยผู้เรียนเองก็มีส่วนสำคัญให้ผู้เรียนได้พิจารณาระดับความสามารถของตน และทราบถึงจุดเด่น จุดด้อยที่น่าจะได้รับการแก้ไขปรับปรุง อีกทั้งการเสนอผลงานต่อที่สาธารณชนเป็นการแสดงออกถึงการสร้างศักยภาพในตัวผู้เรียน เป็นการเสริมสร้างความรู้ภาคภูมิใจในผลงานที่เกิดขึ้นจากตัวผู้เรียนเอง การเสนอผลงานไม่ใช่การแข่งขัน แต่เป็นการสรรค์สร้างเพื่อการปรับปรุงและพัฒนา

ความคิดนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ คิงเกอร์ (Kingore B., 1993) ที่กล่าวว่า ความสามารถของเด็กที่มีความสามารถพิเศษควรมีการประสานความร่วมมือกันทุก ๆ ฝ่าย ควรมีการติดต่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบ้านและ

โรงเรียนเพื่อผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น

● บทบาทของครูในการประเมินผล

บทบาทของครูถือว่าเป็นบุคคลที่ใกล้ชิดในโรงเรียนที่เป็นผู้กำหนดเป้าหมายและวางแผนในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ สิ่งที่ครูควรปฏิบัติในการประเมินความสามารถของผู้เรียนคือ

1. ครูต้องมีการเตรียมการและมีความเข้าใจในกระบวนการที่เกิดขึ้น และต้องแน่ใจว่า นักเรียนเข้าใจถึงกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายเป็นอย่างดี ความเข้าใจของผู้เรียนมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อเป้าหมายของผลงานที่จะเกิดขึ้น

2. ครูไม่ควรขัดจังหวะในการแสดงออกซึ่งผลงานที่สร้างสรรค์และให้ความสนใจในความสามารถของผู้เรียนอย่างเต็มที่

3. ครูต้องสร้างทัศนคติที่ดีกับนักเรียนในการประชุมแลกเปลี่ยนทัศนะ

4. การกำหนดเวลาต้องขึ้นอยู่กับครูในการกำหนดกิจกรรมเป้าหมาย

5. ครูต้องไม่วิจารณ์ผลงานนักเรียนในทิศทางที่ส่งผลลบต่อกำลังใจในการสร้างสรรค์งาน

6. ครูมีหน้าที่เป็นเพียงผู้แนะนำ และเตรียมการในการดำเนินกิจกรรมบางอย่างการดำเนินการของครูบางครั้งก็ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถอย่างเต็มความสามารถ เพราะงานบางอย่างที่นักเรียนสามารถดำเนินการได้ครูควรเป็นเพียงที่ปรึกษาในการดำเนินกิจกรรมเท่านั้น

● การดำเนินการของผู้เรียน

ความมุ่งมั่นของผู้เรียนในการแสดงออกซึ่งความสามารถที่ปรากฏใน Portfolios การนำเสนอผลงานเป็นการเตรียมการสำหรับการเรียนรู้ในขั้นที่สูงขึ้น

1. ผู้เรียนจะต้องวิจารณ์งานของตนเองตามความเป็นจริงจากการเลือกผลงานใน Portfolios มีตัวอย่างผลงานที่เป็นลำดับขั้นตอนของการดำเนินการ

2. ตรวจสอบรายการ หัวข้อของกิจกรรมในการอธิบายให้สมบูรณ์

3. ผลงานที่ได้ต้องสามารถอธิบาย ถึงลำดับขั้นตอนของที่มาของชิ้นงาน ได้อย่างเหมาะสม

4. นักเรียนต้องเลือกผลงานที่โดดเด่นในการนำเสนอ พร้อมทั้งยอมรับ ในข้อวิพากษ์วิจารณ์ของสาธารณชน เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข

● การติดต่อระหว่างครูกับผู้ปกครอง

ผู้ปกครองมีส่วนสำคัญในการสังเกต และมีบทบาทสำคัญในการผลักดัน ความสามารถของผู้เรียนที่ต้องให้ความเอาใจใส่ มีส่วนในการวิพากษ์วิจารณ์และ สร้างความภาคภูมิใจให้กับตัวผู้เรียนได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังเป็นกำลัง ชับ เคลื่อนในการสนับสนุนทั้งในเรื่องงบประมาณ การส่งเสริมความสามารถนอก เหนือจากกิจกรรมที่โรงเรียนสร้างขึ้น หากผู้ปกครองเข้าใจในศักยภาพและความ สามารถของเด็กจะถือว่าเป็นครูที่มีคุณค่าในการสานต่อความสามารถพิเศษที่ต้อง การการพัฒนาให้สูงขึ้น (Wiggins G., 1990) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ คิงเกอร์ (Kingore B., 1993) ที่ว่าผู้ปกครองควรมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ต่อผลงานของผู้เรียน และร่วมมือกับทางโรงเรียนในการดำเนินกิจกรรม เพื่อ ดำเนินการสู่แนวทางที่สอดคล้องกันในการส่งเสริมความสามารถของเด็กที่มีความ สามารถพิเศษ

๕ การประเมินประสิทธิภาพของหลักสูตร

การประเมินหลักสูตรเป็นกระบวนการสุดท้ายที่มีความสำคัญ เพื่อ ตรวจสอบประสิทธิภาพของหลักสูตรและนำไปสู่การพัฒนาปรับปรุงคุณภาพการจัด การเรียนการสอน การประเมินหลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษนั้น ถือว่าเป็นเรื่องที่ยากมาก เพราะความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของการออกแบบแต่ละ หลักสูตรที่มีความแตกต่างออกไป รวมทั้งตอบสนองต่อธรรมชาติของเด็กที่มีความ สามารถพิเศษด้วย (House, 1987) แต่การประเมินหลักสูตรแตกต่างจากการ ประเมินผลนักเรียน เป็นการดูว่าเด็กแต่ละคนมีความก้าวหน้าเพียงใดเท่านั้น สาเหตุ

ของการประเมินหลักสูตรนั้นมีหลายอย่าง เช่น 1) ต้องการทราบประสิทธิภาพของหลักสูตร 2) ต้องการปรับปรุงหลักสูตรให้ดีขึ้น 3) ต้องการเสนอต่อผู้มีอำนาจเพื่อตัดสินใจว่าควรจะสนับสนุนหลักสูตรอย่างไร เป็นต้น

การพัฒนาประสิทธิภาพของหลักสูตรถือว่าเป็นภารกิจหลักในการพัฒนาหลักสูตรให้มีความเหมาะสมตามยุคสมัยที่มีการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีให้มีความก้าวหน้าก็บ่งชี้มาปัจจุบัน การจัดการเรียนการสอนในรูปแบบเดิมๆ คงจะต้องพิจารณาปรับปรุงประสิทธิภาพให้มีความเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ การเรียนรู้ต้องพัฒนาทั้งประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน และประสิทธิผลจากการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างแท้จริง ประสิทธิภาพของผู้สอน และการวัดประเมินผลตามสภาพที่เป็นจริงซึ่งถือว่าเป็นสิ่งสำคัญ โรนีส (Ronis D.; Vii) กล่าวว่า การวัดและประเมินผลที่ผ่านมามีความขัดแย้งในกระบวนการจัดการศึกษาที่ต้องการรู้เพียงว่า ผู้เรียนอ่าน-เขียนและสามารถทำโจทย์เลขได้ ซึ่งขาดการวัดทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิต กระบวนการวัดผลขึ้นอยู่กับข้อทดสอบที่สามารถวัดได้เพียงระดับหนึ่งเท่านั้นซึ่งถือว่ายังไม่เพียงพอ ปัจจุบันการให้ความสำคัญกับความคิดและจินตนาการที่สามารถคิดค้นและแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่างๆ อย่างสร้างสรรค์ถือเป็นสิ่งสำคัญที่สังคมโลกต้องการ การได้ลงมือปฏิบัติ ในชีวิตจริงถือเป็นการทดสอบที่ดี โรงเรียนต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับการวัดประเมินผลที่ส่งเสริมให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ มีความยืดหยุ่นและสามารถแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่างๆ ได้

ศาสตราจารย์นายแพทย์ประเวศ วะสี กล่าวว่า การจัดการศึกษาของไทยที่ผ่านมาขาดการจัดการที่ดี ซึ่งการจัดการศึกษาจะมีขั้นตอนหรือกระบวนการที่สำคัญ คือ

- กระบวนการบริหาร
- กระบวนการเรียนการสอน
- กระบวนการวิจัยและประเมินผล

แต่ระบบการศึกษาไทยจะเน้นเพียง 2 ขั้นตอนแรกเท่านั้นยังขาดการวิจัย

และประเมินผลที่ทำให้ไม่ได้ความรู้ใหม่หรือที่จะนำมาใช้ในการปรับปรุงกระบวนการ ทั้ง 3 ข้อในการดำเนินการต่อไป ซึ่งจะเป็นวัฏจักรการสอน และการบริหารจัดการ ศึกษาคือต้องพัฒนาอย่างไม่สิ้นสุด

นอกจากนั้นในกระบวนการจัดการเรียนการสอนยังขาดวงจรที่สำคัญ เช่นกัน กล่าวคือ ในการเรียนการสอนนั้นจะประกอบด้วยวงจรสำคัญ 4 เรื่อง คือ

1. การสอน
2. การเรียน
3. การวัดประเมินผล
4. การวิจัยพัฒนา

สถานศึกษาส่วนใหญ่เน้น เรียน สอน สอบ ไม่เน้นการวิจัยในชั้นเรียน หรือการสรุปผลอย่างมีรูปแบบภายหลังจากการเรียนการสอน ซึ่งจะสามารถนำไปเป็นข้อมูลในการเรียนการสอนครั้งต่อไป เป็นวัฏจักรการเรียนการสอนอย่างไม่สิ้นสุดเช่นเดียวกัน

กระบวนการจัดการศึกษาไทยเน้นไปที่การท่องเที่ยว คือถามในประเด็นที่เกี่ยวกับความจำมากกว่าเน้นการสร้างความรู้ขึ้นเอง ไม่เน้นให้เด็กคิดหรือสร้างประเด็นเพื่อการเรียนรู้เอง ครูจะเป็นผู้สอน/ผู้บอกให้นักเรียนรู้เอง แล้วก็วัดผลว่าเด็กทำตามที่ครูบอกได้กี่มากน้อย และที่สำคัญไม่เน้นการวิเคราะห์วิจัยผลต่อ เนื่องจากการสอน ทำให้ครูไม่รู้จุดยืนของตัวเอง และการถามเด็กซึ่งก็ถามเฉพาะความจำเท่านั้นก็สามารถตัดสินผลการเรียนไปเลย โดยไม่มีขั้นตอนอะไรอีก ซึ่งถือว่าเป็นวิธีการที่ยังไม่ถูกต้อง

“การเรียนการสอนในสถาบันการศึกษาทุกระดับเป็นการศึกษาที่สร้าง ความอ่อนแอทางสติปัญญาทำลายศักยภาพในการเรียนรู้สร้างคนที่ขาดความรู้ คิดไม่เป็น ทำอะไรไม่เป็น ไม่มีฉันทะและขาดความสามารถในการสร้างความรู้”
ประเวศ วะสี (2538)

○ หลักสูตรที่เหมาะสมในอนาคตทางภาษา

โรเบิร์ต ซินเนสเตอร์ (Robert Sylnester, 1995) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการจัดหลักสูตรที่เหมาะสมสำหรับเด็กที่มีความสามารถทางภาษาในอนาคตดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรต้องส่งเสริมความสามารถในการควบคุมอารมณ์ของตนเอง การควบคุมอารมณ์ความรู้สึกในการดำรงชีวิต ปัญหาในการควบคุมอารมณ์จะมีผลต่อการเรียนรู้ และสมาธิในชั้นเรียน ซึ่งจะต้องปรับปรุงความรู้สึกที่เป็นปัญหาออกไป และความสามารถในการควบคุมอารมณ์ความรู้สึกจะส่งผลต่อการโต้ตอบอย่างมีสติ มีสมาธิในการควบคุมเหตุผลของตนเองที่ส่งผลต่อการเรียนรู้

2. หลักสูตรจะต้องส่งเสริมอภิปัญญา สิ่งสำคัญของการจัดกิจกรรมคือการคิด ซึ่งจะช่วยยกระดับความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร จะเป็นแรงจูงใจไปสู่เป้าหมายของหลักสูตรตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

3. กิจกรรมของหลักสูตรต้องส่งเสริมการอยู่ร่วมกันในสังคม กิจกรรมในโรงเรียนมีบทบาทอย่างมากทั้งการส่งเสริมแนวคิดและการแสดงออก การจัดหลักสูตรที่สอดคล้องกับสังคมนั้นๆ ต้องให้ผู้ปกครอง และสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินผล

4. หลักสูตรต้องส่งเสริมลักษณะนิสัย การแสดงออกของความรู้สึกนึกคิด ผ่านการละเล่นบทบาทสมมติในสถานการณ์ต่างๆ ในสังคม ชั้นเรียน ผู้เรียนจะต้องวิเคราะห์ข้อดีข้อเสียของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เพื่อกลับไปสู่กระบวนการเรียนรู้ให้เด็กสามารถถ่ายทอดความรู้ที่ได้รับออกมาไม่คิดว่าเป็นภาระในชั้นเรียน

5. หลักสูตรต้องตอบสนองความต้องการของผู้เรียน หลีกเลี่ยงการฝืนความรู้สึกที่ผู้เรียนรู้สึกถึงการบีบบังคับ ซึ่งการเรียนรู้ไม่อาจประสบความสำเร็จได้หากผู้เรียนไม่พึงพอใจ การประเมินตามสภาพจริงต้องเกิดจากความพึงพอใจของผู้เรียนเป็นสำคัญ

6. หลักสูตรต้องเห็นความสัมพันธ์ระหว่างร่างกายและความคิด ความรู้สึก จิตใจและร่างกายมีความสัมพันธ์กัน หากร่างกายมีความพร้อมย่อมส่งผลต่อ

สภาพจิตใจ ความคิด และความรู้สึกในด้านบวกกับสิ่งแวดล้อมที่ได้รับ ดังนั้น องค์ประกอบของหลักสูตรจะต้องจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้ที่ดี และส่งผลต่อความพึงพอใจของผู้เรียนด้วย

การจัดหลักสูตรที่ดีที่เหมาะสมนอกจากจะต้องสอดคล้องกับระดับความสามารถของผู้เรียนแล้ว การจัดหลักสูตรที่สร้างผู้เรียนให้เป็นคนที่สมบูรณ์ มีความพร้อมทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ถือว่าเป็นบทบาทที่ซับซ้อนไปพร้อม ๆ กันในการพัฒนาคนในกลุ่มผู้มีความสามารถพิเศษที่สอดคล้องกับการปฏิรูปการเรียนรู้ในการส่งเสริมให้ผู้เรียน เก่ง ดี และมีความสุข เป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ มีความเอื้ออาทรต่อผู้อื่น มีความรับผิดชอบต่องานตัวเองและสังคม ที่จัดได้ว่าเป็นคนเก่งและมีคุณค่า ถือเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติในอนาคตต่อไป

○ การประเมินวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

เรนซูลี (Renzulli, 1977) ได้กล่าวถึงการประเมินวัตถุประสงค์ที่สำคัญในหลักสูตรว่าการพิจารณาวัตถุประสงค์ของหลักสูตรบรรลุหรือไม่ กล่าวคือ เป็นการตรวจสอบว่าหลักสูตรได้รับการปฏิบัติสนองตอบต่อวัตถุประสงค์ของหลักสูตรเด็กที่มีความสามารถพิเศษเต็มທີ່หรือไม่ เช่น การพัฒนาความสามารถด้านสมรรถภาพทางสมองเป็นสำคัญ เพื่อดูผลย้อนกลับที่มีต่อเนื่องแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาหลักสูตร และมีการเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสมได้หากมีความจำเป็น อีกทั้งมีข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรตามความเป็นจริงซึ่งเป็นการค้นหาผลที่ได้คาดคิดและวางแผนไว้ก่อน

○ หลักสูตรแบบใดเหมาะสมกับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ?

การจัดหลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ดุษฎี บริพัตร, หม่อม (2540) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตรคือ ผลผลิตอันผสมผสานกันระหว่างเนื้อหาและวิธีการเสนอเนื้อหาให้แก่เด็ก (product of integrating

content with process) กล่าวคือ ต้องมีการเชื่อมโยงระหว่างเนื้อหาและวิธีการ เพื่อให้เกิดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างแท้จริง

หลักสูตรที่พัฒนาแล้ว (differentiated program) สำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษต้องคำนึงถึงลักษณะนิสัย ความต้องการ และความสนใจของเด็ก โดยทั่วไปและตามศักยภาพ (individuality) เป็นเกณฑ์สำคัญ

วิธีการพัฒนาที่สำคัญมี 3 วิธี คือ

1. การยืดขยายหลักสูตรเดิม ให้กว้างขวางและละเอียดพิสดารกว่าเดิม

2. การสร้างหลักสูตรอยู่บนพื้นฐานของความต้องการ ความสนใจและลักษณะนิสัยต่างๆ ไปของเด็กที่มีความสามารถพิเศษ และศักยภาพของเด็กด้วย

ทั้งสองวิธีมีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนกว่ากัน และต่างเน้นวิธีการเรียนการสอน ขบวนการคิด การประยุกต์ใช้ข้อมูล ความคิดอ่านสร้างสรรค์ นอกจากนี้ยังเน้นความยืดหยุ่น และการให้โอกาสที่จะเลือก (flexibility และ option หรือ versatility)

3. พัฒนาส่วนประกอบทั้งหมด ดังนี้

ก. เนื้อหา (Content) ได้แก่ ข้อมูลหรือความรู้ซึ่งกำหนดได้ว่าการพัฒนาเนื้อหาให้เหมาะสมกับเด็กปัญญาเลิศ มีหลักสำคัญอยู่ 3 ประการ คือ

1) ไม่เพ่งเล็งข้อเท็จจริงที่กำหนดเนื้อหาของแต่ละชั้นเรียน (grade level content) แต่เน้นแนวคิดที่สำคัญ (central concept) และใจความสำคัญ (main ideas) เท่านั้น

2) เลือกหัวข้อเรื่องให้ครอบคลุมความคิดอ่านและข้อมูลหลายแง่มุมในแขนงวิชาต่างๆ เช่น หัวข้อว่า “ตัวเราในสังคม” (individual in Society) เท่ากับว่าให้มีการบูรณาการข้อมูลแต่ละข้อในวิชาและเนื้อหาระหว่างวิชาด้วย

3) เนื้อหาควรเป็นทั้งพาหะที่จะนำผู้เรียนไปสู่การเรียนรู้และมีทักษะที่พึงประสงค์เฉพาะเรื่องและควรเป็นทั้งความเข้าใจและการดูซึมเนื้อหานั้นๆ ด้วย เท่ากับเนื้อหาเป็นทั้งพาหะและเป้าหมาย (means and ends)

ข. กระบวนการ (process) หมายถึง วิธีการถ่ายทอดเนื้อหาให้แก่เด็ก

หากจะให้มีการพัฒนาหลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษแล้วต้องมีการพัฒนาวิธีการถ่ายทอดด้วย ที่สำคัญมี 3 วิธี คือ

1) วิธีสอน ได้แก่ วิธีการสอนให้คิดในรูปแบบต่างๆ กัน เช่น ฝึกให้คิดระดับสูง (high level thinking) การแก้ปัญหา การฝึกให้มีความคิดสร้างสรรค์ การสืบสวนสอบสวน ทั้งหมดเน้นความคิดไม่ลอกจำสิ่งที่มียู่ทุกๆ ไป

2) วิธีการเสนอหลักสูตร ได้แก่ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้หลายรูปแบบ ซึ่งจัดได้สองประเภทใหญ่ คือ การจัดให้เรียนรวมกัน (integrated classroom) ตามหลักการ mainstream และการให้เรียนแยกกัน (separate setting) ประเภทหลังมีรูปแบบต่างๆ กัน

3) วิธีการเสนอผลงาน (product) ได้แก่ วิธีเสนอผลงานหรือการสาธิตความรู้ ความเข้าใจ ซึ่งมีหลายรูปแบบ ไม่เพียงแต่การรายงานปากเปล่าหรือรายงานข้อเขียน (written and oral report) ได้แก่ การจัดนิทรรศการ การทำ slide หรือภาพยนตร์ ฯลฯ การเปิดโอกาสให้เด็กได้มีอิสรภาพในการเสนอผลงานหลายรูปแบบเช่นนี้ เป็นแรงจูงใจหรือผลักดันให้เด็กกระตือรือร้นที่จะค้นคว้าและทำงานเพื่อการเรียนรู้ที่แท้จริงสำหรับตนเอง และแบ่งปันผลงานให้กับเพื่อนร่วมห้องด้วย อนึ่ง การมีโอกาสที่เสนอผลงานในรูปแบบต่างๆ เป็นการท้าทายให้ค้นคว้าและใช้ความคิดสร้างสรรค์มากขึ้น

อาจจะกล่าวได้ว่า การสร้างหลักสูตรที่พัฒนาให้เหมาะกับเด็กที่มีความสามารถพิเศษนั้นต้องการสร้างสรรค์เนื้อหา วิธีการสอนและเสนอผลงานบนพื้นฐานของลักษณะนิสัย ความต้องการและความสนใจของแต่ละคน ต้องเป็นหลักสูตรที่ทั้งครูและเด็กสร้างขึ้นร่วมกัน ทำไปพร้อมกับการเรียนการสอนของเด็กตลอดเวลา เพราะเป็นการพัฒนาที่เน้นการจัดกิจกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเด็ก ซึ่งกระตุ้นและท้าทายเด็กให้คิดค้นคว้า ทำงานอย่างมีความคิดสร้างสรรค์ อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด เป็นการสร้างกรอบนอก (หลักสูตร) ให้เหมาะสมและได้ระดับกับเนื้อใน (ความสามารถพิเศษของเด็ก)

หลักสูตรที่พัฒนาแล้วต้องเป็นหลักสูตรที่เรียกร่อง (และบังคับ) ให้

ครูปรับปรุงตนเองอยู่เสมอ ต้องเป็นหลักสูตรที่ไม่พึ่งพาหนังสือหรือแบบฝึกหัด บทใดบทหนึ่งโดยเฉพาะ ไม่พึ่งพาครูคนเดียวและไม่พึ่งตารางสอน มิฉะนั้น หลักสูตรที่พัฒนาจะไม่มีลักษณะยืดหยุ่น มีหลายรูปแบบตามความต้องการของเด็กแต่ละคน

พึงระลึกอยู่เสมอว่า หลักสูตรที่พัฒนาคือ หลักสูตรที่กลุ่มนักการศึกษา นักวิชาการ ครูหรือผู้ชำนาญการช่วยสร้างขึ้นมาเพื่อเด็กที่มีความสามารถพิเศษโดยเฉพาะ ไม่ใช่การเปลี่ยนหลักสูตรซึ่งเขียนสำหรับเด็กทั่วไปด้วยการเพิ่มเติมปริมาณเนื้อหาให้เข้มข้นเท่านั้น

○ รูปแบบการวัดและประเมินผลหลักสูตร

การประเมินเพื่อพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษควรพัฒนาในหัวข้อต่อไปนี้

1. จุดมุ่งหมายทั่วไป จุดมุ่งหมายเฉพาะ จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม
2. เนื้อหาวิชา การวิเคราะห์หลักสูตรรายวิชา
3. กิจกรรมการเรียนการสอน
4. วัสดุ สื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอน
5. การวัดผลและประเมินผล

ในการประเมินผลรูปแบบต้องสอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการประเมินและการประเมินผลเรื่องคุณภาพของหลักสูตร ให้สร้างกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อการเลือกเรียนตามความต้องการของผู้เรียนอันเป็นการเปิดโอกาสให้สามารถพัฒนาเด็กได้ตามศักยภาพการเรียนรู้ของแต่ละบุคคล (Houston and Others, 1972)

๑) การประเมินตามสภาพจริง

เป็นการประเมินผู้เรียนอีกรูปแบบหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินตนเอง กระบวนการประเมินและผลการประเมินที่ได้จะมีการพัฒนาทักษะด้านต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี ช่วยให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดวิเคราะห์ในการคัดเลือก

ผลงานที่ดี ปรับปรุงผลงานของตน อันนำไปสู่การสร้างสรรค์ชิ้นงานที่ดียิ่งขึ้น ถือเป็นทางเลือกหนึ่งที่มีความสำคัญในด้านการประเมินผล ที่นำไปสู่การวัดความสามารถของผู้เรียนให้รู้ถึงระดับความสามารถที่แท้จริง ที่ไม่ใช่เป็นการวัดเพียง 1 ชั่วโมง 1 วัน หรือทำแบบทดสอบเท่านั้น แต่ผลการวัดที่ได้มาจากแนวทางที่หลากหลายในการวัดระดับความรู้ความสามารถที่กว้างขวาง แสดงถึงคุณค่าของการประเมินทักษะการคิดระดับสูง ผลที่ได้เป็นมาตรฐานที่มีเหตุมีผล มากกว่าการใช้ผลแบบทดสอบมาตรฐาน (Standardized Test) เพียงอย่างเดียว

การประเมินความสามารถของผู้เรียนตามสภาพจริงสามารถประเมินได้หลายคุณลักษณะ เพื่อให้ครอบคลุมความสามารถที่เด็กแสดงออกผ่านผลงาน และการแสดงออกซึ่งความสามารถของเด็กแต่ละคนในทุกๆ กิจกรรม สามารถบ่งบอกถึงความสามารถของเด็กดังตัวอย่างรายการประเมินต่อไปนี้

การวัดและประเมินความสามารถของผู้เรียนมีสิ่งจำเป็นที่ต้องคำนึงถึง ดังที่โรเนียส (Ronis, D) ได้เสนอดังต่อไปนี้

สิ่งที่ควรประเมิน	สิ่งที่ต้องพิจารณาในการประเมิน					
แฟ้มสะสมงาน	ถูกต้องตามโครงสร้าง	สัดส่วน/รูปแบบ	ความสม่ำเสมอในการพัฒนา	การสร้างสรรคผลงาน	โครงสร้างและการใช้ภาษา	
สิ่งพิมพ์/สื่อโฆษณา	ความร่วมมือหมู่คณะ	การเชื่อมโยงแนวคิด	สรุป, ลึกซึ้งเข้าใจ	ความหลากหลาย	การนำเสนอ	มีข้อมูลย้อนกลับ
ผลงาน	เนื้อหา	ความสัมพันธ์ของข้อมูล	การสร้างสรรค	ความร่วมมือหมู่คณะ		
Storyboard	ความชัดเจนของเนื้อหา	การสร้างสรรค	ความน่าสนใจ	ความร่วมมือหมู่คณะ		
Multimedia	องค์ประกอบขั้นตอน	ลำดับคำสั่ง	การสร้างสรรค/นำเสนอ	ระดับความเข้าใจ	ความร่วมมือหมู่คณะ	
การนำเสนอ	ถูกต้องตรงตามเนื้อหา	มีหลักเกณฑ์/ขั้นตอน	การสร้างสรรค	อรรถรสในการนำเสนอ	ความร่วมมือหมู่คณะ	

ตัวอย่างเทคนิคการประเมินผลงานนักเรียนแบ่งตามระดับคุณภาพงาน ที่หลีกเลี่ยงการให้คะแนนที่มีผลทางลบด้านจิตใจที่คิดว่าผู้เรียนรู้สึกด้อยคุณค่า แต่เน้นการเห็นคุณค่าและพัฒนาผลงานของตนเองและผลงานกลุ่ม (Ronis, D)

การประเมินคุณภาพงานตามลำดับ	ผู้อำนวยการดีมาก สร้างสรรค์	ผู้เชี่ยวชาญ คล่องตัวใน การสร้างงาน	มืออาชีพ มีทักษะในการ พัฒนา	มือสมัครเล่น เริ่มต้นเข้าสู่ คุณภาพ
ถูกต้องตาม โครงสร้าง	มากที่สุด ถูกต้องเที่ยง ตรงประณีต	มาก ถูกต้องเที่ยงตรง	ปานกลาง	พอใช้
สัดส่วน/รูปแบบ	สมบูรณ์ทั้งหมด	สมบูรณ์เกือบ ทั้งหมด	ไม่สมบูรณ์ เกือบทั้งหมด	ผิดจากรูปแบบ ไม่ตรงวัตถุประสงค์
ความสม่ำเสมอ ในการพัฒนา	แสดงออกถึง ความพยายาม ทุกครั้ง	เอาใจใส่ใน การเตรียมพอ พอสมควร	การเตรียมการ บางครั้ง ผิดพลาด	ไม่มีการเตรียม การอย่างเห็น ได้ชัด
การสร้างสรรค์ ผลงาน	แหวกแนว ออกไปกว่าใคร ทั้งหมด	มีความคิด แปลกใหม่จาก คนส่วนมาก	มีความแปลก ใหม่ ไม่ทั้งหมด	ไม่มีความ แปลกใหม่
โครงสร้างและ การใช้ภาษา	ใช้ภาษาที่ เหมาะสมอย่าง สร้างสรรค์งดงาม และเข้าใจง่าย	ใช้ภาษาที่ เหมาะสมและ ชัดเจน	ใช้ภาษาที่เหมาะสม และชัดเจน ไม่ทั้งหมด	ใช้ภาษาที่ไม่ เหมาะสมและ เข้าใจยาก

ผู้วิจัยได้นำมาปรับปรุงใช้ในการวัดและประเมินผลงานและความสามารถของเด็ก โดยการแบ่งเกณฑ์การประเมินความสามารถออกเป็น 5 ระดับ คือ เริ่มเรียนมือใหม่ ฝึกงาน มืออาชีพ และเหรียญทอง ตามลำดับ

การประเมินผลตามสภาพจริงโดยกระบวนการประเมินผลแฟ้มสะสมงาน ควรดำเนินการประเมินที่เหมาะสมดังนี้ คือ

1. แจ้งจุดมุ่งหมายให้นักเรียนทราบอย่างชัดเจน ครูและนักเรียนต้องมีความเข้าใจถึงที่มาของแฟ้มสะสมงานมาจากหลายรูปแบบ ที่แสดงออกถึงความ

พยายาม ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน

2. การวัดผลจะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล จะต้องแสดงให้เห็นถึงพัฒนาการของผู้เรียนอย่างประจักษ์ แสดงถึงความก้าวหน้า และการทำงานที่มีประสิทธิภาพ

3. ขอบเขตของแฟ้มสะสมงาน ต้องการกำหนดขอบเขตและจุดมุ่งหมาย การรวบรวม การเตรียมการและการนำเสนอที่เหมาะสม เช่น การเตรียมเทปบันทึกภาพ และเสียง รูปภาพ ผลงาน แบบสำรวจรายการ ฯลฯ พร้อมทั้งเขียนคำอธิบายที่ชัดเจน

4. การประเมินโดยแฟ้มสะสมงาน ควรให้ความสำคัญกับกระบวนการและผลผลิต นักเรียนมีส่วนร่วมในการเป็นเจ้าของ มีความยืดหยุ่นและเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในการเรียนรู้ สามารถกำหนดเป้าหมาย การประเมินความสามารถได้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้อย่างอิสระ

5. ข้อมูลที่หลากหลายของนักเรียนแสดงให้เห็นถึงการพัฒนาด้วยกลวิธีที่แตกต่างกันจะเป็นเครื่องมือยืนยันความก้าวหน้าของนักเรียน

6. แฟ้มสะสมงานสามารถส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีการจัดแสดงผลงานที่มีคุณภาพ เพื่อยกระดับในการปรับปรุงพัฒนาจากผลย้อนกลับที่ได้รับ

7. ฝึกกระบวนการในการคิดระดับสูง การคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า

การประเมินโดย Portfolios เป็นกระบวนการหนึ่งที่ดีว่ามีความสำคัญต่อการคัดแยกเพื่อค้นหาเด็กที่มีความสามารถพิเศษและการวัดประเมินความสามารถ ทั้งยังทำให้ทราบพัฒนาการของผู้เรียนจากกระบวนการ

๕) ความน่าเชื่อถือของการวัดและประเมินความสามารถพิเศษทางภาษา

ลาเซียร์ (Lazear, 1994) กล่าวว่า สิ่งที่บ่งบอกถึงความน่าเชื่อถือของ แบบทดสอบวัดความสามารถพิเศษทางภาษา ประกอบด้วย 4 ลักษณะ คือ

1. แบบทดสอบ ต้องออกแบบให้แสดงถึงการตอบที่ตรงกับความเป็นจริง กระตุ้นให้นักเรียนแสดงความสามารถที่ซ่อนเร้นอยู่ออกมา

2. แบบทดสอบ จะต้องให้นักเรียนได้มีความหลากหลายมีโอกาสในการอธิบาย แสดงออกและสื่อให้เห็นว่ามีความรู้ในเรื่องนั้น

3. แบบทดสอบ จะต้องเป็นประโยชน์ต่อนักเรียนอย่างแท้จริง ส่งเสริมให้มีการใช้สมองในการคิดและยกระดับการพัฒนาความรู้ทั้งแนวลึกและแนวกว้าง ให้แสดงถึงความเข้าใจและฝึกหัดหลายๆ รูปแบบ

4. แบบทดสอบ จะต้องให้นักเรียนแสดงออกถึงไหวพริบ ปฏิภาณ เพื่อแสวงหาปัจจัย องค์ประกอบที่จะพิสูจน์ถึงความสามารถที่เขามีอยู่

ความเห็นของลาเซียร์ (Lazear D., 1994) สอดคล้องกับความเห็นของ การ์ดเนอร์ (Howard Gardner, 1988) ซึ่งกล่าวไว้ว่า การจัดโปรแกรมการวัดและประเมินผลที่น่าเชื่อถือนั้นยังไม่เพียงพอ จะต้องให้เหตุผลในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคลอย่างมาก ทั้งระดับความสามารถในการพัฒนาความรู้ความสามารถทางภาษาที่หลากหลายรูปแบบ ที่มักจะคลาดเคลื่อนในการใช้แบบทดสอบส่วนใหญ่ ต้องปรับปรุงในเนื้อหาที่แตกต่างกัน เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำแบบทดสอบมาตรฐาน เป็นกฎแจ่มแจ้งแบบที่ถูกต้องและเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ ทำนองเดียวกัน บัลลังการ์, ชัฟแมน และสวีสท์ (Bellanca, J. Chapman, C and Swartz) กล่าวว่า แบบทดสอบของครูไม่ควรจำกัดอยู่แค่เพียงกระดาษ - ปากกาเท่านั้น สำหรับเด็กที่ไม่สามารถเขียนได้หรือมีปัญหาทางด้านร่างกายก็ต้องใช้วิธีการอ่านเช่น อ่านให้ฟัง หรือการบันทึกเทปแทนการตอบ หรือการใช้รูปภาพในการเรียงลำดับ เหตุการณ์แทนการพูด การวัดความสามารถควรจะวัดทั้งต้นปีและปลายปี เพื่อจะดูพัฒนาการและความสามารถในการใช้ภาษา

๕) แนวทางในการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล

แนวทางสำหรับการออกแบบการวัดและการประเมินผล โดยเฉพาะเครื่องมือทางด้านเทคนิคและวิธีการในการทดสอบ การประยุกต์ใช้เครื่องมือที่โรงเรียนจะต้องพยายามอย่างจริงจังในการปฏิบัติเพื่อเป็นปัจจัยที่จะนำไปสู่การประเมินผลระดับความสามารถทางภาษาและความคิดสร้างสรรค์อย่างแท้จริง

Howard Gardner กล่าวว่า สิ่งที่จะนำมาใช้ในการวัดและประเมินผลที่ดีจะต้องสามารถบอกถึงประสบการณ์ในการเรียนรู้ และที่สำคัญมากจะต้องวัดได้จากสิ่งที่เกิดขึ้นจากสภาพโดยทั่วไปจากการทำงาน โครงการ ผลที่ได้จากการปฏิบัติจริง ซึ่งต้องเป็นสิ่งที่กระตุ้นและเร้าความสนใจ จะต้องใช้วัดระดับความสามารถในการคิดที่ไม่ง่ายจนเกินไป มีรูปแบบที่เป็นตัวเลือกที่หลากหลายรูปแบบ ต้องสามารถเอาความจริงในตัวเด็กออกมา ที่แสดงถึงทักษะด้านต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการนำไปแนะนำส่งเสริมความสามารถให้ตรงตามศักยภาพอีกต่อไป (Lazear D., 1994)

แนวความคิดนี้สอดคล้องกับ โรนิส (Ronis D., Vii) ที่กล่าวว่า ความขัดแย้งในเรื่องการจัดการศึกษา โดยเฉพาะด้านการวัดและประเมินผลที่ผ่านมาคือ ความขัดแย้งในเรื่องของการวัดและประเมินผลทั้งภายในและภายนอกชั้นเรียน ที่ต้องการจะรู้ว่าผู้เรียนสามารถอ่านได้ เขียนได้เพียงเท่านั้น โดยไม่สัมพันธ์กับสิ่งที่ เป็นทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิตมากนัก กระบวนการวัดผลขึ้นอยู่กับกระดาษ และแบบทดสอบ ซึ่งสามารถวัดได้เพียงระดับหนึ่งเท่านั้นในโลกปัจจุบันที่ให้ความสำคัญในเรื่องความคิดและจินตนาการของมนุษย์ที่สามารถแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างสร้างสรรค์ อยู่ร่วมกับบุคคลอื่นได้อย่างมีความสุข อันเป็นสิ่งที่สังคมต้องการ ดังนั้น การที่ได้ลงมือปฏิบัติจริง จึงถือเป็นการทดสอบที่ดีที่สุด

ประโยชน์ของการวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผลที่ดีจะต้องสะท้อนให้เห็นความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน เพื่อรู้ระดับความรู้ความสามารถจากผลการประเมินที่ได้ ส่งผลต่อการจัดการศึกษาที่เหมาะสมตามระดับความสามารถและปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่บกพร่องต่อไป ควิสท์ (Quist L., 1963) กล่าวว่า เครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผลต้องเอื้อประโยชน์ ดังนี้

1. สามารถวิเคราะห์ข้อบกพร่องของนักเรียนได้มากกว่าแบบทดสอบชนิดอื่น

2. ช่วยให้ผู้รู้รู้จักองค์ประกอบที่สำคัญ กระบวนการที่เหมาะสมตลอดจนอุปสรรคในการเรียนการสอน

3. ช่วยประหยัดเวลาและแรงงานของครู ทำให้มีเวลาเอาใจใส่นักเรียนแต่ละคนได้มากขึ้น

4. ช่วยให้ผู้รู้รู้จักบทบาทพร้อมของตนเอง และสามารถปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนได้ตรงตามจุด

ซึ่งสอดคล้องกับ เรโนลด์ส ที่กล่าวว่าจุดประสงค์ของการวัดและประเมินผลทางการศึกษา คือต้องการให้มีส่วนปรับปรุงการสอน มิใช่การตัดสินว่าโครงการควรจะอยู่หรือล้มเลิก (Reynolds, 1966)

2.4 โปรแกรมการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ

เป็นโปรแกรมการศึกษาที่จัดขึ้น เพื่อช่วยให้เด็กที่มีความสามารถพิเศษได้มีโอกาสพัฒนาความสามารถของตนเองที่มีอยู่ให้เป็นไปตามศักยภาพมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากหลักสูตรปกติไม่สามารถตอบสนองของความต้องการเป็นพิเศษของเด็กเหล่านี้ เป็นเหตุให้เด็กต้องสูญเสียความสามารถพิเศษที่มีอยู่ในตัวไป การจัดหลักสูตรสำหรับเด็กกลุ่มนี้จัดได้ 3 รูปแบบหลัก ดังนี้

1. การสอนเสริมหรือการสอนแบบเพิ่มพูนประสบการณ์ (Enrichment Program) เป็นการจัดการศึกษาให้เด็กได้รับความรู้และประสบการณ์ทางวิชาการเพิ่มไปจากหลักสูตรปกติ ขยายกิจกรรม เน้นคุณภาพมากกว่าปริมาณ เน้นกระบวนการเรียนรู้มากกว่าเนื้อหา เด็กที่ได้รับการสอนเสริมจะไม่ได้เรียนไปเรียนชั้นสูงหรือเรียนจบหลักสูตรเร็วกว่าเด็กปกติ รูปแบบการจัดทำได้ทั้งแนวลึก แนวกว้าง และการสอนเสริมในเรื่องเรื่องที่ทันสมัยตามความสนใจของเด็กเอง

นอกจากนี้ การสอนแบบเพิ่มพูนประสบการณ์ (Enrichment) สามารถจัดได้ในรูปแบบของชั้นพิเศษตามความสนใจ จัดกิจกรรมพิเศษในช่วงเสาร์-อาทิตย์ หรือจัดในชั้นเรียนปกติเป็นกรณีพิเศษในลักษณะเพื่อนช่วยเพื่อน

หลักเกณฑ์ในการจัดแบบสอนเสริมหรือการสอนแบบเพิ่มพูนประสบการณ์ (Enrichment) ให้แก่เด็กมีดังนี้

- 1) เนื้อหากระบวนการเรียนการสอนสลับซับซ้อน ลึกซึ้ง ยากกว่าหลักสูตรปกติ และบูรณาการกันหลาย ๆ วิชา เน้นกระบวนการความคิดระดับสูง
- 2) ให้เด็กมีส่วนร่วมในการเลือกสิ่งที่ตนเองจะเรียน
- 3) ตั้งเกณฑ์ในการพิจารณาผลงานหรือผลการเรียนรู้ของเด็กให้ชัดเจน
- 4) ให้ความสนใจกับความมุ่งมั่น ความสำเร็จ ความกระตือรือร้นและการเปลี่ยนแปลง ภายในที่มีคุณค่าต่อการเรียนรู้ของเด็กที่จะส่งผลต่อสังคม (อุษณีย์ โปธิสุข, 2540)

2. การลดระยะเวลาเรียน (Acceleration Program) หลักเกณฑ์การจัดการเรียนการสอนแบบนี้ เด็กที่จะเข้าหลักสูตรควรมีคุณลักษณะต่อไปนี้คือ มีความสามารถมากกว่าเด็กในวัยเดียวกันอย่างเห็นได้ชัด มีเกณฑ์ความสามารถทางสติปัญญาสูง IQ เกิน 130 ขึ้นไป (ในกรณีเด็กที่มีความสามารถทางการเรียน) มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ และสังคมเหมาะสมกับอายุ ภาระที่จะเรียนรู้โดยไม่เคร่งเครียด เด็กมีความพร้อมที่จะแยกจากเพื่อน ผู้ปกครองและโรงเรียนมีความเห็นตรงกันว่า ควรใช้กระบวนการจัดการศึกษาแบบนี้กับเด็ก และต้องมีความแน่ใจว่าไม่เป็นการตอบสนองความต้องการของผู้ใหญ่ที่อาจจะเป็นผู้แม่ หรือครูที่ตั้งความคาดหวังกับเด็กไว้สูงเกินจริง รวมทั้งต้องมีคนดูแลและรับผิดชอบในการจัดอย่างมีระบบต่อเนื่อง (อุษณีย์ โปธิสุข, 2540)

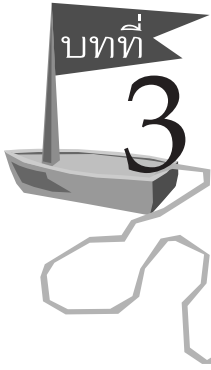
3. การใช้ผู้เชี่ยวชาญ (Mentoring) เป็นการจัดผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษด้านใดด้านหนึ่ง

จะเห็นได้ว่า การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ สามารถกระทำ ได้ 3 รูปแบบโดยรวม คือ การเพิ่มพูนประสบการณ์ การลดระยะเวลาเรียน และ การใช้ผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งแต่ละวิธีต้องอาศัยการพิจารณาอย่างถี่ถ้วนว่า รูปแบบใดจะเหมาะสมกับเด็กคนไหนและถ้าสามารถจัดได้ตรงกับความต้องการของเด็กแต่ละคน ก็จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการที่จะพัฒนาศักยภาพของเด็กที่มีความสามารถ

พิเศษได้เต็มที่

การจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องคำนึงถึงผู้เรียนเป็นปัจจัยสำคัญในการดำเนินการเพื่อตอบสนองต่อระดับความสามารถของผู้เรียนตามศักยภาพและความสามารถที่มีอยู่ การจัดการศึกษาโดยภาพรวมเป็นการจัดเพื่อบุคคลทั่วไป แต่ไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการหรือความถนัดได้ ความยืดหยุ่นในหลักสูตรการจัดการศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องคำนึงถึง หากแต่ระดับความสามารถของบุคคลมีความแตกต่างกัน บางครั้งการจัดการในชั้นเรียนต้องมีความหลากหลาย สภาพการเรียนการสอนจึงต้องเอื้อต่อการตอบสนองความถนัดของแต่ละบุคคลเพื่อส่งผลให้กระบวนการจัดการศึกษาประสบความสำเร็จ เพื่อสรรหา พัฒนาและสร้างสรรค้คนเก่ง คนดี มีความสามารถตามที่สังคมต้องการ

การประเมินพัฒนาการ สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ด้านภาษาไทย

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่าจุดมุ่งหมายของการวิจัยครั้งนี้ คือ การจัดการศึกษา สำหรับผู้มีความสามารถพิเศษโดยเฉพาะทางด้านภาษา โดยต้องการพัฒนา ผู้เรียนโดยองค์รวมทั้งกาย ใจ อารมณ์และความสามารถพิเศษด้านภาษาที่เขามีอยู่ และระบบนี้สามารถจะนำไปใช้กับการพัฒนาผู้มีความสามารถพิเศษด้านอื่น ๆ ได้เช่น คณิตศาสตร์ ศิลปะ ฯลฯ ดังนั้น จึงได้ออกแบบโครงการนำร่องนี้ให้มีการพัฒนา และติดตามประเมินพัฒนาการผู้เรียนทางด้านต่อไปนี้

1. ด้านภาษา ประกอบด้วย อัตราความเร็วในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ และการเข้าถึงวรรณกรรม (วรรณกรรมวิจารณ์)
2. ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ประกอบด้วย การสำรวจความเอื้ออาทร การเห็นคุณค่าในตนเอง ความมั่นคงทางอารมณ์ ทักษะทางสังคม และการลด ความคับข้องใจ
3. ด้านความคิด ประกอบด้วย การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดสร้างสรรค์ และระดับความคิดสร้างสรรค์
4. ด้านจิตพิสัย ประกอบด้วย ความมุ่งมั่น วิริยะ อุตสาหะ การวางแผนจัดการ ความรับผิดชอบ ความเป็นผู้นำ และการทำงานเป็นทีม

นอกจากนี้ยังได้สร้างเครื่องมือเพื่อสำรวจความสามารถพิเศษอื่น ๆ ที่เด็กแต่ละคนมี และเครื่องมือในการประเมินผลงานของผู้เรียนซึ่งจะกล่าวถึงต่อไป เครื่องมือเหล่านี้จะลงบันทึกไว้ใน ทำเนียบนักเรียน (คูในภาคผนวก) เพื่อ

- 1) สื่อสารกับผู้ปกครองเพื่อให้เกิดการสนับสนุนส่งเสริมดีกร่วมกับโรงเรียน
- 2) เพื่อส่งต่อให้ครูประจำชั้นในปีต่อไปเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

และ

- 3) เพื่อเป็นแฟ้มสะสมงานที่ผู้เรียนสามารถใช้เป็นหลักฐานในการทำงานหรือในการเรียนระดับที่สูงขึ้นไป

ทั้งนี้ได้ใช้เครื่องมือหลัก คือ

- แบบทดสอบก่อนและหลังการเรียน
- แบบประเมินตนเองก่อนและหลังการเรียน
- แบบประเมินผู้เรียน
- แบบสำรวจและแบบสังเกตพฤติกรรมในห้องเรียน (บันทึกของครู)
- แบบทดสอบมาตรฐานความคิดสร้างสรรค์
- แบบประเมินผลงานของผู้เรียน โดยใช้ข้อมูลเหล่านี้มาตรวจสอบหา ความสอดคล้อง และใช้สถิติพื้นฐานคือ การหาค่าร้อยละ เพื่อให้ครูสามารถดำเนินการ ต่อได้เมื่อโครงการวิจัยนี้สิ้นสุดลงแล้ว

3.1 การรายงานผลการพัฒนาผู้เรียน

๑) การพัฒนาด้านภาษา

การประเมินพัฒนาการทางภาษาของผู้เรียนปรากฏผลของการพัฒนาดังนี้

- อัตราความเร็วในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

ในการประเมินพัฒนาการด้านอัตราความเร็วในการอ่านอย่างมี วิจารณญาณของผู้เรียน ได้ดำเนินการโดยให้อ่านเรื่องสั้นความยาวประมาณ 1,800 คำ แล้วให้ผู้เรียนจับเวลาและคำนวณหาอัตราความเร็วในการอ่าน พบว่า ค่า

เฉลี่ยในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน 66 คนที่ได้รับการทดสอบ คือ 260.01 คำต่อนาที (ดูรายละเอียดในแบบทดสอบก่อนและหลังการเรียน ในภาคผนวก) โดยให้ผู้เรียนตั้งคำถามและตอบเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านปรากฏว่าผู้อ่านจำนวนมากไม่เข้าใจว่าการอ่านมีหลายรูปแบบ (เช่น อ่านลวกๆ อ่านเพื่อเจาะหาข้อมูล อ่านอย่างมีวิจารณญาณ) จึงพยายามอ่านอย่างรวดเร็ว (เหมือนเวลาทำข้อสอบแบบตัวเลือก) แต่พอให้ทำแบบทดสอบ (คู่ขนาน) หลังการเรียน นักเรียนจึงเลือกใช้ความเร็วที่เหมาะสมกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณที่ต้องใช้เวลาเพิ่มขึ้น ดังรายละเอียดในพัฒนาการของผู้เรียน ในตารางที่ 1 ภาคผนวก

สรุปผลการวิจัย

อัตราความเร็วในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนอายุ 15 - 16 ปี ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนในโครงการมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 260.01 คำต่อนาที โดยมีอัตราสูงสุดที่ 596 คำต่อนาที และต่ำสุดที่ 119 คำต่อนาที พัฒนาการของผู้เรียนคือ การเรียนรู้ที่จะเลือกใช้กลยุทธ์ในการอ่านและความเร็วที่เหมาะสมกับสิ่งที่อ่าน

อย่างไรก็ตาม เมื่อเปรียบเทียบความเร็วในการอ่านก่อนและหลังโครงการ พบว่ามีพัฒนาการ ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 การคัดแยกผู้ที่มีความสามารถพิเศษ ด้านภาษา 1 - ความเร็วในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

พิภัก	กรุงเทพฯ	บดินทรเดชา	สตรีวิทยา	จำนวน (คน)	ค่าต่าง (คน)
550 +	ก่อน -	ก่อน -	ก่อน -	ก่อน 0	+1
	หลัง -	หลัง -	หลัง 24	หลัง 1	
450 - 549	ก่อน -	ก่อน -	ก่อน 1	ก่อน 1	-1
	หลัง -	หลัง -	หลัง -	หลัง 0	
350 - 449	ก่อน 4, 12	ก่อน 21, 27	ก่อน 4, 5, 10, 12, 14	ก่อน 9	+3
	หลัง 7, 12	หลัง 1, 6, 21, 27	หลัง 8, 11, 14, 17, 19, 22	หลัง 12	
250 - 349	ก่อน 1, 2, 6, 7, 8	ก่อน 4, 6, 7, 11, 16, 21, 22, 23, 25	ก่อน 7, 11, 13, 19, 22	ก่อน 20	+4
	หลัง 4, 5, 8, 10, 12, 13	หลัง 5, 15, 17, 22, 23, 24, 26, 28	หลัง 1, 2, 3, 4, 6, 10, 12, 13, 18	หลัง 24	
150 - 249	ก่อน 5, 9, 10, 11, 13	ก่อน 2, 3, 5, 9, 10, 13, 14, 15, 17, 18, 19, 20, 24, 26, 28, 29, 30	ก่อน 1, 2, 6, 9, 15, 17, 18, 20, 21, 24, 25	ก่อน 33	-10
	หลัง 2, 6, 8, 11	หลัง 2, 3, 4, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 18, 19	หลัง 5, 7, 15, 16, 20, 21, 25, 26	หลัง 23	
ต่ำกว่า 149	ก่อน -	ก่อน 8	ก่อน 3	ก่อน 2	+3
	หลัง 1	หลัง 25, 29, 30	หลัง 9	หลัง 5	

หมายเหตุ : เลขประจำตัวผู้เรียน ดูจากตารางที่ 3.15 - 3.17

การอ่านนั้นมีวิธีการอ่าน 3 แบบ คือ

1. การอ่านแบบลวกๆ (skimming) เพียงเพื่อให้รู้ว่ามีเรื่องอะไรบ้าง เพื่อที่จะเลือกเรื่องที่ต้องการอ่าน โดยใช้วิธีการอ่านแบบที่สอง คือ
2. การอ่านแบบเจาะอ่าน คือเลือกอ่านเฉพาะข้อมูลที่ต้องการ (Scanning)
3. การอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ (Critical Reading) ซึ่งเป็นวิธีการอ่านที่ต้องใช้การศึกษาค้นคว้ารายละเอียดและใช้เทคนิคการคิดระดับสูงตั้งแต่การวิเคราะห์ สังเคราะห์ การใช้วิจารณ์ญาณ และการประเมินค่า

จากการใช้หลักสูตรนี้ พบว่า มีนักเรียนหลายคนในโครงการที่ไม่รู้จักวิธีเลือกใช้เทคนิคการอ่าน 3 แบบให้เหมาะสมกับสถานการณ์ คือใช้ไม่ถูก ในการสอบข้อสอบทั่วไปที่เป็นข้อสอบแบบตัวเลือก นักเรียนจะต้องใช้การอ่านแบบเจาะอ่านว่าข้อมูลที่ต้องการอยู่ที่ใด แล้วจึงใช้การอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณหารายละเอียดที่ใช้ความคิดอย่างสูงเพียงระดับการวิเคราะห์ แต่ในการอ่านที่ใช้ในแบบทดสอบนี้ เป็นการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณที่ผู้เรียนจะอ่านแล้วตั้งคำถามระดับค่อนข้างยากที่เจ้าตัวจะต้องตอบได้ ทั้งนี้ เพื่อที่ผู้ทดสอบจะสามารถวัดสติปัญญาของนักเรียนจากคำถามที่ตั้ง นักเรียนที่ไม่เข้าใจ จะพยายามอ่านให้เร็วในการทดสอบก่อนการเรียนแล้วจึงเกิดการเรียนรู้อันไม่พัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณจึงเกิดการปรับกลยุทธ์ในการอ่าน นักเรียนเหล่านี้จะมีความเร็วในการอ่านเป็นลบ ส่วนนักเรียนที่มีค่าพัฒนาการเป็นบวกนั้น คณะผู้วิจัยมิได้คาดว่าอัตราความเร็วจะสูงขึ้นมาก แต่แบบทดสอบนี้ต้องการให้ผู้เรียนทราบข้อมูลเกี่ยวกับอัตราความเร็วในการอ่าน กลยุทธ์ที่ใช้ และระดับสติปัญญาของตนเมื่อเริ่มโครงการ แต่เป็นที่น่าเสียดายที่งานวิจัยนี้มีข้อจำกัดเรื่องเวลา จึงทำการทดลองได้เพียง 1 ภาคการศึกษา ค่าพัฒนาการของผู้เรียนจึงไม่สูงมาก หากทำการทดสอบผู้เรียนอีกครั้งคาดว่าค่าพัฒนาการจะสูงมากกว่านี้ อย่างไรก็ตาม จากความคิดเห็นของผู้เรียนที่ประเมินไว้ในบทที่ 3 ทำให้เราทราบว่าผู้เรียนเหล่านี้รู้ระดับความสามารถของตน และรู้กลยุทธ์ในการอ่านและสถานการณ์ที่ควร เลือกใช้กลยุทธ์ในการอ่านแต่ละแบบ อีกทั้งได้รับการฝึกวิวัฒนาการตนเอง โดยการตั้ง

เป้าหมายในการพัฒนา เด็กเหล่านี้จะสามารถพัฒนาตนเองไปได้ตลอดชีวิต

๐ การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

ในการประเมินพัฒนาการทางความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของผู้เรียนได้ดำเนินการและปรากฏผล ดังรายละเอียดในพัฒนาการของผู้เรียนในตารางที่ 2 ภาคผนวก

สรุปผลการวิจัย

นักเรียนในโครงการก่อนการพัฒนา มีความสามารถอยู่ระหว่างระดับวิเคราะห์และการสังเคราะห์ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.02 (ความสามารถในการวิเคราะห์) หลังการพัฒนา ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.26 (ความสามารถในการวิเคราะห์) ก่อนการพัฒนา ระดับสูงสุดของผู้เรียน คือระดับ 5 (ความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ) คือหมายเลข 3 ของโรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) และหมายเลข 11 ของโรงเรียนสตรีวิทยา โดยมีค่าต่ำสุดคือ 1 (ความรู้และความจำ) และมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.10 (ความสามารถในการวิเคราะห์) หลังการพัฒนา ระดับสูงสุดอยู่ที่ 5.3 (ความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ) คือหมายเลข 3 ของโรงเรียนบดินทรเดชา และหมายเลข 11 ของโรงเรียนสตรีวิทยา ค่าต่ำสุด คือ 1 และค่าเฉลี่ย อยู่ที่ 3.28 (ความสามารถในการวิเคราะห์) หลังจากการพัฒนา 1 ภาคการศึกษา ระดับความสามารถในการคิดของผู้เรียนเพิ่มขึ้นเพียง 0.18 แต่จำนวนผู้เรียนมีความสามารถในการคิดระดับสูง (ระดับ 5 = ความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ระดับ 4 = การสังเคราะห์ และระดับ 3 = ความสามารถในการวิเคราะห์) เพิ่มขึ้น 14 คน ดังรายละเอียดในตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 การคัดแยกผู้มีความสามารถพิเศษ ด้านภาษา 2 - การอ่าน
 อย่างมีวิจารณญาณ

พิภพ	กรุงเทพฯ	บดินทรเดชา	สตรีวิทยา	จำนวน ผู้เรียน	ค่าต่าง
5+ วิจารณ์- ญาณ	ก่อน -	ก่อน 3	ก่อน 11	ก่อน 2	+3
	หลัง -	หลัง 3, 7, 21	หลัง 11, 22	หลัง 5	
4 - 4.9 สัง- เคราะห์	ก่อน 4, 5, 7,	ก่อน -	ก่อน 17, 24, 25	ก่อน 11	+5
	หลัง 2, 3, 4, 5, 7, 12	หลัง 4, 6, 24, 28, 30	หลัง 1, 2, 9, 13, 14	หลัง 16	
3 - 3.9 วิเคราะห์	ก่อน 1, 2, 3, 6, 8, 10, 13	ก่อน 1, 7, 11, 12, 14, 15, 16, 18, 22, 23, 25	ก่อน 1, 4, 8, 9, 12, 13, 14, 16, 19, 20, 23, 26	ก่อน 31	+6
	หลัง 1, 6, 8, 11, 13	หลัง 1, 2, 9, 10, 14, 15, 16, 18, 22, 23, 25	หลัง 5, 6, 8, 10, 16, 18, 21, 25, 26	หลัง 25	
2 - 2.9 ความ เข้าใจ	ก่อน 9	ก่อน 2, 4, 5, 8, 9, 10, 13	ก่อน 2, 3, 7, 15, 18, 22	ก่อน 20	0
	หลัง 9, 10	หลัง 5, 8, 11, 12, 13, 17, 18, 20, 23, 26, 27, 29	หลัง 3, 4, 7, 12, 17, 19, 20, 24	หลัง 20	
1 - 1.9 ความรู้ ความจำ	ก่อน -	ก่อน 17, 19	ก่อน 10, 21	ก่อน 4	-3
	หลัง -	หลัง 19	หลัง -	หลัง 1	
รวม จำนวน	12	30	25	67	

๐ การเข้าถึงวรรณกรรม (วรรณกรรมวิจารณ์)

ในการประเมินพัฒนาการทางความสามารถในการเข้าถึงวรรณกรรม (วรรณกรรมวิจารณ์) ของผู้เรียนได้ดำเนินการและปรากฏผลดังรายละเอียดในพัฒนาการของผู้เรียน ในตารางที่ 3 ภาคผนวก

สรุปผลการวิจัย

นักเรียนในโครงการมีความสามารถในการเข้าถึงวรรณกรรมก่อนการพัฒนาอยู่ระหว่างระดับสูง มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 2.13 (ระดับดีความ) หลังการพัฒนา ผู้เรียนมีความสามารถในการเข้าถึงวรรณกรรมอยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.18 (ระดับการสังเคราะห์แนวคิดของเรื่อง) เพิ่มขึ้น 1.04

นอกจากนี้ยังพบว่าหลักสูตรนี้สามารถเพิ่มจำนวนผู้มีความสามารถในการเข้าถึงวรรณกรรม ระดับสูงมาก สูง และปานกลางได้ถึง 23 คน และลดจำนวนผู้มีความสามารถในการเข้าถึงวรรณกรรมต่ำ และต่ำมากลงอีก 30 คน ดังรายละเอียดในตารางที่ 3.3

ตารางที่ 3.3 การคัดแยกผู้มีความสามารถพิเศษ ด้านภาษา 3 -
การเข้าถึงวรรณกรรม

พิกัด	กรุงเทพฯ	บดินทรเดชา	สตรีวิทยา	จำนวน	ค่าต่าง
5 (การใช้ภาษา อย่างมีพลัง)	ก่อน -	ก่อน -	ก่อน -	ก่อน -	+4
	หลัง 7	หลัง -	หลัง 4, 12, 22	หลัง 4	
4 (ความสามารถ ในการอธิบาย การใช้ สัญลักษณ์)	ก่อน 2, 6, 8, 12, 13	ก่อน 7, 15	ก่อน -	ก่อน 7	+7
	หลัง 1, 5, 11	หลัง 6, 8	หลัง 5, 7, 10, 11, 19, 21, 24, 25, 26	หลัง 14	
3 (การสังเคราะห์ แนวคิดของ เรื่อง)	ก่อน 3, 4, 5, 7, 11	ก่อน 2, 8, 10, 11, 16, 19	ก่อน 1, 2, 4, 7, 11, 14, 19, 21, 23, 25	ก่อน 20	+12
	หลัง 2, 3, 4, 6, 8, 10, 12, 13	หลัง 2, 3, 5, 7, 10, 13, 15, 17, 18, 20, 21, 22, 23	หลัง 1, 2, 3, 6, 8, 9, 13, 14, 17, 18, 23	หลัง 32	
2 (ความสามารถ ในการตีความ)	ก่อน -	ก่อน 5, 13, 21	ก่อน 3, 5, 6, 8, 10, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 20, 22, 24, 26	ก่อน 18	-16
	หลัง -	หลัง 9, 16	หลัง -	หลัง 2	
0 - 1 (ความเข้าใจ ระดับผิว)	ก่อน 1, 10	ก่อน 3, 4, 6, 9, 13, 14, 17, 18, 20, 22, 25, 26, 27, 28, 29, 30	ก่อน 20	ก่อน 19	-14
	หลัง -	หลัง 4, 11, 12, 19, 25	หลัง -	หลัง 5	

๑๑ การพัฒนาด้านคุณธรรมและจริยธรรม

การประเมินพัฒนาการด้านคุณธรรมและจริยธรรมของผู้เรียน ได้ดำเนินการประเมินพัฒนาการด้านต่อไปนี้

- ความเอื้ออาทร
- การเห็นคุณค่าในตนเอง
- ความสามารถในการควบคุมอารมณ์
- ทักษะทางสังคม
- ความสามารถในการควบคุมความเครียด

○ ความเอื้ออาทร

การประเมินพัฒนาการทางด้านความเอื้ออาทรของผู้เรียน ได้ดำเนินการและปรากฏผลดังรายละเอียดในพัฒนาการของผู้เรียน ในตารางที่ 4 ภาคผนวก

สรุปผลการวิจัย

นักเรียนในโครงการ มีความเอื้ออาทรก่อนเข้าโครงการอยู่ระหว่างระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 10.64 (ร้อยละ 70.93) และหลังการพัฒนาผู้เรียนมีความเอื้ออาทรอยู่ในระดับสูงมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 12.52 (ร้อยละ 83.46) เพิ่มขึ้น 2.01 (ร้อยละ 12.53)

นอกจากนี้ยังพบว่า หลักสูตรนี้สามารถเพิ่มจำนวนผู้ที่มีความเอื้ออาทรระดับสูงมากได้ถึง 11 คน และลดจำนวนผู้ที่มีความเอื้ออาทรต่ำ และต่ำมากลงอีก 8 คน ดังรายละเอียดในตารางที่ 3.4

ตารางที่ 3.4 การคัดแยกผู้มีความสามารถพิเศษ ด้านคุณธรรมและ
จริยธรรม 1 - ความเอื้ออาทร

พิกัด	กรุงเทพฯ	บดินทรเดชา	สตรีวิทยา	จำนวน	ค่าต่าง
13 - 15	ก่อน 6, 11	ก่อน 3, 7, 11, 12, 15, 17, 18, 22, 23, 24	ก่อน 14, 21, 25, 26	ก่อน 16	+11
	หลัง 6, 7, 8, 11	หลัง 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 24, 25, 27	หลัง 3, 9, 10, 21, 25	หลัง 27	
10 - 12	ก่อน 2, 4, 5, 7, 8, 9	ก่อน 1, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 14, 16, 19, 29, 30	ก่อน 1, 5, 9, 10, 15, 16, 18, 20, 22	ก่อน 25	-4
	หลัง 4, 5, 9, 13	หลัง 1, 15, 21, 22, 28, 29, 30	หลัง 1, 2, 4, 11, 14, 15, 18, 19, 22, 26	หลัง 21	
7 - 9	ก่อน 8,	ก่อน 21, 25, 27, 28	ก่อน 3, 4, 6, 7, 11, 12, 17, 24	ก่อน 11	+1
	หลัง 1, 9, 14	หลัง 9, 25	หลัง 5, 7, 8, 12, 13, 16, 17, 20, 24	หลัง 12	
4 - 6	ก่อน 13, 14	ก่อน 26	ก่อน 2, 8, 13, 19, 20	ก่อน 8	-6
	หลัง -	หลัง 26	หลัง 20	หลัง 2	
1 - 3	ก่อน 1, 12	ก่อน -	ก่อน -	ก่อน 2	-2
	หลัง 12	หลัง -	หลัง -	หลัง -	
รวมจำนวน	12	28	25	65	

○ การเห็นคุณค่าในตนเอง

การประเมินพัฒนาการทางการเห็นคุณค่าในตนเองของผู้เรียนได้ดำเนินการและปรากฏผลดังรายละเอียดในพัฒนาการของผู้เรียน ในตารางที่ 5 ภาคผนวก

สรุปผลการวิจัย

นักเรียนก่อนเข้าโครงการ มีผู้เห็นคุณค่าในตนเองอยู่ระหว่างระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.98 (ร้อยละ 71.14) และหลังการพัฒนา ผู้เรียนเห็นคุณค่าในตนเองอยู่ในระดับสูงมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 5.73 (ร้อยละ 81.85) เพิ่มขึ้น 0.75 (ร้อยละ 10.71)

นอกจากนี้ยังพบว่า หลักสูตรนี้สามารถเพิ่มจำนวนผู้ที่เห็นคุณค่าในตนเองระดับสูงมากได้ถึง 14 คน และลดจำนวนผู้ที่เห็นคุณค่าในตนเองต่ำลงอีก 11 คน ดังรายละเอียดตารางที่ 3.5

ตารางที่ 3.5 การคัดแยกผู้มีความสามารถพิเศษ ด้านคุณธรรมและ
จริยธรรม 2 - การเห็นคุณค่าในตนเอง

พิกัด	กรุงเทพฯ	บดินทรเดชา	สตรีวิทยา	จำนวน	ค่าต่าง
7 (100%)	ก่อน 8	ก่อน -	ก่อน 3, 8, 9, 14	ก่อน 5	+14
	หลัง 8	หลัง 10, 13, 15, 16, 17, 20, 22	หลัง 1, 2, 3, 8, 9, 10, 14, 22, 23, 24, 26	หลัง 19	
6 (85.71%)	ก่อน 6, 10	ก่อน 10, 16, 20, 22	ก่อน 1, 2, 5, 10, 11, 20, 21, 25, 26	ก่อน 15	+1
	หลัง 9, 10	หลัง 1, 4, 9, 14, 17, 19	หลัง 5, 11, 13, 15, 17, 19, 20, 25	หลัง 16	
5 (71.43%)	ก่อน 1, 4, 5, 7, 11, 12	ก่อน 1, 4, 7, 8, 13, 15, 18	ก่อน 6, 10, 13, 15	ก่อน 17	-4
	หลัง 4, 5, 7, 11, 12	หลัง 6, 18	หลัง 6, 7, 12, 16, 18, 21	หลัง 13	
3 - 4 (42.86 - 57.12%)	ก่อน 9, 13	ก่อน 2, 3, 6, 9, 14, 17, 19	ก่อน 7, 16, 17, 18, 19, 22, 23, 24	ก่อน 17	-11
	หลัง 1, 7, 13	หลัง 2, 3	หลัง -	หลัง 6	
1 - 2 (1 - 28.57%)	ก่อน -	ก่อน -	ก่อน -	ก่อน -	0
	หลัง -	หลัง -	หลัง -	หลัง -	
รวมจำนวน	11	18	24	53	

๐ ความสามารถในการควบคุมอารมณ์

การประเมินพัฒนาการทางด้านความสามารถในการควบคุมอารมณ์ของผู้เรียนได้ดำเนินการและปรากฏผลดังรายละเอียดในพัฒนาการของผู้เรียน ในตารางที่ 6 ภาคผนวก

สรุปผลการวิจัย

นักเรียนก่อนเข้าโครงการมีความสามารถในการควบคุมอารมณ์อยู่ระหว่างระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ระดับปานกลาง 4.97 (ร้อยละ 71) และหลังการพัฒนาผู้เรียนมีความมั่นคงทางอารมณ์ อยู่ในระดับปานกลาง - สูง โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 5.57 (ร้อยละ 79.57) เพิ่มขึ้น 0.60 (ร้อยละ 8.57)

นอกจากนี้ยังพบว่า หลักสูตรนี้สามารถสร้างจำนวนผู้ที่มีความสามารถในการควบคุมอารมณ์ ระดับสูงมาก (ร้อยละ 100) เพิ่มขึ้นได้ถึง 12 คน และลดจำนวนผู้ที่มีความสามารถในการควบคุมอารมณ์ต่ำ (ต่ำกว่าร้อยละ 57.12) ลงอีก 13 คน ดังรายละเอียดในตารางที่ 3.6

ตารางที่ 3.6 การคัดแยกผู้มีความสามารถพิเศษ ด้านคุณธรรมและ
จริยธรรม 3 - ความสามารถในการควบคุมอารมณ์

พิภัก	กรุงเทพฯ	บดินทรเดชา	สตรีวิทยา	จำนวน	ค่าต่าง
7 (100%)	ก่อน 8	ก่อน 10, 20	ก่อน 3	ก่อน 4	+12
	หลัง -	หลัง 6, 7, 13, 15, 16, 17, 18, 20	หลัง 3, 8, 9, 10, 14, 18, 19, 26	หลัง 16	
6 (85.71%)	ก่อน 10	ก่อน 1, 6, 7, 8, 15, 18	ก่อน 2, 9, 11, 14, 17, 25, 26	ก่อน 14	-2
	หลัง 5, 8, 10	หลัง 2, 4	หลัง 1, 2, 6, 11, 21, 24, 25	หลัง 12	
5 (71.43%)	ก่อน 5, 7	ก่อน 2, 12, 18, 19	ก่อน 1, 8, 10, 19, 21, 22	ก่อน 12	+1
	หลัง 1, 4, 7, 12, 13	หลัง -	หลัง 5, 7, 12, 13, 15, 17, 20, 22	หลัง 13	
3 - 4 (42.86% - 57.12%)	ก่อน 4, 9, 11, 13	ก่อน 4, 9, 14, 17	ก่อน 5, 6, 7, 12, 15, 16, 18, 20, 23, 24	ก่อน 18	-13
	หลัง 9	หลัง 9, 19	หลัง 16, 23	หลัง 5	
1 - 2 (1 - 28.57%)	ก่อน -	ก่อน 3	ก่อน 13	ก่อน 2	0
	หลัง 11	หลัง 3	หลัง -	หลัง 2	
รวมจำนวน	10	17	25	52	

○ ทักษะทางสังคม

การประเมินพัฒนาการทางทักษะทางสังคมของผู้เรียน ได้ดำเนินการ และปรากฏผลดังรายละเอียดในพัฒนาการของผู้เรียน ในตารางที่ 7 ภาคผนวก

สรุปผลการวิจัย

นักเรียนในโครงการ มีทักษะทางสังคมก่อนเข้าโครงการอยู่ระหว่าง ระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 5.37 (ร้อยละ 76.14) และหลังการพัฒนา ผู้เรียนมีความสามารถด้านทักษะทางสังคม อยู่ในระดับสูงมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 6.25 (ร้อยละ 89.28) เพิ่มขึ้น 0.88 (ร้อยละ 13.14)

นอกจากนี้ยังพบว่า หลักสูตรนี้สามารถเพิ่มจำนวนผู้ที่มีทักษะทางสังคม ระดับสูงมาก (ร้อยละ 100) และสูง (ร้อยละ 88.71) ได้ถึง 18 คน และลดจำนวนผู้ที่มีทักษะทางสังคมต่ำ (ต่ำกว่าร้อยละ 57.12) ลงอีก 16 คน ดังรายละเอียดในตารางที่ 3.7

ตารางที่ 3.7 การคัดแยกผู้มีความสามารถพิเศษ ด้านคุณธรรมและ
จริยธรรม 4 - ทักษะทางสังคม

พิกัด	กรุงเทพฯ	บดินทรเดชา	สตรีวิทยา	จำนวน	ค่าต่าง
7 (100%)	ก่อน 5, 8, 9, 12	ก่อน 9, 10, 14, 22	ก่อน 9, 25	ก่อน 10	+10
	หลัง 5, 8, 9	หลัง 5, 7, 13, 17, 18, 20, 22	หลัง 3, 5, 8, 9, 10, 11, 14, 15, 17, 19	หลัง 20	
6 (85.71%)	ก่อน 6, 7, 13	ก่อน 2, 4, 5, 8, 13, 18	ก่อน 2, 11, 13, 14, 22, 26	ก่อน 15	+8
	หลัง 4, 7, 10, 12, 13	หลัง 1, 3, 8, 10, 14, 15, 16, 19	หลัง 2, 7, 12, 13, 18, 21, 22, 23, 25, 26	หลัง 23	
5 (71.43%)	ก่อน 10	ก่อน 3	ก่อน 3, 8, 10, 12, 15, 16, 19, 21	ก่อน 10	0
	หลัง 10	หลัง 2, 6, 9, 12	หลัง 1, 6, 16, 20, 24	หลัง 10	
3 - 4 (42.86% - 57.12%)	ก่อน 11	ก่อน 1, 6, 7, 15, 16, 17, 20	ก่อน 1, 5, 6, 7, 17, 18, 20, 23, 24	ก่อน 17	-16
	หลัง 11	หลัง -	หลัง -	หลัง 1	
1 - 2 (1 - 28.57%)	ก่อน -	ก่อน -	ก่อน -	ก่อน -	0
	หลัง -	หลัง -	หลัง -	หลัง -	
รวมจำนวน	10	21	25	56	

○ ความสามารถในการควบคุมความเครียด

การประเมินพัฒนาการทางด้านความสามารถในการควบคุมความเครียดของผู้เรียนได้ดำเนินการและปรากฏผลดังรายละเอียดในพัฒนาการของผู้เรียน ในตารางที่ 9 ภาคผนวก

สรุปผลการวิจัย

นักเรียนในโครงการ มีความสามารถในการควบคุมความเครียดก่อนเข้าโครงการอยู่ระหว่างระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 5.77 (ร้อยละ 82.71) และหลังการพัฒนาผู้เรียนมีความสามารถในการควบคุมความเครียด อยู่ในระดับสูงมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 6.22 (ร้อยละ 88.85) เพิ่มขึ้น 0.43 (ร้อยละ 6.14)

นอกจากนี้ยังพบว่า หลักสูตรนี้สามารถเพิ่มจำนวนผู้ที่มีความสามารถในการควบคุมความเครียด ระดับสูงมาก (ร้อยละ 100) ได้ถึง 11 คน และลดจำนวนผู้ที่มีความสามารถในการลดความคับข้องใจ ต่ำ (ต่ำกว่าร้อยละ 57.12) ลงอีก 8 คน ดังรายละเอียดในตารางที่ 3.8

ตารางที่ 3.8 การคัดแยกผู้มีความสามารถพิเศษ ด้านคุณธรรมและ
จริยธรรม 5 - ความสามารถในการควบคุมความเครียด

พิกัด	กรุงเทพฯ	บดินทรเดชา	สตรีวิทยา	จำนวน	ค่าต่าง
7 (100%)	ก่อน 5, 8, 9, 13	ก่อน 7, 9, 14, 15, 20, 22	ก่อน 1, 5, 8, 9, 10, 13, 14, 15, 19, 20	ก่อน 20	+11
	หลัง 5	หลัง 1, 9, 14, 15, 20, 22	หลัง 1, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 16, 17, 18, 20, 22, 24, 25, 26	หลัง 31	
6 (85.71%)	ก่อน 14	ก่อน 2, 3, 7, 8, 10, 12, 13, 17, 18, 19	ก่อน 2, 3, 12, 16, 17, 21, 22, 25	ก่อน 19	-8
	หลัง -	หลัง 3, 7, 8, 10, 13, 17, 18, 19	หลัง 2, 3, 19	หลัง 11	
5 (71.43%)	ก่อน 1, 4, 11	ก่อน -	ก่อน 7, 11, 18	ก่อน 6	+1
	หลัง -	หลัง 2, 4, 6, 16	หลัง 4, 12, 15	หลัง 7	
3 - 4 (42.86% - 57.12%)	ก่อน 7	ก่อน 4, 6, 16	ก่อน 5, 23, 24, 26	ก่อน 8	-5
	หลัง 12	หลัง -	หลัง 21, 23	หลัง 3	
1 - 2 (1 - 28.57%)	ก่อน -	ก่อน -	ก่อน -	ก่อน -	-
	หลัง -	หลัง -	หลัง -	หลัง -	
รวมจำนวน	10	20	25	55	

๑) การพัฒนาด้านความคิด

การประเมินพัฒนาการด้านความคิดของผู้เรียนได้ดำเนินการประเมินพัฒนาการด้านต่อไปนี้

- การคิดอย่างมีวิจารณญาณ
- การคิดสร้างสรรค์
- ระดับความคิดสร้างสรรค์

○ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ

การประเมินพัฒนาการทางด้านความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของผู้เรียนได้ดำเนินการและปรากฏผลดังรายละเอียดในพัฒนาการของผู้เรียนในตารางที่ 9 ภาคผนวก

สรุปผลการวิจัย

นักเรียนในโครงการมีความสามารถในด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ก่อนเข้าโครงการอยู่ระหว่างระดับต่ำ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 5.71 (ร้อยละ 38.06) และหลังการพัฒนา ผู้เรียนมีความสามารถในด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เพิ่มขึ้นในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย อยู่ที่ 7.93 (ร้อยละ 52.86) เพิ่มขึ้น 2.22 (ร้อยละ 14.80)

นอกจากนี้ยังพบว่า หลักรัฐธรรมนูญสามารถเพิ่มจำนวนผู้มีความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ระดับสูง (ร้อยละ 61 - 80) ได้ถึง 11 คน และลดจำนวนผู้มีความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณต่ำ และต่ำมาก (ต่ำกว่าร้อยละ 40) ลงอีก 19 คน ดังรายละเอียดในตารางที่ 3.9

ตารางที่ 3.9 การคัดแยกผู้มีความสามารถพิเศษ ด้านทักษะการคิด 1 - การคิดอย่างมีวิจารณญาณ

พิกัด	กรุงเทพฯ	บดินทรเดชา	สตรีวิทยา	จำนวน	ค่าต่าง
13 - 15 (81 - 100%)	ก่อน -	ก่อน 17	ก่อน -	ก่อน 1	0
	หลัง -	หลัง 23	หลัง -	หลัง 1	
10 - 12 (61 - 80%)	ก่อน 8, 10	ก่อน -	ก่อน 4, 5	ก่อน 4	+11
	หลัง 4, 5, 6, 7, 10	หลัง 8, 10, 13, 19, 21, 23,	หลัง 1, 3, 9, 10	หลัง 15	
7 - 9 (41 - 60%)	ก่อน 4, 5, 6, 8	ก่อน 1, 4, 8, 10, 19, 21, 24, 25, 26, 27, 29	ก่อน 8, 17, 22, 25, 26	ก่อน 20	+7
	หลัง 9	หลัง 1, 3, 4, 6, 12, 14, 16, 20, 22, 26, 27, 28, 29	หลัง 4, 5, 6, 8, 12, 15, 17, 18, 20, 21, 22, 25, 26	หลัง 27	
4 - 6 (2 - 40%)	ก่อน 1, 2, 9, 11	ก่อน 3, 6, 13, 16, 22, 23, 28	ก่อน 1, 3, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 20, 21, 24	ก่อน 27	-15
	หลัง 2, 11, 12, 13	หลัง -	หลัง 2, 7, 11, 13, 14, 16, 19, 24	หลัง 12	
1 - 3 (1 - 20%)	ก่อน 3, 12 ,13	ก่อน 2, 12, 20	ก่อน -	ก่อน 6	-4
	หลัง 1	หลัง 2	หลัง -	หลัง 2	
รวมจำนวน	12	22	25	59	

๐ การคิดอย่างสร้างสรรค์

การประเมินพัฒนาการทางด้านความสามารถในการคิดอย่างสร้างสรรค์ของผู้เรียนได้ดำเนินการและปรากฏผลของการพัฒนาดังรายละเอียดในพัฒนาการของผู้เรียน ดังตารางที่ 10 ในภาคผนวก

สรุปผลการวิจัย

การประเมินตนเองนักเรียนคิดว่าตัวเองมีความสามารถด้านความคิดสร้างสรรค์ ก่อนเข้าโครงการอยู่ระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 10.45 (ร้อยละ 52.25) และหลังการพัฒนาผู้เรียนมีความสามารถในด้านความคิดสร้างสรรค์ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 12.48 (ร้อยละ 62.40) เพิ่มขึ้น 2.03 (ร้อยละ 10.15)

นอกจากนี้ จากการให้นักเรียนประเมินตนเอง พบว่า หลักรัฐธรรมนูญสามารถเพิ่มจำนวนผู้ที่มีความสามารถในด้านความคิดสร้างสรรค์ ระดับสูงและสูงมาก (ร้อยละ 61 - 100) ได้ถึง 23 คน และลดจำนวนผู้ที่มีความสามารถในด้านความคิดสร้างสรรค์ต่ำ (ต่ำกว่าร้อยละ 40) ลงอีก 11 คน ดังรายละเอียดในตารางที่ 3.10

ตารางที่ 3.10 การคัดแยกผู้มีความสามารถพิเศษ ด้านทักษะการคิด 2 - การคิดอย่างสร้างสรรค์

พิภด	กรุงเทพฯ	บดินทรเดชา	สตรีวิทยา	จำนวน	ค่าต่าง
17 - 20 (81 - 100%)	ก่อน -	ก่อน 15, 18	ก่อน -	ก่อน 2	+5
	หลัง 8	หลัง 7, 15, 17, 23, 30	หลัง 1	หลัง 7	
13 - 16 (61 - 80%)	ก่อน 7, 8, 10	ก่อน 4, 21, 24, 25, 26, 27	ก่อน 4, 17, 22	ก่อน 12	+18
	หลัง 5, 6, 7, 9, 10	หลัง 1, 4, 5, 6, 8, 13, 14, 18, 19, 20, 21, 24, 25, 26, 27, 29	หลัง 3, 4, 5, 8, 9, 10, 22, 25, 26	หลัง 30	
9 - 12 (41 - 60%)	ก่อน 1, 4	ก่อน 1, 3, 6, 7, 8, 13, 16, 19, 22, 28	ก่อน 1, 5, 9, 10, 11, 15, 21, 24, 25, 26	ก่อน 22	+4
	หลัง 4, 13	หลัง 2, 3, 16, 22, 28	หลัง 6, 11, 12, 15, 17, 20, 21	หลัง 14	
5 - 8 (21 - 40%)	ก่อน 2, 5, 6, 9, 11, 12, 13	ก่อน 2, 14, 18, 20	ก่อน 6, 7, 13, 14, 16, 18, 19, 20	ก่อน 19	-11
	หลัง 1, 11, 12	หลัง -	หลัง 2, 7, 13, 14, 18	หลัง 8	
1 - 4 (1 - 20%)	ก่อน -	ก่อน -	ก่อน 2	ก่อน 1	0
	หลัง 2	หลัง -	หลัง -	หลัง 1	
รวมจำนวน	12	26	24	62	

○ ระดับความคิดสร้างสรรค์

การประเมินระดับความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน ดำเนินการโดยใช้แบบทดสอบของ Urban and Jellen ผลของการทดสอบพบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนที่เข้ารับการทดสอบ จำนวน 64 คน อยู่ที่ 31.94 หรือร้อยละ 44.36 โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ที่ 54 หรือร้อยละ 75 และต่ำสุดอยู่ที่ 15.4 หรือร้อยละ 21.39 ดังรายละเอียดในตารางที่ 11 ภาคผนวก และเมื่อวิเคราะห์พบว่า สามารถแยกกลุ่มผู้เรียนออกเป็น 5 กลุ่มตามคะแนน (ดังตารางที่ 3.11) ดังนี้

ตารางที่ 3.11 การคัดแยกผู้มีความสามารถพิเศษ ด้านทักษะการคิด 3 - ระดับความคิดสร้างสรรค์

พิภพ	กรุงเทพฯ	บดินทรเดชา	สตรีวิทยา	จำนวนผู้เรียน
81 - 100%	-	-	-	0 (0%)
61 - 80%	2, 4, 8	8, 22, 24, 26	10, 12, 22	10 (16.39%)
41 - 60%	3, 6, 7, 9, 12	2, 7, 11, 12, 20, 21, 27	1, 4, 6, 7, 8, 9, 13, 14, 16, 17, 24, 26	24 (39.34%)
21 - 40%	1, 3, 5, 10, 13	4, 5, 6, 9, 10, 13, 17, 18, 23, 25	2, 3, 5, 6, 11, 15, 18, 19, 20, 21, 23, 25	27 (44.26%)
1 - 20%	-	-	-	0 (0%)
รวมจำนวน	13	21	27	61

สรุปการประเมินพัฒนาการด้านภาษา

ด้านอัตราความเร็วในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ และการเข้าถึงวรรณกรรม (วรรณกรรมวิจารณ์) ซึ่งแบ่งตามระดับความสามารถที่แตกต่างกันในกระบวนการพัฒนาความสามารถและค้นหาความสามารถที่โดดเด่นของเด็กในโครงการ ดังรายละเอียดในพัฒนาการของผู้เรียน ตารางที่ 3.12

ตารางที่ 3.12 การคัดแยกผู้เรียนตามความสามารถด้านภาษา

โรงเรียน		เกณฑ์/ระดับ	อัตราความเร็วในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ	การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ	การเข้าถึงวรรณกรรม
กรุงเทพคริสเตียน	สูง		7, 12	2, 3, 4, 5, 7, 12	1, 5, 7, 11
	กลาง		2, 4, 5, 6, 8, 10, 11, 13	1, 6, 8, 11, 13	2, 3, 4, 6, 8, 10, 12, 13
	ต่ำ		1	9, 10	-
บดินทรเดชา	สูง		1, 6, 21, 27	3, 4, 6, 7, 21, 24, 28, 30	6, 8
	กลาง		2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 17, 18, 19, 22, 23, 24, 26, 28	1, 2, 9, 10, 14, 15, 16, 18, 22, 23, 25	2, 3, 5, 7, 9, 10, 13, 15, 16, 17, 18, 20, 21, 22, 23
	ต่ำ		25, 29, 30	5, 8, 11, 12, 13, 17, 18, 19, 20, 23, 26, 27, 30	4, 11, 12, 19, 25
สตรีวิทยา	สูง		8, 11, 14, 17, 19, 22	1, 2, 9, 11, 13, 14, 22	4, 5, 7, 10, 11, 12, 19, 21, 22, 24, 25, 26
	กลาง		1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 12, 13, 15, 16, 18, 20, 21, 25, 26	5, 6, 8, 10, 16, 18, 21, 25, 26	1, 2, 3, 6, 8, 9, 13, 14, 17, 18, 23
	ต่ำ		9	3, 4, 7, 12, 17, 19, 20, 24	-

จากผลการศึกษาความสามารถด้านภาษาของเด็กในโครงการที่แบ่งออกเป็นระดับความสามารถในกลุ่มสูง กลาง ต่ำ ทั้งสามโรงเรียนสามารถวิเคราะห์ได้ว่า ผู้เรียนมีความสามารถอยู่ในระดับสูงคิดเป็นร้อยละ 27.70 และผู้เรียนส่วนใหญ่มีความสามารถอยู่ในระดับกลางร้อยละ 55.49 และผู้เรียนที่มีความสามารถด้านภาษาในระดับต่ำคิดเป็นร้อยละ 17.80 แต่ไม่ปรากฏผู้เรียนมีความสามารถด้านภาษาในระดับต่ำทั้งสามประเภท

สรุปการประเมินพัฒนาการด้านคุณธรรมและจริยธรรม

พัฒนาการด้านคุณธรรมและจริยธรรมที่ใช้ในการพิจารณา คือ ความเอื้ออาทร การเห็นคุณค่าในตนเอง ความมั่นคงทางอารมณ์ ทักษะทางสังคม และการลดความคับข้องใจ แบ่งระดับคุณธรรมและจริยธรรมของผู้เรียนหลังเสร็จสิ้นโครงการได้ดังนี้

ตารางที่ 3.13 การคัดแยกผู้เรียนตามความสามารถด้านคุณธรรมและจริยธรรม

เกณฑ์/ระดับ		ความเอื้ออาทร	การเห็นคุณค่าในตนเอง	ความมั่นคงทางอารมณ์	ทักษะทางสังคม	การลดความคับข้องใจ
โรงเรียน กรุงเทพคริสเตียน	สูง	6, 7, 8, 11	8, 9, 10	5, 8, 10	4, 5, 7, 8, 9, 10, 12, 13	5
	กลาง	4, 5, 9, 13	1, 4, 5, 7, 11, 12, 13	1, 4, 7, 9, 12, 13	1, 11	7, 12
	ต่ำ	12	-	11	-	-

ตารางที่ 3.13 (ต่อ)

เกณฑ์/ระดับ โรงเรียน		ความ เอื้ออาทร	การเห็น คุณค่า ในตนเอง	ความ มั่นคงทาง อารมณ์	ทักษะทาง สังคม	การลดความ คับข้องใจ
บดินทรเดชา	สูง	3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 24, 25, 27	1, 4, 9, 10, 13, 14, 15, 16, 17, 19, 20, 22	2, 4, 6, 7, 13, 15, 16, 17, 18, 20	1, 3, 5, 7, 8, 10, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 22	1, 3, 7, 8, 9, 10, 13, 14, 15, 18, 19, 20, 22
	กลาง	1, 9, 15, 21, 22, 28, 29, 30	2, 3, 6, 18	9, 19	2, 6, 9, 12	2, 4, 6, 16
	ต่ำ	26	-	3	-	-
สตรีวิทยา	สูง	3, 9, 10, 21, 25	1, 2, 3, 5, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 17, 19, 20, 22, 23, 24, 25, 26	1, 2, 3, 8, 9, 10, 11, 14, 18, 19, 21, 24, 25, 26	20, 21, 22, 23, 25, 26	1, 2, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 20, 22, 24, 25, 26
	กลาง	1, 2, 4, 5, 7, 8, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 22, 24, 26	6, 7, 12, 16, 18, 21	5, 7, 12, 13, 15, 16, 17, 20, 22, 23	1, 6, 16, 20, 24	4, 12, 15, 21, 23
	ต่ำ	20	-	-	-	-

ผลการประเมินความสามารถด้านคุณธรรมและจริยธรรม ผู้เรียนส่วนมากเห็นคุณค่าในตนเองระดับสูง มีความเอื้ออาทรต่อผู้อื่น ทักษะทางสังคม ความมั่นคงทางอารมณ์ และการลดความคับข้องใจ ตามลำดับ ผู้เรียนมีความสามารถด้านคุณธรรมและจริยธรรมระดับสูงคิดเป็นร้อยละ 61.38 ระดับกลางร้อยละ 36.58 และระดับต่ำร้อยละ 2.03 โดยภาพรวม ผู้เรียนมีคุณธรรมและจริยธรรมอยู่ในระดับกลางและสูง ส่วนระดับต่ำมีส่วนน้อยในบางด้านเท่านั้น

สรุปการประเมินพัฒนาการด้านความคิด

การประเมินความสามารถด้านความคิดของผู้เรียนในครั้งนี้ คือ ผลคะแนนจากแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ (Creative test) แบบประเมินความคิดสร้างสรรค์ และแบบประเมินความคิดอย่างมีวิจารณญาณ ผลของการประเมินสรุปได้ตามตารางที่ 3.14 ดังนี้

ตารางที่ 3.14 การคัดแยกผู้เรียนตามความสามารถด้านทักษะการคิด

เกณฑ์/ระดับ		การคิดวิจารณ์ญาณ	การคิดสร้างสรรค์	Creative test
โรงเรียน	สูง	4, 5, 6, 7, 10	5, 6, 7, 8, 9, 10	2, 4, 8
	กลาง	2, 9, 11, 12, 13	1, 11, 12	1, 3, 5, 6, 7, 9, 10, 12, 13
	ต่ำ	1	2	-
บดินทรเดชา	สูง	8, 10, 13, 19, 21, 23	1, 4, 5, 6, 7, 8, 13, 14, 15, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 24, 25, 26, 27, 29, 30	8, 22, 24, 26

ตารางที่ 3.14 (ต่อ)

เกณฑ์/ระดับ โรงเรียน		การคิดวิจารณ์ญาณ	การคิดสร้างสรรค์	Creative test
	กลาง	1, 3, 4, 6, 12, 14, 16, 20, 22, 26, 27, 28, 29	2, 3, 16, 22, 28	2, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 17, 18, 20, 21, 23, 25, 27
	ต่ำ	2	-	-
สตรีวิทยา	สูง	1, 3, 9, 10	1, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 22, 25, 26	10, 12, 22
	กลาง	2, 4, 5, 6, 7, 8, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 24, 25, 26	2, 6, 7, 11, 12, 13, 14, 15, 17, 18, 20, 21	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 24, 25, 26
	ต่ำ	-	-	-

ผลการประเมินความสามารถด้านทักษะการคิด ผู้เรียนมีผลคะแนนจากแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ ผลการประเมินความคิดสร้างสรรค์ และความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณอยู่ในกลุ่มสูง คิดเป็นร้อยละ 35.63 กลุ่มกลางคิดเป็นร้อยละ 61.49 และอยู่ในกลุ่มต่ำคิดเป็นร้อยละ 2.87 โดยภาพรวมผู้เรียนส่วนมากมีความสามารถในการคิดระดับกลางและสูงตามลำดับ ส่วนระดับต่ำมีส่วนน้อยเพียงบางด้านเท่านั้น

3.2 สรุปความสามารถพิเศษของนักเรียนในโครงการ

ในตารางที่ 3.15 - 3.17 คือ การสรุปลักษณะความสามารถพิเศษของนักเรียนในโครงการเพื่อที่จะวิเคราะห์ แยกประเภทผู้มีความสามารถพิเศษเป็นระดับต่างๆ

ตารางที่ 3.15 ความสามารถพิเศษของนักเรียนในโครงการ
โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย

ที่	ชื่อ - นามสกุล	ภาษา			คุณธรรม จริยธรรม					ความคิด			X รวม
		1	2	3	1	2	3	4	5	1	2	3	
1	นายภูวดล จงเสถียรธรรม		Y	X		Y	Y	Y			Y	Y	1
2	นายณัฐพงษ์ อึ้งภากรณ์	Y	X	Y						Y		X	2
3	นายนิธิ ลิ้มปเสนีย์		X	Y								Y	1
4	นายนนท์ สายพัฒนา	Y	X	Y	Y	Y	Y	X		X		X	4
5	นายวิรท์ อนุจิราชีวะ	Y	X	X	Y	Y	X	X	X	X	X	Y	7
6	นายอิฐ สุขธงไสยกุล	Y	Y	Y	X						X	Y	2
7	นายแบงค์ งามอรุณโชติ	X	X	X	X	Y	Y	X	Y	X	X	Y	7
8	นายภูริช ชัยอรารณ	Y	Y	Y	X	X	X	X			X	X	6
9	นายรัตตรุจน์ ทองประดิษฐ์				Y	X	Y	X		Y	X	Y	3
10	นายชัยพร ส่งทานินทร์	Y		Y		X	X	X		X	X	Y	5
11	นายสตุติ ลากกระจ่าง	Y	Y	X	X	Y		Y		Y	Y		2
12	นายฐิติพงศ์ เรืองฤทธิวงศ์	X	X	Y	Y	Y	Y	X	Y	Y	Y	Y	3
13	นายเอธัส ลี	Y	Y	Y	Y	Y	Y	X		Y		Y	1

X = ระดับสูง   Y = ระดับกลาง   ไม่มีเครื่องหมาย = ระดับต่ำ

ตารางที่ 3.16 ความสามารถพิเศษของนักเรียนในโครงการ
โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี)

ที่	ชื่อ - นามสกุล		ภาษา			คุณธรรม จริยธรรม					ความคิด			X รวม	
			1	2	3	1	2	3	4	5	1	2	3		
1	น.ส.	พบพลอย เพชรเม็ดใหญ่	X			Y	X			X	X	Y	X		5
2	น.ส.	พิมพ์ดี เจริญผล	Y		Y		Y	X	Y	Y		Y	Y		1
3	น.ส.	อินทิพร อัสวติมากุล	Y	X	Y	X	Y			X	X	Y	Y		4
4	น.ส.	ภรณ์ แสงนิล	Y	X		X	X	X		Y	Y	X			5
5	น.ส.	น้ำมนต์ เลิศจิตจรัส	Y		Y	X				X			X	Y	3
6	น.ส.	วสุธรา นาราคาม	X	X	X	X	Y	X	Y	Y	Y	X	Y		6
7	น.ส.	สรลณี วงษ์เงิน	Y	X	Y	X		X	X	X		X	Y		6
8	น.ส.	ศุภิกัญญา บุญยเพ็ญ	Y		X	X				X	X	X	X	X	7
9	น.ส.	วคินี มโนหรรทัด	Y	Y	Y	Y	X	Y	Y	X			Y		2
10	น.ส.	สุชารีย์ สิทธิสนธิ์	Y	Y	Y	X	X			X	X	X		Y	5
11	น.ส.	อัญชิสา เสนะวงศ์	Y			X							Y		1
12	น.ส.	กนกกัณฑ์ นันทมานพ	Y			X				Y		Y		Y	1
13	น.ส.	ฐาณิชา มินวันเพ็ญ	Y		Y	X	X	X	X	X	X	X	Y		7
14	น.ส.	ยิ่งสุตา สวัสดิ์สุนีย์	Y	Y		X	X			X	X	Y	X		5
15	น.ส.	อัญชลี ซื่อลือชา	Y	Y	Y	Y	X	X	X	X		X			5
16	น.ส.	เบญจวรรณ พุ่มพั้งศรี		Y	Y	X	X	X	X	Y	Y	Y			4
17	น.ส.	ชนาพร เกษรรัตน์	Y		Y	X	X	X	X			X	Y		5
18	น.ส.	สุธาสิณี พานชัยเจริญ	Y	Y	Y	X	Y	X	X	X		X	Y		5

ตารางที่ 3.16 (ต่อ)

ที่	ชื่อ - นามสกุล		ภาษา			คุณธรรม จริยธรรม					ความคิด			X รวม	
			1	2	3	1	2	3	4	5	1	2	3		
19	น.ส.	พรทิพย์ นิตการุณ	Y				X	Y	X	X	X	X	X		5
20	น.ส.	ปาจริย์ ทองอินทร์			Y		X	X	X	X	Y	X	Y		5
21	นาย	ศิวัช สัมมาชีพิศวกุล	X	X	Y	Y						X	X	Y	4
22	นาย	ปิยะภัทร์ ภัทรภูวดล	Y	Y	Y	X	X		X	X	Y	Y	X		5
23	นาย	ปกรณ์ คงภักดี	Y	Y	Y							X	X	Y	2
24	นาย	ชรินทร์ ปัญจะนศักดิ์	Y	X		X							X	X	4
25	นาย	ศิงพงษ์ จงวิลัยวรรณ		Y		X							X	Y	2
26	นาย	ธัญนพ พงษ์คุณมาวุฒิ	Y									Y	X	X	2
27	นาย	ธัชกิต ปฏิกรสัมฤทธิ์	X			X						Y	X	Y	3
28	นาย	สุทธิโชค เหล่าก้องกิจ	Y	X		Y						Y	Y		1
29	นาย	ประวิทย์ เต็มกิจจรสุข				Y						Y	X		1
30	นาย	ธนรักษ์ จินิราช		X		Y	X						X		3

X = ระดับสูง Y = ระดับกลาง ไม่มีเครื่องหมาย = ระดับต่ำ

ตารางที่ 3.17 ความสามารถพิเศษของนักเรียนในโครงการโรงเรียนสตรีวิทยา

ที่	ชื่อ - นามสกุล		ภาษา			คุณธรรม จริยธรรม					ความคิด			X รวม	
			1	2	3	1	2	3	4	5	1	2	3		
1	น.ส.	นนทวรรณ ขจรณรงค์ควนิช	Y	X	Y		X	X		X	X	X			6
2	น.ส.	ปิยนันท์ อัสวสุวรรณกิจ	Y	X	Y		X	X		X					4
3	น.ส.	สิริกัญญา น้อยอรุณ	Y		Y	X	X	X		X	X	X			6
4	น.ส.	พิลาสลักษณ์ นำชัยชนะกิจ	Y		X							X			2
5	น.ส.	ทักษิญา ผาสุก	Y	Y	X		X					X			3
6	น.ส.	จุฑาทิพย์ กลิเกษตรสิริ	Y	Y	Y					X					1
7	น.ส.	วรมน เจียมจิตต์ตรง	Y		X					X					2
8	น.ส.	ศุภางค์ เชื้อพิบูลย์	X	Y	Y		X	X		X		X			5
9	น.ส.	ศิรินทรา บุญยะชัย		X	Y	X	X	X		X	X	X			7
10	น.ส.	ศุภวินท์ นิยมานนท์	Y	Y	X	X	X	X		X	X	X	X		8
11	น.ส.	ธัญพร ชื่นจิตกุลถาวร**	X	X	X		X	X		X					6
12	น.ส.	ฉัตรแก้วอดิศักดิ์พานิชกิจ	Y		X								X		2
13	น.ส.	สรिता ธาวนพงษ์	Y	X	Y		X			X					3
14	น.ส.	รชวี ม่วงกล้า	X	X	Y		X	X		X					5
15	น.ส.	รติรส ชัยยะ	Y				X								1
16	น.ส.	ชยดี รุ่งธีรานนท์	Y	Y						X					1
17	น.ส.	ณัฐฉิณี ลีลากนก	X		Y		X			X					3
18	น.ส.	ปวีณา ปัญญาวุฒิธรรม	Y	Y	Y			X		X					2
19	น.ส.	ธิดาภา จิตขจรวานิช	X		X		X	X		X					5

ตารางที่ 3.17 (ต่อ)

ที่	ชื่อ - นามสกุล		ภาษา			คุณธรรม จริยธรรม					ความคิด			X รวม	
			1	2	3	1	2	3	4	5	1	2	3		
20	น.ส.	รุ่งทิพย์ ตระกูลกิจเจริญ	Y				X		X	X					3
21	น.ส.	กัญญา สุคนธ์สิงห์	Y	Y	X	X		X	X						4
22	ด.ญ.	วรัญญา พงศ์นภารักษ์***	X	X	X		X		X	X		X	X		8
23	น.ส.	สาธิตา ทวีพย์ส่องแสง			Y		X		X						2
24	น.ส.	อรณิชา ธาดารังเวช			X		X	X		X					4
25	น.ส.	กะรัต ปรีชากิจถาวร	Y	Y	X	X	X	X	X	X		X			7
26	น.ส.	ฉัตรขวัญ พงษ์มาลา	Y	Y	X		X	X	X	X		X			6

X = ระดับสูง   Y = ระดับกลาง   ไม่มีเครื่องหมาย = ระดับต่ำ

3.3 ผลของการคัดเลือกผู้มีความสามารถพิเศษทางภาษา

การคัดเลือกผู้มีความสามารถพิเศษทางภาษา โดยผ่านกระบวนการคัดเลือกเข้าโครงการและกระบวนการในการคัดเลือกหลังเข้าโครงการ เพื่อให้ได้มาซึ่งผู้มีความสามารถพิเศษทั้งทางด้านภาษา ด้านคุณธรรมและจริยธรรม และด้านความคิดระดับสูง ตลอดจนพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ถือเป็นผู้มีความอัจฉริยะ เป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่า มีศักยภาพ มีความสามารถอันโดดเด่น ฉลาด มีความเป็นอัจฉริยะในตัวเองอย่างสมภาคภูมิ ในการนี้ได้ดำเนินการคัดเลือกผู้มีความสามารถพิเศษออกเป็น 5 กลุ่ม คือ

1. เพชรน้ำเอก
2. เพชรน้ำหนึ่ง
3. เพชรภาษา 1
4. เพชรภาษา 2
5. เพชรภาษา 3

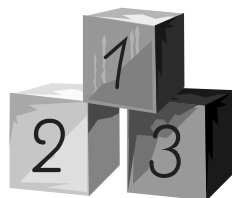
โดยมีวิธีคัดเลือก และเกณฑ์ในการคัดเลือก (ดังตารางที่ 3.18) ดังนี้

ตารางที่ 3.18 ประเภทและเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้มีความสามารถพิเศษ

ประเภท	เกณฑ์และผู้ที่ได้รับการคัดเลือก
1. เพชรน้ำเอก	กรณีที่ 1 1) มีค่าการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและ/หรือความซาบซึ้งในวรรณกรรมในระดับสูง 2) มีค่าเอื้ออาทรและทักษะทางสังคม 3) มีค่ารวมลำดับสูง (X) มากกว่า 3
2. เพชรน้ำหนึ่ง	กรณีที่ 1 1) มีค่าการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและ/หรือความซาบซึ้งในวรรณกรรมในระดับสูง 2) มีค่าเอื้ออาทรและทักษะทางสังคม 3) มีค่ารวมลำดับสูง (X) ต่ำกว่า 3

ตารางที่ 3.18 (ต่อ)

ประเภท	เกณฑ์และผู้ที่ได้รับการคัดแยก
	<p>กรณีที่ 2</p> <p>1) มีค่าการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและ/หรือความซาบซึ้งในวรรณกรรมในระดับกลาง 2) มีค่าเอื้ออาทรและทักษะทางสังคม 3) มีค่ารวมลำดับสูง (X) มากกว่า 3</p>
3. เพชรภาษา 1	<p>กรณีที่ 1</p> <p>1) มีค่าการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและ/หรือความซาบซึ้งในวรรณกรรมในระดับกลาง 2) มีค่าเอื้ออาทรและทักษะทางสังคม 3) มีค่ารวมลำดับสูง (X) มากกว่า 3</p> <p>กรณีที่ 2</p> <p>1) มีค่าการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและ/หรือความซาบซึ้งในวรรณกรรมในระดับกลาง 2) ขาดเอื้ออาทรและทักษะทางสังคม 3) มีค่ารวมลำดับสูง (X) มากกว่า 3</p>
4. เพชรภาษา 2	<p>กรณีที่ 1</p> <p>1) มีค่าการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและ/หรือความซาบซึ้งในวรรณกรรมในระดับกลาง 2) ขาดค่าเอื้ออาทรและทักษะทางสังคม 3) มีค่ารวมลำดับต่ำ (X) มากกว่า 3</p>
5. เพชรภาษา 3	<p>ไม่มีความสามารถทางภาษาในระดับสูงทั้งทางด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ และความซาบซึ้งในวรรณกรรม และไม่มีผลงานเดี่ยวสนับสนุน</p>

ตารางที่ 3.19 รายชื่อนักเรียนที่ได้รับการคัดแยก ตามเกณฑ์ผู้มีความสามารถพิเศษจำแนกตามโรงเรียนที่เข้าโครงการ

โรงเรียน เกณฑ์	กรุงเทพมหานคร	ปทุมธานี	สตูล
เพชรน้ำเอก จำนวน 22 คน	<ul style="list-style-type: none"> • แบงค์ งามอรุณโชติ (7) • วริทธิ์ อนุจิราชีวะ (7) • นนท์ สายพัฒนา (4) 	<ul style="list-style-type: none"> • วสุธรา นาราคาม (6) • สราลี วงษ์เงิน (6) • น้ามนต์ เลิศจิตจรัส (5) • อินทิพร อัครติมากุล (3) • ศิวัช สัมมาชีพวิศกุล (4) • ชรินทร์ ปัญจนศักดิ์ (4) • ศุภิฎฐา บุญยเพ็ญ (7) 	<ul style="list-style-type: none"> • นนทวรรณ ขจรณรงค์- วณิช (6) • ปิยนันท์ อัสสุวรรณกิจ (4) • ศิรินทรา บุญยะชัย (7) • ศุภวินท์ นิยมานนท์ (8) • ธันยพร ชื่นจิตกุลถาวร (6) • รชวี ม่วงกล้า (5) • ธินาภา จิตขจรวณิช (5) • กัญญา สุนคนธสิงห์ (4) • วรัญญู พงศ์นภารักษ์ (8) • อรณิชา ธาตาธำรงเวช (4) • กะรัต ปรีชากิจถาวร (7) • ฉัตรขวัญ พงษ์มาลา (6)
เพชรน้ำหนึ่ง จำนวน 20 คน	<p>กรณีที่ 1</p> <ul style="list-style-type: none"> • ภูริช ชัยอรวรณ (6) • จิตติพงศ์ เรืองฤทธิวงศ์ (3) 	<p>กรณีที่ 1</p> <ul style="list-style-type: none"> • สุธธิโชค เหล่าก้องกิจ (1) • ธนรักษ์ จินิราช (2) 	<p>กรณีที่ 1</p> <ul style="list-style-type: none"> • พิลาสลักษณ์ นำชัย- ชนะกิจ (2) • ทศนียา ผาสุก (3)

ตารางที่ 3.19 (ต่อ)

โรงเรียน เกณฑ์	กรุงเทพมหานคร	บดินทรเดชา	สตรีวิทยา
		<p>กรณีที่ 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • สุชากรีย์ สิทธิสนธิ (5) • ฐาณิซ มินวันเพ็ญ (7) • ยิ่งสุดา สวัสดิ์สุนีย์ (4) • อัญชลี ชี้อลิษา (5) • เบ็ญจวรรณ พุ่มพิ้งศรี (4) • ชนาพร เกษรรัตน์ (5) • สุธาสินี พานชัยเจริญ (5) • ปาจริย ทองอินทร์ (5) • ปิยะภัทร ภัทรภูวดล (5) 	<ul style="list-style-type: none"> • วรมน เจียมจิตต์ตรง (2) • ฉัตรแก้ว อติศักดิ์-พานิชกิจ (2) • สรिता ธารสนพวงษ์ (3) <p>กรณีที่ 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • สิริกันยา น้อยอรุณ (6) • ศุภางค์ เชื้อพิบูลย์ (5)
เพชรภาษา 1 จำนวน 9 คน	<p>กรณีที่ 1</p> <ul style="list-style-type: none"> • ภูวดล จงเสถียรธรรม (1) • ชัยพร ส่องทานินทร์ (2) • อัฐ พุทองไสยกุล (3) • เอธัส ลี (1) 	<p>กรณีที่ 1</p> <ul style="list-style-type: none"> • พิมพ์ดี เจริญกุล (1) • ภรณ์ แสงนิล (3) • วศินี มโนทรทัต (2) • ปกรณ์ คงภักดี (2) • ศิพงษ์ จงวิลัยวรรณ (2) 	
เพชรภาษา 2 จำนวน 7 คน	<p>กรณีที่ 1</p> <ul style="list-style-type: none"> • ญัฐพงษ์ อึ้งภากรณ์ (2) • นิธิ ลิ้มปเสนีย์ (1) 		<p>กรณีที่ 1</p> <ul style="list-style-type: none"> • จุฑาทิพย์ กสิเกษตรสิริ (1) • ชยุติ รุ่งธีรานนท์ (1) • ญัฐฉิณี ลีลาภานก (3) • สารีดา ทรัพย์ส่งแสง (2)

ตารางที่ 3.19 (ต่อ)

โรงเรียน เกณฑ์	กรุงเทพคริสเตียน	บดินทรเดชา	สตรีวิทยา
			<ul style="list-style-type: none"> • ปวีณา ปัญญาวุฒิธรรม (2)
<p>เพชรภาษา 3 จำนวน 10 คน</p>	<ul style="list-style-type: none"> • รัตตรัตน์ ทองประดิษฐ์ (3) 	<ul style="list-style-type: none"> • พบพลอย เพชรเม็คใหญ่ (1) • อัญชีสา เสนะวงศ์ (11) • กนกกัณฑ์ นันทมานพ (12) • พรทิพย์ นิตการุณ (19) • ธัญนพ พงษ์คุณาวุฒิ (26) • ธัชกิต ปฏิกรสัมฤทธิ์ (27) • ประวิทย์ เต็มกิจจรัส (29) 	<ul style="list-style-type: none"> • รติรส ชัยยะ (1) • รุ่งทิพย์ ตระกูลกิจเจริญ (3)

สรุปผลการคัดแยกผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษา โดยใช้เกณฑ์ทางภาษา (การอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ ความซับซ้อนในวรรณกรรม) คุณธรรมและจริยธรรม (ความเอื้ออาทร และทักษะทางสังคม) ทักษะความคิดระดับสูง (การคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ ความคิดสร้างสรรค์ และระดับความคิดสร้างสรรค์) ปรากฏผลตามตารางที่ 3.20 ดังนี้

ตารางที่ 3.20 สรุปผลการคัดแยกผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษาในโรงเรียน

ระดับที่	ประเภท	จำนวน	ร้อยละจาก 68 คน ในโครงการ	ร้อยละจาก 1,805 คน ในชั้น ม.4
1	เพชรน้ำเอก	22	32.35	1.22
2	เพชรน้ำหนึ่ง	20	29.41	1.11
3	เพชรภาษา 1	9	13.36	0.50
4	เพชรภาษา 2	7	10.29	0.39
5	เพชรภาษา 3	10	14.71	0.55
รวม		68	100	4.77

สำหรับการให้พัฒนาการนั้น เพชรภาษา 3 ไม่มีแนวทางภาษา และมีแนวโน้มสูงว่าจะขอลออกจากโครงการดังที่ได้พบในกรณีของโรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย ที่ผู้เรียนพบว่า ไม่มีเวลาทำงานส่งในโครงการ

หลังจากนั้น ผู้เชี่ยวชาญคนนำผลงานของผู้เรียนมาประกอบการตัดสินใจพร้อมกับข้อมูลทางด้านจิตพิสัย อันได้แก่ ความมุ่งมั่น วิริยะ อดสาหะ การวางแผนจัดการ ความเป็นผู้นำ และการทำงานเป็นทีม

เนื่องจากข้อจำกัดทางด้านเวลา งานวิจัยครั้งนี้จำเป็นต้องคัดแยกผู้เรียนทั้งๆที่ยังเรียนไม่จบหลักสูตร ดังนั้น ในการปฏิบัติจริง จึงควรทำการคัดแยกหลังจากที่ผู้เรียนได้รับการพัฒนาไปแล้วอย่างน้อย 2 ภาคการศึกษา จะทำให้ได้ข้อมูลที่แม่นยำกว่าเนื่องจากการได้รับการพัฒนาอย่างเต็มรูปแบบซึ่งจะเป็นการยุติธรรมต่อนักเรียนในโครงการ

3.4 เครื่องมือในการประเมินผลงานของผู้เรียน

ข้อมูลเหล่านี้จะลงบันทึกไว้ในทำเนียบนักเรียน (คู่มือภาคผนวก) แต่เนื่องจากเมื่อสรุปโครงการนี้งานของนักเรียนยังไม่ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ การประเมินระดับนี้จึงยังไม่ได้รับการทดลองใช้

ตัวอย่างแบบประเมินผลงาน

รายละเอียดเกี่ยวกับผลงานกลุ่มของนักเรียนในหลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์ คำสั่ง จึงเลือกผลงานชิ้นที่นักเรียนมีความภูมิใจที่สุดมาเขียนรายละเอียดแล้วส่งให้คุณครูประเมิน

ตารางที่ 3.21 แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับผลงานกลุ่มของนักเรียน

เลขที่นักเรียน ในโครงการ	ผลงาน	รายละเอียด
1, 6, 9, 12, 13	เพื่อนสอนเพื่อน	ทำหน้าที่ตัวต่อ สรุปลัทธิสตรภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ให้เพื่อน ๆ ฟังได้อย่างชัดเจนโดยมีเอกสารประกอบการบรรยาย
2, 4, 5, 8	เกมวรรณกรรมเรื่อง “ขุนช้าง ขุนแผน”	มีเนื้อหาสรุปเรื่องขุนช้างขุนแผน 5 เล่ม สีสันสวยงามให้เด็กทั่วไปอ่านก่อนเล่นบอร์ดเกม ที่ให้เปิดบัตรแล้วตอบคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง ถ้าตอบได้จึงจะเดินเบี้ยตามจำนวนแต้มที่ทอดลูกเต๋าได้ และสะสมคะแนนตามบัตรคำถาม เมื่อมีผู้เดินจนถึงเส้นชัย จึงค่อยเปรียบเทียบคะแนนที่สะสมได้จากการตอบคำถาม คนที่ได้คะแนนสูงสุดจะเป็นผู้ชนะ

ตารางที่ 3.21 (ต่อ)

เลขที่นักเรียน ในโครงการ	ผลงาน	รายละเอียด
3, 7, 10, 11	เกมวรรณกรรม เรื่อง “สามก๊ก”	มีเนื้อหาแนะนำตัวละครเด่น ๆ ในเรื่องและ เล่าเรื่องย่อโดยสังเขปให้ศึกษาก่อนเล่นมีบัตร คำถาม และบัตรให้เดินแต้ม (เหมือนบันไดงู) มีสีลั่นสวยงาม เล่นโดยวิธีทอดลูกเต๋าแล้ว เดินแต้มตามจำนวนที่ทอดได้

ตารางที่ 3.22 แบบประเมินผลงานของนักเรียน

เกณฑ์ 9-10 เหรียญทอง 7-8 มีอาชีพ 5-6 สมัครงเล่น
3-4 ฝึกงาน 1-2 มือใหม่

นักเรียนคนที่	กรุงเทพมหานคร			บดินทรเดชา*			สตรีวิทยา*		
	เดี่ยว	กลุ่ม	เฉลี่ย	เดี่ยว	กลุ่ม	เฉลี่ย	เดี่ยว	กลุ่ม	เฉลี่ย
1		4							
2		6							
3		5							
4		6							
5		6							
6		4							
7		5							
8		6							
9		4							
10		5							

ตารางที่ 3.22 (ต่อ)

นักเรียนคนที่	กรุงเทพคริสเตียน			บดินทรเดชา*			สตรีวิทยา*		
	เดี่ยว	กลุ่ม	เฉลี่ย	เดี่ยว	กลุ่ม	เฉลี่ย	เดี่ยว	กลุ่ม	เฉลี่ย
11		5							
12		4							
13		4							
14									
15									
16									
17									
18									
19									
20									
21									
22									
23									
24									
25									
26									
27									
ค่าเฉลี่ย									
ค่าเฉลี่ยรวม									

* โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) และโรงเรียนสตรีวิทยา ยังไม่มีผลงานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ให้ประเมิน เพราะเพิ่งเริ่มหลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์ที่มีการทำโครงการ

3.5 ทำเนียบนักเรียน

คือแฟ้มที่สะสมข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียนทั้งหมด ข้อมูลเหล่านี้จะลงบันทึกไว้ในทำเนียบนักเรียน ดังตัวอย่างทำเนียบในภาคผนวก อันจะมีประโยชน์อย่างยิ่งในด้านต่อไปนี้

ก. เพื่อสื่อสารกับผู้ปกครอง ทำให้เกิดการสนับสนุนส่งเสริมเด็กร่วมกับโรงเรียน

ข. เพื่อส่งต่อให้ครูประจำชั้นในปีต่อไป ทำให้เกิดการพัฒนาที่ต่อเนื่อง

ค. เพื่อเป็นแฟ้มสะสมงานที่ผู้เรียนสามารถใช้เป็นหลักฐานในการทำงานหรือในการเรียนในระดับที่สูงขึ้นไป

3.6 การประเมินความสำเร็จของโครงการ

๑) การประเมินหลักสูตร

เนื่องจากโครงการนี้เพิ่งจะเริ่มใช้ในปีแรก เรื่องการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ เวลาเพียง 1 ภาคการศึกษา การประเมินด้านพัฒนาการของผู้เรียนจึงยังมีอาจทำได้ นอกเหนือจากความพึงพอใจในหลักสูตรดังที่ได้ประเมินไว้แล้วในรายงานการวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรและการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ (ลำปาง หิรัญบุรณะ และคณะ, 2545) ซึ่งโดยสรุปพบว่าผู้เรียนมีความพอใจในหลักสูตรนี้ ดังรายละเอียดในตารางที่ 3.23

ตารางที่ 3.23 การประเมินหลักสูตรระยะเวลาเรียนและหลักสูตรเพิ่มพูน
ประสบการณ์ของนักเรียนในโครงการ

เกณฑ์	ความคิดเห็น	กรุงเทพฯ	บดินทร เดชา	สตรีวิทยา	ค่าเฉลี่ย
1.	ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนตามความถนัด ความสนใจ และความสามารถของ แต่ละคน	89.23	93.33	81.55	88.03
2.	ทำให้ผู้เรียน สามารถและมีเครื่องมือ ในการค้นคว้า หาความรู้ด้วยตนเอง	83.07	79.33	90.76	84.38
3.	ทำให้ผู้เรียนเข้าใจและมีทักษะทางภาษา และมีศิลปะในการใช้ภาษาในชีวิตจริง	86.15	90.00	84.61	86.92
4.	ทำให้ผู้เรียนสามารถอ่านและเขียนได้ อย่างมีวิจารณญาณ	84.61	89.33	88.46	87.47
5.	ทำให้ผู้เรียนมีเครื่องมือทางการฟัง พูด อ่าน เขียน ที่จำเป็นในการเรียนวิชาอื่นๆ	92.30	82.00	80.76	85.19
6.	ทำให้ผู้เรียนมีโอกาสได้แสดงออกทาง ความคิดสร้างสรรค์ด้านภาษา	81.53	88.66	87.69	85.96
7.	ทำให้ผู้เรียนอยากศึกษาภาษาไทยอย่าง ลึกซึ้ง	72.30	78.00	77.69	75.99
	ค่าเฉลี่ยรวม	82.85	85.87	84.49	84.40

ดังนั้นจะเห็นว่าในความเห็นของผู้มีความสามารถพิเศษในโครงการ หลักสูตรนี้มีประสิทธิภาพในการพัฒนาความสามารถของเขาโดยเฉลี่ยถึงร้อยละ 84.40 ข้อมูลเหล่านี้ได้รับการยืนยันจากผู้เรียนเป็นรายบุคคล จากผู้สอน และ หัวหน้าหมวด อีกทั้งยังเห็นผลเชิงประจักษ์ในรูปของผลงาน

๑) การประเมินความเปลี่ยนแปลงที่เกิดในตัวของผู้สอน และผู้บริหาร (หัวหน้าหมวด และผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ)

ดังที่กล่าวไว้แล้วว่า ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นภายในโรงเรียนตามทิศทางที่ต้องการคือคำถามที่ว่า บุคลากรในโครงการด้านการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ มีความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถ และทัศนคติที่เพิ่มขึ้น หลังจากการทำโครงการ เพียงพอที่จะดำเนินโครงการต่อไปได้เองหลังจากที่โครงการวิจัยนำร่องสิ้นสุดลงหรือไม่ และอาจจะยังต้องการการสนับสนุนในด้านใด อยู่ การวัดความเปลี่ยนแปลงนี้อาจทำได้โดยใช้แบบสำรวจตามตารางที่ 3.24 ให้ ผู้ที่เกี่ยวข้องประเมินตนเอง ซึ่งจะมีผลให้ตระหนักว่ามีความรู้ ความสามารถเพิ่มขึ้นจากเดิมเพียงไร และมีจุดอ่อนในด้านใดที่ยังจะต้องให้การนิเทศเพิ่มเติม และระดับความมั่นใจ ความรู้ ความสามารถที่มีเพียงพอต่อการดำเนินงานต่อหรือไม่ หรือยังจะต้องหาทางช่วยสร้างความเข้มแข็งเพิ่มขึ้นต่อไปอีกระยะหนึ่งก่อนสำหรับครู และผู้บริหาร ซึ่งสามารถวัดได้จากแบบสำรวจดังกล่าว

นอกจากนี้ คณะผู้วิจัยได้ประเมินความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถของผู้สอน หัวหน้าหมวด และผู้บริหารของโรงเรียนในโครงการ พบว่า ผู้สอน หัวหน้าหมวด และผู้บริหารของโรงเรียนในโครงการมีความความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถสูงขึ้น ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 3.24 แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถด้านภาษาของผู้สอน/หัวหน้าหมวด/ผู้บริหาร (ผู้ช่วยวิชาการหรือผู้อำนวยการ) ในการจัดการเรียนการสอนสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ

ชื่อ ..... สถาบันการศึกษา..... ผู้สอน ..... วุฒิปริญญา.....
 ผู้บริหารระดับ ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยวิชาการ หัวหน้าหมวด ผู้สอน ชั้น ..... อื่น ๆ ระบุ .....

วันที่ทำการประเมิน ...../...../.....
 ท่านมีความรู้ความเข้าใจหรือสามารถหาความรู้ในเรื่องต่อไปนี้เกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษเพียงใด
 (1 = น้อยมาก 5 = มากที่สุด)

ความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษา	ก่อนเข้าโครงการ					เมื่อจบโครงการ				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
1. ลักษณะของเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ความสามารถความต้องการและปัญหา										
2. วิธีการسه่าหาที่สามารถนำมาใช้ได้										
3. แนวทางและวิธีการسه่าหาที่ใช้ในโรงเรียนของท่าน										
4. ลักษณะของหลักสูตรสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ ทางด้านภาษา										
5. การสร้างสภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่เอื้อต่อการพัฒนาศักยภาพของนักเรียน										
6. วิธีการสอน										
7. การวางแผนในการจัดการเรียนการสอน (การบริหารเวลา ตารางสอน การวางแผนจัดการ การบริหารทรัพยากร ฯลฯ)										
8. หลักการในการวัดการประเมินความสามารถของผู้เรียน										

ตารางที่ 3.24 (ต่อ)

ความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษา	ก่อนเข้าโครงการ					เมื่อจบโครงการ				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
9. การให้คำแนะนำ ปรีกษาเด็กและผู้ปกครอง										
10. การดำเนินการเสาะหาเด็กที่มีความสามารถพิเศษ										
11. การนำกิจกรรมในหลักสูตรไปใช้อย่างเหมาะสมกับนักเรียนของท่าน										
12. สร้างกิจกรรมใหม่ที่เหมาะสมกับนักเรียนของท่านในการพัฒนาหลักสูตร										
13. การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการกระตุ้นการใช้ความสามารถพิเศษของเด็ก										
14. การจัดการเรียนและดำเนินการสอนในหัวข้อเรียนให้เต็มตามศักยภาพของผู้เรียน										
15. การวัดและประเมินผู้เรียนตลอดจนการสื่อสารกับเด็กและผู้ปกครองเพื่อการพัฒนา										
16. การให้คำปรึกษา แนะนำแก่เด็กและผู้ปกครอง										
17. ความสามารถในการพัฒนาหลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษด้านภาษา										
18. ความสามารถในการทำวิจัยห้องเรียนเพื่อวัดความสำเร็จของโครงการ										
19. ความสามารถในการบริหารโครงการ (การจัดตารางสอน อาคารสถานที่ ครุภัณฑ์ ผู้สอน ทรัพยากร ฯลฯ)										
20. ท่านต้องการทำโครงการนี้ต่อหรือไม่ในชื่อหน้า ☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่ เพราะ.....										
21. ความคิดเห็นอื่น ๆ										

ปรากฏผลดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3.25 สรุปผลประเมินความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความสามารถพิเศษทางภาษาของครูผู้สอน / หัวหน้าหมวด / ผู้บริหาร

โรงเรียน / ตำแหน่ง	ความรู้ความเข้าใจ (%)			ความสามารถ (%)			รวม (%)		
	ก่อน	หลัง	ค่าต่าง	ก่อน	หลัง	ค่าต่าง	ก่อน	หลัง	ค่าต่าง
กรุงเทพคริสเตียน	43.85	82.20	+38.35	47.00	83.00	+36.00	45.42	82.60	+37.18
ผู้ช่วยผู้อำนวยการ	42.20	82.20	+40.00	48.00	90.00	+42.00	45.10	86.10	+41.00
หัวหน้าหมวด	42.20	82.20	+40.00	48.00	70.00	+22.00	45.10	76.10	+29.00
ผู้สอน ม.4	46.60	84.40	+37.08	56.00	80.00	+24.00	51.30	82.20	+30.90
ผู้สอน ม.5	44.40	80.00	+35.60	36.00	92.00	+56.00	40.20	86.00	+45.80
บดินทรเดชา	49.20	80.50	+31.30	48.22	77.00	+28.78	51.56	80.55	+28.99
ผู้ช่วยผู้อำนวยการ	42.20	70.00	+27.80	54.50	70.00	+15.50	59.75	76.10	+16.35
หัวหน้าหมวด	42.20	80.00	+37.80	48.00	70.00	+22.00	45.10	76.10	+29.00
ผู้สอน ม.4	44.40	80.00	+35.60	36.00	92.00	+56.00	40.20	86.00	+45.80
ผู้สอน ม. 5	68.00	92.00	+25.00	54.40	76.00	+21.60	61.20	84.00	+22.95
สตรีวิทยา	57.25	82.00	+24.75	47.58	68.97	+21.39	49.85	75.57	+25.72
ผู้ช่วยผู้อำนวยการ	65.00	70.00	+5.00	54.50	65.45	+10.40	59.75	67.72	+7.97
หัวหน้าหมวด	28.80	82.00	+53.40	25.45	54.45	+29.09	27.15	68.38	+41.23
ผู้สอน ม.4	68.00	92.00	+25.00	54.40	76.00	+21.60	61.20	84.00	+22.95
ผู้สอน ม.5	68.00	84.40	+16.40	56.00	80.00	+48.00	51.30	82.20	+30.90

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า โรงเรียนในโครงการสามารถที่จะดำเนินการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษต่อได้ด้วยตนเอง เพียงแต่อาจจะยังต้องการความช่วยเหลือและคำปรึกษาในด้านการวัดและการประเมินโครงการจากนักวิจัยไปอีกระยะหนึ่ง โรงเรียนทั้งสามก็จะสามารถเป็นแกนนำในการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษได้ จึงนับว่าการทำวิจัยเช่นนี้มีคุณค่าในด้านการพัฒนาบุคลากรเป็นอย่างดี

๑) การประเมินผลกระทบของโครงการ

การประเมินผลกระทบของโครงการโรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย ทำโดยใช้คำถามปลายเปิดถามผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการอันได้แก่ นักเรียน ครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และชุมชน โดยการสัมภาษณ์ และได้เชิญผู้ที่เกี่ยวข้องมาประชุม ซึ่งได้รายงานดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 3.26 แบบสำรวจผลกระทบที่โครงการการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษมีต่อบุคคลที่เกี่ยวข้องของโรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย

ผลกระทบต่อ	ข้อดี	ข้อเสีย	ข้อเสนอแนะ
ผู้เรียน ในโครงการ นอกโครงการ	ดูตารางที่ 4.1	ใช้เวลาในการเรียนน้อย อาจทำให้ไม่ได้รู้สึกขี้ในบางเรื่อง เช่น วรรณคดี	ขยายเวลาในหลักสูตรลดระยะเวลาเรียนเริ่มเทอม 2
ผู้สอน	เห็นความสามารถของผู้เรียนอย่างเด่นชัด ครูได้รู้เทคนิค และวิธีสอนรูปแบบใหม่ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนครูในโรงเรียนอีกสองโรงที่ร่วมโครงการโดยมีการแลกเปลี่ยนความรู้ เทคนิค ฯลฯ	เหนื่อย (แต่สนุก) ภาระงานมีมาก ต้องดึงเวลาสอนนักเรียนปกติ โดยปิดรายวิชาเลือกเสรีที่สอน	

ตารางที่ 3.26 (ต่อ)

ผลกระทบต่อ	ข้อดี	ข้อเสีย	ข้อเสนอแนะ
		อยู่ รู้สึกเครียด และกดดันเวลาที่เตรียมการสอน ไม่เพียงพอ	
ผู้ปกครองของเด็กในโครงการ	เป็นหลักสูตรที่ส่งเสริมและพัฒนา ศักยภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ คาดไม่ถึงว่าลูกมีความสามารถระดับนี้ ผู้เรียนสนใจ และเรียนรู้อย่างมีความสุข		
ผู้บริหาร (ผู้อำนวยการ)	เป็นหลักสูตรที่ดีมาก ครูและนักเรียนได้ประสบการณ์อย่างมาก สนับสนุนให้มีการดำเนินการต่อไป และทำกับนักเรียนในระดับชั้นอื่น ๆ ด้วย	ให้เวลาดำเนินการน้อยไป วิทยากรน้อยไป ไม่มีเวลาให้ครูเท่าที่ควรเป็นเรื่องใหม่ที่ครูยังไม่มีความพร้อม	
ชุมชน	ชุมชนตื่นตัว มีการสัมภาษณ์ และขอคูผลงานของเด็ก การนำผลงานไปแสดงที่ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ ได้รับความสนใจจากผู้เข้าชม ทำให้นักเรียนเกิดความภูมิใจ กระทรวงศึกษาธิการ กำลังพิจารณาปรับโครงการไปขยายผลใน 76 จังหวัดแล้ว	ผลงานของเด็ก ควรสัมพันธ์กับชุมชน เช่น ควรนำโครงการอ่านหนังสือให้ห้อง/คุณยาย/น้องที่มองไม่เห็นไปโยงกับ Talking Books สำหรับคนพิการ หรือโครงการพี่เขียน น้องอ่าน กับโครงการฝึกสอนในระดับประถมศึกษา	

๑๑ การประเมินความพึงพอใจในโครงการ

การประเมินความพึงพอใจในโครงการของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียโดยจะวัดจากความต้องการที่จะให้โรงเรียนทำโครงการนี้ต่อไปหรือไม่หลังจากที่โครงการวิจัยสิ้นสุดลงแล้ว ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในโครงการนี้ ได้แก่ ผู้เรียน ผู้สอน ผู้บริหาร และผู้ปกครอง ข้อมูลเหล่านี้มีทัศนคติในเชิงบวก ดังจะเห็นได้จากการอ่านบันทึกต่าง ๆ ของนักเรียนและผู้สอน แต่ข้อมูลทางลบซึ่งเป็นข้อมูลที่สำคัญนั้นมักจะได้จากการสัมภาษณ์

ความคิดเห็นของ ผู้สอน ผู้บริหาร

...ควรจัดหลักสูตรนี้ให้นักเรียนในปีหน้า เพราะนักเรียนจะได้รู้จักศึกษาหาความรู้ได้ด้วยตนเอง และสามารถช่วยเหลือเพื่อนๆ ได้ สิ่งที่ได้รับคือเข้าใจเด็กเป็นรายบุคคลดีขึ้น คิดว่าสามารถดำเนินโครงการต่อไปได้ แต่นักเรียนจะเรียนหนักมาก ควรลดชั่วโมงในรายวิชาเลือกบางรายวิชาให้มาเลือกเรียนหลักสูตรนี้ มีปัญหาบ้างเกี่ยวกับอาจารย์ที่สอนวิชาอื่นจะไม่เข้าใจนักเรียนที่อยู่ในโครงการ ทุกวิชาให้นักเรียนทำโครงการและนักเรียนยังต้องช่วยทำงานของโรงเรียนจึงเหนื่อยมาก

โสภณ นิไชโยด โรงเรียนสตรีวิทยา

...ควรจัดหลักสูตรนี้ต่อไปเพราะผู้เรียนได้นำความรู้ความสามารถที่มีอยู่มาใช้ได้อย่างเต็มที่ ถือเป็นโอกาสให้ผู้เรียนได้พัฒนาศักยภาพของตนเองให้ดีขึ้น ยังไม่ค่อยมั่นใจในการดำเนินการต่อเอง ยังต้องขอติกาและมีประสบการณ์มากกว่านี้ เพราะเป็นเรื่องใหม่ ควรให้เวลามากกว่านี้ หากต้องการผลงานที่มีคุณภาพ หลักสูตรนี้มีโครงการที่น่าสนใจทุกโครงการ และนักเรียนก็มีความสามารถที่จะทำได้ ถ้ามีเวลา คิดว่าจะเลือกบางโครงการ หรือให้นักเรียนเลือกตามความสนใจ ส่วนโครงการที่เหลือก็แล้วแต่ผู้เรียนว่าใครต้องการทำโครงการใด ในอนาคต คิดว่าจะขยายโครงการไปในระดับมัธยมต้น

ปราณี บุญดลิ่ง โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย

ความคิดเห็นของผู้ปกครอง

ผู้ปกครองของ .....ญาติ

...โครงการพัฒนาสื่อการเรียนรู้นี้มีประโยชน์ ช่วยในการเรียนรัฐาษา และเพิ่มทักษะในด้านการนำภาษามาใช้ในแง่มุมต่างๆ ได้ดีขึ้น ทำให้ นักเรียนตื่นตัวในกิจกรรมด้านอื่นๆ ด้วย พร้อมทั้งฝึกให้พร้อมในด้านการ เป็นผู้นำ กล้าแสดงออก และแสดงความคิดเห็น และตามหลักสูตรการ ศึกษาของอารยะประเทศ การศึกษาโดยวิธีจัดกิจกรรม หรือโดยใช้สื่อต่างๆ จะทำให้ผู้ที่ศึกษาเข้าใจและจำได้แม่นยำกว่าการท่องจำตามตำรา

2 สิงหาคม 2544

ผู้ปกครองของ .....นนท์ สายพัฒนา

ความคิดเห็น (หลังดูผลงานเรื่องการใช้แผนผังความคิด (Graphic Organizers) ของ ลูก)

...เด็กสามารถจัดลำดับความคิดได้อย่างมีระบบและเป็นไปตาม กฎเกณฑ์ความต้องการของเด็กได้เป็นอย่างดีสามารถนำมาใช้ในการสื่อสาร และเกิดความเข้าใจได้เป็นอย่างดี มีประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าความรู้ เพิ่มเติมได้ดีมาก

ผู้ปกครองของ .....วิทย์ อนุชิตชีวะ

ความคิดเห็น (หลังดูผลงานเรื่องการใช้ ผังความคิดช่วยจำ (Graphic Organizers) ของลูก)

...เป็นการนำเสนอผลงานที่ดี ทำให้นักเรียนที่สนใจสามารถจำได้ดีกว่า การนำเสนองานเป็นรูปแบบของการเขียนรายงาน

การทำผังความคิดแบบนี้ จะทำให้นักเรียนรู้จักการเรียงลำดับความคิด ซึ่งเป็นระบบการคิดที่ดี รู้จักแบ่งแยก และจัดลำดับก่อนหลัง

การจัดการสอนแบบนี้มีประโยชน์ต่อนักเรียนมากในด้านการจำและการเรียงลำดับความคิด ดีมาก

3.7 ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพของโครงการ

อย่างไรก็ตาม ประสิทธิภาพนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายด้าน และโรงเรียน 3 โรงเรียนในโครงการ ก็มีประสิทธิภาพแตกต่างกันขึ้นอยู่กับปัจจัยดังกล่าวอันได้แก่

1. ปัจจัยสู่ความสำเร็จในการเสาะหา

1) นโยบายของรัฐในโครงการนำร่องนี้ รัฐบาลได้แสดงความสนใจในการพัฒนาเด็กที่มีความสามารถพิเศษผ่านการให้ทุนสนับสนุนการวิจัย ให้ดำเนินการจัดการเรียนการสอน พัฒนาหลักสูตร สื่อ และคู่มือ ทั้งสำหรับผู้สอนและผู้บริหารเพื่อเตรียมการในการขยายผลต่อไป

2) ทักษะจิตวิสัยทัศน์และการประสานงานของผู้บริหารระดับหัวหน้าหมวด และผู้ช่วยวิชาในการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการนำร่อง

3) ความร่วมมือจากฝ่ายทะเบียนและฝ่ายวัดผล และผู้ปกครอง

2. ปัจจัยสู่ความสำเร็จในการจัดการศึกษา

1) ความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ ความเข้มแข็งทางวิชาการและความร่วมมือของผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าหมวดในการจัดตารางสอน การลงรหัสวิชาเรียน การผลิตเอกสารคำสอน หนังสือ ตำรา ความร่วมมือจากหมวดคอมพิวเตอร์ การจัดทัศนศึกษา และการเชิญวิทยากรภายนอกมาบรรยาย สัมพันธ์กับการเรียนและเป็นส่วนหนึ่งของการแสวงหาความรู้จากประสบการณ์ตรง

2) การประชาสัมพันธ์ให้ครูในโรงเรียน ผู้ปกครอง และนักเรียนเกี่ยวกับโครงการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ

3) การนิเทศของนักวิจัยในด้านการวางแผนการจัดการเรียนการสอน และพัฒนาหลักสูตร ความร่วมมือและมีส่วนร่วมของสมาคมผู้ปกครองในการให้ความช่วยเหลือทางการเงิน และเครือข่ายศิษย์เก่าในการมาเป็นวิทยากรพี่เลี้ยง

3. ปัจจัยสู่ความสำเร็จในการพัฒนาหลักสูตร

1) หลักการที่ใช้ในการพัฒนาหลักสูตร (การมีส่วนร่วมของผู้เรียน การเปิดโอกาสให้นักเรียนพัฒนาตามความสามารถ ใช้เวลาไม่เท่ากัน จบหลักสูตรได้ก่อนกำหนดและนำเวลาที่เหลือไปทำกิจกรรมที่สร้างสรรค์ หรือเรียนภาษาที่สาม (ภาษาจีน) วิธีการสอนที่ใช้กระบวนการกลุ่มสอนการทำงานร่วมกัน ที่มีการวางแผนจัดการ ภายใต้การดูแลของผู้รู้จริง และการออกแบบโครงงานจากความจำเป็นและความต้องการของนักเรียน ความต้องการของโรงเรียน (เช่น การทำวารสารประจำโรงเรียน การเป็นพิธีกร การจัดงานโรงเรียน) และความต้องการของสังคม (สื่อการสอนที่สร้างสรรค์สำหรับภาษาไทย)

2) ความเชี่ยวชาญของผู้สอน

3) การนิเทศของนักวิจัยในด้านการพัฒนาหลักสูตร การสอนโดยใช้โครงงานและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์

4) การมีหลักสูตรที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบ และมีทางเลือก

5) การมีอุปกรณ์หนังสือตำรางบประมาณในการเชิญวิทยากรที่เชี่ยวชาญ และการพานักเรียนไปศึกษานอกสถานที่อย่างมีจุดมุ่งหมาย (Set Task)

6) ความร่วมมือและมีมีส่วนร่วมของสมาคมผู้ปกครองในการให้ความช่วยเหลือทางการเงิน และเครือข่ายศิษย์เก่าในการมาเป็นวิทยากรที่เลี้ยง

7) การมีเวทีให้นักเรียนได้แสดงความสามารถและรับฟังคำวิจารณ์ เพื่อนำมาปรับปรุง และการมีส่วนร่วมของเอกชนในการเผยแพร่ผลงานของผู้เรียน (ขณะนี้สำนักพิมพ์เอกชนแห่งหนึ่งกำลังให้คำแนะนำนักเรียนจากโรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัยในการพัฒนางาน เพื่อนำไปพิมพ์เผยแพร่ต่อไป)

4. ปัจจัยสู่ความสำเร็จในการบริหารการศึกษา

1) ความพร้อมทางด้านการบริหารจัดการ บุคลากร และงบประมาณ

2) การวางแผนงานล่วงหน้า และประกาศไว้ในธรรมนูญของโรงเรียน โดยมีการตั้งงบประมาณ และได้รับพ่อแม่ผู้ปกครองทั้งที่ผ่านสมาคมผู้ปกครอง-ครู

3) การวางแผนงานร่วมกันและการประสานงานระหว่างฝ่ายวิชาการ
ฝ่ายธุรการ ฝ่ายวัดผลและตรวจสอบมาตรฐาน และหัวหน้าหมวด

4) การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และการมีโครงการที่ตอบสนองความ
ต้องการของสังคมและชุมชน

5. ปัจจัยสู่ความสำเร็จในความร่วมมือและความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง
และชุมชน

1) การเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ที่ผู้ปกครองมีสถานภาพทางสังคมและ
เศรษฐกิจที่เข้มแข็ง

2) การที่โรงเรียนให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมทั้งทางด้านงบประมาณ
และทางด้านวิชาการ

จากการที่โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย ได้ขอให้ผู้ปกครองนักเรียน
แสดงความเห็นต่อผลงาน (กลุ่ม) ของลูก พบว่า นอกจากจะทำให้เด็กเกิดกำลังใจ
ในการทำงานแล้ว ผลงานที่ออกมาก็อยู่ในเกณฑ์ดี บางชิ้นสามารถส่งเป็นต้นฉบับ
ให้โรงพิมพ์ได้เลย เพราะได้ผู้ปกครองทำหน้าที่เป็นนักวิชาการอุทิศภักดีให้ลูกโดย
ปริยาย

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าในงานวิจัยนี้ จะมีข้อมูลที่ระบุว่าหลักสูตรและโครงการนี้ดี
หรือมีประสิทธิภาพนั้น ได้หมายถึงการจัดการจัดการของโรงเรียนทั้ง 3 โรงเรียนโครงการ
เท่านั้น เมื่อจะนำโครงการนี้ไปใช้ในโรงเรียนอื่นๆ ก็จำเป็นที่จะต้องมีการวัด
ประสิทธิภาพของโครงการ เพื่อเป็นการควบคุมคุณภาพและมาตรฐาน ดังนั้น การ
ทำวิจัยเชิงพัฒนาจึงเป็นสิ่งจำเป็นต้องทำควบคู่ไปกับการทำโครงการ

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

รายงานการวิจัย “การประเมินพัฒนาการสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย” เป็นโครงการวิจัยเพื่อศึกษาแนวการจัดการเรียนการสอนสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษในระบบโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยใช้ทฤษฎีทฤษฎีปัญหาและทฤษฎีการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ได้มีการจัดทำหลักสูตรลดระยะเวลาเรียน (Acceleration Program) หลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์ (Enrichment Program) และหลักสูตรขยายประสบการณ์ (Extension Program) ขึ้นเพื่อให้นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวนทั้งสิ้น 145 คน จาก 3,477 คน หรือร้อยละ 4.17 ของประชากรในโรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) และโรงเรียนสตรีวิทยา ที่ได้รับการคัดเลือกกว่ามีความสามารถพิเศษทางภาษาไทย โดยให้แต่ละโรงเรียนมีอิสระในการตัดสินใจเลือกกระบวนการและวิธีการที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของตนเอง

๕) วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อรายงานผลการจัดการศึกษาและประเมินประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษทางภาษาไทยในด้าน

ก. การเสาะหาและการคัดแยกผู้มีความสามารถพิเศษ

- ข. การพัฒนาผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ
  - ค. คุณภาพและประสิทธิภาพของหลักสูตรลดระยะเวลาเรียน เพิ่มพูนประสบการณ์ และขยายประสบการณ์
  - ง. ประสิทธิภาพของโครงการการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษาไทย
2. เพื่อค้นหาปัจจัยที่มีผลต่อการสร้างพัฒนาการให้แก่ผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษทางภาษา

๕) สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ได้ผลสรุปองค์ความรู้เกี่ยวกับแนวทางการจัดการการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษทางภาษา ปัจจัยสู่ความสำเร็จ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในด้านการเสาะหา การคัดแยก คุณภาพและประสิทธิภาพของหลักสูตรและประสิทธิภาพของโครงการ ดังต่อไปนี้

ก. การเสาะหาและการคัดแยกผู้มีความสามารถพิเศษ

○ องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ สรุปได้ดังนี้

1) กระบวนการคัดแยกนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านภาษา ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 3 ระดับ พร้อมทั้งเครื่องมือดังต่อไปนี้

กระบวนการคัดแยก	เครื่องมือที่ใช้
การร่อนหาเพชร	<ul style="list-style-type: none"> ◆ คะแนนเฉลี่ยสะสม 3 ภาคการศึกษา แบบสำรวจมาพยศ ◆ ผลการสำรวจ โดยใช้แบบวัดแววภาษา (ประเมินตนเอง ครูประเมิน พ่อแม่ประเมิน) ◆ การเสนอชื่อโดยครูและผลงานของผู้เรียน
การเจียรไนเพชร	<ul style="list-style-type: none"> ◆ หลักสูตรลดระยะเวลาเรียน ◆ หลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์ ◆ หลักสูตรขยายประสบการณ์ ◆ แบบสำรวจจุดแข็งและจุดอ่อนทางภาษา

กระบวนการคัดแยก	เครื่องมือที่ใช้
	<ul style="list-style-type: none"> ◆ แบบสำรวจ IQ ภาษา ◆ แบบสำรวจ EQ
การคัดแยกเพชร (ภาษาไทย)	<ul style="list-style-type: none"> ◆ แบบทดสอบการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ◆ แบบทดสอบความสามารถในการเข้าถึงวรรณกรรม ◆ ระดับคุณธรรม ◆ บุคลิกภาพ ◆ ทักษะการคิดระดับสูง ◆ ผลงาน

กระบวนการดังกล่าวข้างต้นควรใช้เวลาประมาณ 1½ ปี แต่งานวิจัยครั้งนี้ มีข้อจำกัดในด้านเวลา จึงได้เสนอรายงานเบื้องต้นหลังจากที่ได้ดำเนินงานไปแล้ว 1 ภาคเรียน แต่งานวิจัยได้ทำต่อเนื่องเป็นเวลา 1½ ปี และเนื่องจากโครงการนี้เป็นที่พอใจของโรงเรียนในโครงการ ทางโรงเรียนได้กระทำการเสาะหาและคัดแยกนักเรียนและรับโครงการนี้เข้าเป็นโครงการประจำในธรรมนูญโรงเรียน

2) สัดส่วนจำนวนของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านภาษา

ตารางที่ 4.1 สรุปการคัดแยกผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษาไทยในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ระดับที่	ประเภท	จำนวน	คิดเป็นร้อยละของเด็กที่คัดไว้ 68 คน	คิดเป็นร้อยละของนักเรียน ม.4 1,826 คน
1	เพชรน้ำเอก	22	32.35	1.20
2	เพชรน้ำหนึ่ง	20	29.41	1.10
3	เพชรภาษา 1	9	13.24	0.49
4	เพชรภาษา 2	7	10.29	0.38
5	เพชรภาษา 3	10	14.71	0.55
รวม		68	100	3.72

จากผลการศึกษาพบว่า ผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษาไทยที่ได้จากงานวิจัยนี้ในระดับเพชรน้ำเอกและเพชรน้ำหนึ่งซึ่งถือว่าเป็นระดับที่ 1 และ 2 มีจำนวน 42 คน หรือร้อยละ 2.30 ของประชากรนักเรียนชั้น ม.4 จำนวน 1,826 คน

○ ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

1. นโยบายของรัฐในการดำเนินงานโครงการนำร่องนี้ แสดงว่ารัฐบาลให้ความสำคัญในการพัฒนาเด็กที่มีความสามารถพิเศษ
2. การมีทัศนคติวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าหมวด ในการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการนำร่อง
3. ความร่วมมือจากฝ่ายทะเบียนและฝ่ายวัดผลของโรงเรียน
4. ความร่วมมือจากศิษย์เก่า สมาคมผู้ปกครอง-ครู และสื่อมวลชน

○ ปัญหาและอุปสรรค

1. การที่โรงเรียนยังขาดความรู้ความเข้าใจว่าการจัดการศึกษาให้เด็กที่มีความสามารถพิเศษเป็นสิทธิของเด็กที่จะต้องได้รับการพัฒนาให้เต็มตามศักยภาพ ทำให้โรงเรียนในโครงการอีก 4 โรงเรียนออกจากโครงการในระยะต้น เพราะเห็นว่ายังไม่มีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการ
2. การย้ายโรงเรียนของนักเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เป็นสาเหตุทำให้นักเรียนที่ได้รับการคัดเลือกครั้งแรก ต้องออกจากโครงการและโรงเรียนต้องเรียกตัวสำรอง (อันเป็นเหตุผลหนึ่งนอกเหนือจากระยะเวลาของการวิจัยสั้นเกินไป ทำให้ได้ผลงานที่ดีเด่นเพียงชิ้นเดียวในรายงาน หรือบางโรงเรียนออกมาเป็นผลงานกลุ่ม)
3. ในระยะเริ่มต้นผู้เรียนและผู้ปกครองในโครงการภาษาไทยมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อวิชาภาษาไทยและไม่เห็นความสำคัญของภาษาไทย จึงไม่สนใจเข้าโครงการ ทั้งๆ ที่พบว่านักเรียนมีแนวทางด้านภาษาไทย
4. โครงสร้างหลักสูตร พ.ศ. 2539 ที่ใช้บังคับให้เรียนหลายวิชาทำให้ผู้เรียนต้องทำงานหนักมาก และยังต้องช่วยโรงเรียนทำกิจกรรมด้านอื่น ๆ บวกกับ

การเรียนรู้พิเศษทำให้นักเรียนเหนื่อยเกินไป ทำให้เวลาที่จะให้กับการทำโครงการ
ในโครงการที่ต้องการพัฒนาผู้เรียนจนถึงระดับมืออาชีพทางด้านภาษามีน้อย

○ ข้อเสนอแนะ

1. ควรเริ่มดำเนินการพัฒนาและเสาะหาอย่างน้อยในระดับประถม
ศึกษา ปีที่ 4 - 5 และพัฒนาอย่างต่อเนื่องในระดับมัธยมศึกษา โดยมีการเสาะหา
และคัดกรองซ้ำอย่างต่อเนื่อง

2. ควรมีการเผยแพร่เครื่องมือที่ใช้ในการเสาะหาและคัดกรอง โดย
มีหน่วยงานพัฒนาคลังเครื่องมือที่มีมาตรฐานให้ครูมีทางเลือกในการเสาะหามาก
กว่านี้ ทั้งในด้านภาษาและด้านอื่นๆ

3. ในการขยายผลระยะต้น ควรประกาศเป็นนโยบายให้โรงเรียน
ขนาดใหญ่ที่มีความพร้อมในปัจจุบันต่างๆ รวมทั้งคาดหวังว่ามีความสามารถ
พิเศษเข้ามา เพื่อทำการเสาะหาและให้บริการในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มี
ความสามารถพิเศษ โดยมีงบประมาณสนับสนุนอย่างเป็นทางการ และควรทำ
ร่วมกันหลายๆ โรงเรียนเครือข่ายเพื่อให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูล และความรู้

ข. การพัฒนาผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ

1) การพัฒนาทักษะด้านภาษา

การศึกษาครั้งนี้พบว่า นักเรียนที่ได้รับการคัดแยกเป็นผู้มีความ
สามารถพิเศษทางภาษานั้น จะมีลักษณะความสามารถพิเศษทางภาษาที่เด่นชัด
กว่านักเรียนทั่วไปดังนี้

- ◆ ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ อันเป็นความ
สามารถของนักวิชาการ นักวิจารณ์ นักหนังสือพิมพ์ และอื่นๆ

- ◆ ความสามารถในการเข้าถึงวรรณกรรมในระดับของการตีความ
สัญลักษณ์ที่เป็นรหัสความหมายและรหัสเสียง

- ◆ ความสามารถในการสร้างสรรค์ผลงานทางภาษาได้ถึงระดับมือ
อาชีพ

นอกจากนี้ยังพบว่าความสามารถพิเศษด้านภาษา นี้ ประกอบด้วย
ความสามารถพิเศษ 6 ประเภท คือ

- ◆ ปฏิภาณกวี
- ◆ ครูและนักภาษาศาสตร์
- ◆ ความสามารถในการใช้ภาษาของนักวิชาการ
- ◆ ความสามารถของนักแสดง
- ◆ ความสามารถของนักพูดและนักจัดรายการ และ
- ◆ ความสามารถของนักแปลและล่าม

2) การพัฒนาด้านคุณธรรมจริยธรรม

ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า จำเป็นต้องพัฒนาผู้เรียนในด้านต่อไปนี้

(1) ความสามารถทางด้านการคิดอย่างเอื้ออาทร ซึ่งพบว่า หลัง
จบโครงการแล้ว เพชรน้ำเอกและเพชรน้ำหนึ่งมีความสามารถอยู่ในระดับสูง และ
พบว่า หลักสูตรนี้สามารถเพิ่มจำนวนผู้มีความเอื้ออาทรระดับสูงมาก 11 คน และ
ขณะเดียวกันลดจำนวนผู้มีความเอื้ออาทรระดับต่ำมากลงอีก 10 คน

(2) ความสามารถด้านการเห็นคุณค่าในตนเองของเพชรน้ำเอก
และเพชรน้ำหนึ่งอยู่ในระดับสูง และหลักสูตรสามารถเพิ่มจำนวนผู้มีความ
สามารถในการควบคุมอารมณ์ในระดับสูงและสูงมากถึง 12 คน และลดจำนวนผู้มี
ความสามารถในการควบคุมอารมณ์ระดับต่ำมากลง 13 คน

(3) ความสามารถด้านทักษะสังคมของเพชรน้ำเอกและเพชรน้ำ
หนึ่งอยู่ในระดับสูงมาก และหลักสูตรสามารถเพิ่มจำนวนผู้มีทักษะทางสังคมใน
ระดับสูงและสูงมากถึง 18 คน และลดจำนวนผู้มีทักษะทางสังคมระดับต่ำมากลงได้
16 คน

(4) ความสามารถในการควบคุมความเครียดของเพชรน้ำหนึ่ง
และเพชรน้ำเอกอยู่ในระดับสูง และหลักสูตรสามารถเพิ่มจำนวนผู้มีความสามารถ
ในการควบคุมความเครียดได้ถึง 11 คน และลดจำนวนผู้มีความสามารถในการ
ควบคุมความเครียดระดับต่ำมากลงอีก 8 คน

ค. คุณภาพและประสิทธิภาพของหลักสูตรลดระยะเวลาเรียน เพิ่มพูนประสบการณ์ และขยายประสบการณ์

○ องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ มีดังต่อไปนี้

1) เนื้อหา สาระของหลักสูตร

ในการพัฒนาผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษาไทย มีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการหลักสูตรใน 3 ลักษณะ คือ หลักสูตรลดระยะเวลาเรียน และหลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์ที่มีเนื้อหาสาระและมาตรฐานเดียวกับหลักสูตรแกนของชาติ แต่ใช้เวลาเรียนน้อยกว่า 3 ปี (มัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6) โดยให้ผู้เรียนเรียนตามอัตราความเร็วของตน ความแตกต่างหลักระหว่างหลักสูตรลดระยะเวลาเรียน และหลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์อยู่ที่หลักสูตรลดระยะเวลาเรียนนั้นจะพัฒนาผู้เรียนถึงระดับความรู้ ความเข้าใจและความสามารถในการวิเคราะห์ อันเป็นเป้าหมายขั้นต่ำ แต่จะเพิ่มการพัฒนาทักษะการสังเคราะห์และการคิดเชิงโครงสร้าง ในขณะที่หลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์จะพัฒนาผู้เรียนต่อจนถึงระดับการสังเคราะห์ การคิดและอ่านอย่างมีวิจารณญาณ การคิดและการผลิตผลงานทางภาษาที่สร้างสรรค์จนถึงระดับมืออาชีพ การพัฒนาทางด้านสติปัญญาและความสามารถนี้จะทำควบคู่ไปกับการพัฒนาจริยธรรม และบุคลิกภาพ เช่น ความเอื้ออาทร ทักษะทางสังคม ความเป็นผู้นำ ความเคารพความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงาน ความสามารถในการทำงานเป็นทีม ความรับผิดชอบและความสามารถในการรับฟังคำวิจารณ์และนำคำวิจารณ์ที่สร้างสรรค์ไปปรับปรุงพัฒนางานให้ดี

ส่วนหลักสูตรประเภทที่ 3 คือ หลักสูตรขยายประสบการณ์ ที่การเรียนการสอนออกนอกกรอบของหลักสูตรปกติ วิธีการเรียนจะทำในรูปของโครงการที่ใช้วิธีการศึกษาจากเอกสารจริง หรือการมีผู้เชี่ยวชาญอุปถัมภ์ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะเรื่องมาให้คำแนะนำและเป็นที่ปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญอุปถัมภ์อาจเป็นศิษย์เก่า หรือผู้ปกครอง หรืออาจเป็นผู้รู้ผู้ชำนาญในท้องถิ่น ดังนั้นการสร้างหลักสูตรควรอยู่บนพื้นฐานของความชำนาญหรือความจำเป็น หรือความต้องการของท้องถิ่นซึ่งจะทำให้หาผู้เชี่ยวชาญอุปถัมภ์ได้ง่าย จะเอื้อต่อการฝึกงานและการ

เข้าสู่อาชีพของผู้เรียนในอนาคต อันจะทำให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ ความสามารถของตนมาแก้ปัญหาหรือโจทย์ชีวิตจริง ๆ ได้

เนื่องจากผู้มีความสามารถพิเศษสามารถเรียนจบหลักสูตรภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลายภายในเวลา 1½ - 2 ปี ทำให้ขาดเนื้อหาสาระที่จะใช้เรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 จึงควรจัดหลักสูตรการเรียนล่วงหน้า (Advanced Placement Program : AP Program) คือ การนำหลักสูตรระดับมหาวิทยาลัยมาให้แก่กลุ่มนี้เรียนระหว่างที่เรียนวิชาอื่นๆ ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 วิชาที่ควรจะนำมาให้เรียนจะอยู่ในคณะอักษรศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ศิลปกรรมศาสตร์ นิเทศศาสตร์ และวารสารศาสตร์

2) ลักษณะของโครงการ

โครงการที่จะให้ผู้เรียนทำนั้นควรมีทั้งโครงการเดี่ยวและโครงการกลุ่ม เพื่อให้ผู้เรียนได้ค้นพบความถนัด ความสนใจและความสามารถของตนในการทำโครงการเดี่ยว และรู้วิธีการวางแผนการจัดการและมีทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่นในการทำโครงการกลุ่ม โครงการที่ท่ามี 3 ลักษณะ คือ

> โครงการขนาดเล็กที่ใช้เป็นแบบฝึกในสาขาวิชาของตน (Micro Project) ใช้เวลาทำประมาณ 2 - 7 วัน โครงการเหล่านี้จะมีมากในหลักสูตรลดระยะเวลาเรียนและหลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์ เช่น การสร้างเกมภาษา เกมการสะกดคำ โดยอาศัยจากความรู้ที่เรียนในวิชาหลักภาษาเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจและสนุกกับการเรียนไวยากรณ์ไทย

> โครงการขนาดกลาง (Macro Project) ที่มุ่งเอาความรู้จากสาขาวิชาของตนไปสร้างผลงานหรือแก้ปัญหาหรือให้บริการ ใช้เวลาในการพัฒนาประมาณ 1 - 2 เดือน แต่ต้องใช้ทักษะและความสามารถจากวิชาอื่นด้วย โครงการเหล่านี้จะมีมากในหลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์ และหลักสูตรขยายประสบการณ์ เช่น การสร้างเกมวรรณกรรม การเขียน “คู่มือพิธีกร” การเขียนตำราสอนภาษาไทยให้ชาวต่างประเทศ การทำวารสารให้โรงเรียน เป็นต้น

> โครงการที่เป็นโจทย์ของโรงเรียน ชุมชน และสังคมของ

นักเรียนที่หลากหลายๆ สาขาวิชาต้องมาระดมความคิดโดยนำความรู้จากหลากหลายวิชามาช่วยกันทางออก เช่น การทำ Website ให้โรงเรียน การแก้ปัญหาการทำลายสิ่งแวดล้อมในชุมชน หรือการทำสารคดีเรื่อง การใช้เวลาว่างของเยาวชน แล้วนำเสนอทางหนังสือพิมพ์หรือทางโทรทัศน์ เป็นต้น

3) การจัดการเรียนการสอน

> ลักษณะของหลักสูตร

ในการพัฒนาหลักสูตรการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษนี้ ควรจัดหลักสูตรเป็น 3 ลักษณะ และจัดเป็นช่วงชั้นแทนชั้นเรียน คือ หลักสูตรลดระยะเวลาเรียนหลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์ และหลักสูตรขยายประสบการณ์ที่ยืดสาระและมาตรฐานของหลักสูตรแกน แต่เปิดเนื้อหาให้เป็นไปตามความต้องการของนักเรียนและชุมชน โดยใช้รูปแบบของการทำโครงการ เพราะหลักการที่ใช้ในการพัฒนาหลักสูตร คือ การนำความรู้มาแก้ปัญหา หรือสร้างสรรค์ หรือพัฒนาตามความถนัดของผู้เรียน แต่ต้องตอบสนองความต้องการของโรงเรียนและชุมชน ดังนั้น การเรียนจึงไม่มีการแบ่งชั้นเรียน แต่เพื่อมิให้ล้าสนจนเกินไปจึงได้จัดให้ผู้เรียนเรียนหลักสูตรลดระยะเวลาเรียนและหลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์ก่อน โดยให้ใช้เวลาเรียนได้น้อยกว่า 3 ปี ซึ่งเป็นระยะเวลาที่ใช้ในหลักสูตรปกติ ตามความถนัดและความสามารถของผู้เรียน

> การลดระยะเวลาเรียน

ในโครงการนำร่องนี้ พบว่า เด็กที่เข้าร่วมโครงการจากโรงเรียนสตรีวิทยา สามารถเรียนจบหลักสูตรปกติโดยใช้เวลาเรียนเพียง 1 ปี และยังสามารถ 4 ทุกคน ส่วนเด็กจากโรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย และโรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) ใช้เวลาเรียนเพียง 1½ ปี แทนที่จะใช้เวลาถึง 3 ปี ตามที่หลักสูตรกำหนด ดังนั้น การจัดให้ผู้เรียนเหล่านี้เรียนตามโปรแกรมปกติร่วมกับเด็กอื่นๆ เป็นเวลา 3 ปี จึงเป็นความสูญเปล่าและสูญเสียงบประมาณที่ไม่จำเป็น เพราะให้เด็กเหล่านี้มานั่งเรียนสิ่งที่เขารู้แล้ว หากรัฐยังมีนโยบายที่จะมิให้เด็กจบการศึกษาเมื่ออายุ 17 ปี เด็กที่เรียนจบหลักสูตรหลังจากการเรียนหลักสูตรลดระยะเวลาเรียนและหลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์แล้ว จึงควรต้องมีการจัดให้ได้เรียนต่อใน

หลักสูตรการเรียนล่วงหน้า (Advanced Placement Program : AP Program) ที่นำเนื้อหาจากระดับอุดมศึกษามาสอน หรือให้ผู้เรียนไปเรียนร่วมกับนิสิตในมหาวิทยาลัย เพื่อสร้างความชำนาญและความเป็นเลิศในสาขา (อาจจะมากกว่า 1 สาขา) ที่ตนมีความถนัดและสนใจ โดยทางด้านภาษาอาจให้เรียนภาษาที่ 3 เช่น ภาษาเพื่อนบ้านอันจะเป็นประโยชน์กับประเทศชาติอย่างยิ่ง

➢ การบริหารเวลา

ในการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ ควรจัดหลักสูตรระยะเวลาเรียนควบคู่ไปกับหลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์ก่อนที่จะให้เรียนหลักสูตรขยายประสบการณ์ มิฉะนั้นนักเรียนและครูจะวิตกว่าเรียนไม่ครบหลักสูตร สำหรับผู้ที่เรียนจบหลักสูตรภายในเวลา 1½ ปีนั้น ทางโรงเรียนอาจจัดการศึกษาต่อให้ระหว่างที่ยังไม่มีการพัฒนาหลักสูตรพิเศษวิชาอื่น ๆ ในระดับมัธยมศึกษา ดังนี้ 1) ไม่ต้องเรียนภาษาไทย แต่ใช้เวลาทบทวนวิชาอื่นที่จะเข้าเรียนในมหาวิทยาลัย 2) เรียนหลักสูตรขยายประสบการณ์ต่อเป็นวิชาเลือก 3) ฝึกงานกับผู้เชี่ยวชาญ (ศิษย์เก่าและสมาคมผู้ปกครอง) เป็นวิชาเลือก 4) เรียนหลักสูตรเรียนล่วงหน้า (Advanced Placement Program) ที่ทางมหาวิทยาลัยจัดให้ในภาคฤดูร้อน แล้วเก็บหน่วยกิตสะสมไว้จนกว่าจะเข้ามหาวิทยาลัย และ 5) เรียนภาษาต่างประเทศอื่น ๆ เช่น ภาษาจีน ภาษาเพื่อนบ้าน

○ ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

1. หลักการที่ใช้ในการพัฒนาหลักสูตร (การมีส่วนร่วมของผู้เรียน การเปิดโอกาสให้นักเรียนพัฒนาตามความสามารถโดยอาจใช้เวลาไม่เท่ากัน แต่จบหลักสูตรได้ก่อนกำหนด และนำเวลาที่เหลือไปทำกิจกรรมที่สร้างสรรค์ หรือเรียนภาษาที่สาม (เช่น ภาษาจีน เป็นต้น) วิธีการสอนซึ่งใช้กระบวนการกลุ่ม สอนการทำงานร่วมกัน การวางแผนจัดการภายใต้การดูแลของผู้รู้จริง และการออกแบบโครงการจากความจำเป็นและความต้องการของนักเรียน ของโรงเรียน (เช่น การทำวารสารประจำโรงเรียน การเป็นพิธีกร การจัดงานโรงเรียน) และของชุมชน

2. ความเชี่ยวชาญของผู้สอน

3. การนิเทศของนักวิจัยในด้านการพัฒนาหลักสูตร การสอนโดยใช้
โครงการและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ โดยมีองค์ความรู้ทางด้านการวิจัยที่สืบค้น
ผ่านอินเทอร์เน็ตและห้องสมุด

4. การมีหลักสูตรที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบและมีทางเลือก

5. ความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนสำหรับผู้มีความ
สามารถพิเศษ ความเข้มแข็งทางวิชาการ และความร่วมมือของผู้อำนวยการ
ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าหมวดในการจัดตารางสอน การลงรหัสวิชาเรียน
การผลิตเอกสารคำสอน หนังสือ ตำรา ความร่วมมือจากหมวดคอมพิวเตอร์
การจัดทัศนศึกษา และการเชิญวิทยากรภายนอกมาบรรยายที่สัมพันธ์กับการเรียน
ซึ่งนับเป็นส่วนหนึ่งของการแสวงหาความรู้จากประสบการณ์ตรง

6. การประชาสัมพันธ์ให้ครูในโรงเรียน ผู้ปกครองและนักเรียน
ทราบเกี่ยวกับโครงการการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ

7. การนิเทศของนักวิจัยในด้านการวางแผน การจัดการเรียนการสอน
และการพัฒนาหลักสูตร รวมทั้งความร่วมมือและการมีส่วนร่วมของสมาคม
ผู้ปกครองและครูในการให้ความช่วยเหลือทางการเงิน และเครือข่ายศิษย์เก่าใน
การมาเป็นวิทยากรพี่เลี้ยง

○ ปัญหาและอุปสรรค

1. ปัญหาจากระบบแยกส่วนในหลักสูตร กล่าวคือ ทุกวิชาในโรงเรียน
ในโครงการจะมีการให้นักเรียนทำโครงการ โดยไม่มีการปรึกษาหารือร่วมกันว่า
จะรวมโครงการใดเข้าด้วยกันได้บ้าง นอกจากนี้ นักเรียนยังต้องทำกิจกรรมด้านอื่น ๆ
ของโรงเรียน ทำให้ไม่มีเวลาพัฒนางานของตนให้ได้คุณภาพสู่ความเป็นมืออาชีพ
ในกรณีของโรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย ผู้สอนได้รวบรวมงานของโรงเรียน
เข้ามาเป็นโครงการในวิชาภาษาไทย คือการทำวารสารประจำโรงเรียน และการให้
ผู้เรียนทำหน้าที่พิธีกรในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน

2. โรงเรียนที่ไม่มีการประสานงานระหว่างหมวดวิชาและฝ่ายต่าง ๆ
ของโรงเรียน ปรากฏว่ามีปัญหาในการบริหารหลักสูตรมาก ทำให้นักเรียนไม่

สามารถเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ หรือออกไปศึกษานอกสถานที่ได้ มีผลให้กิจกรรมที่ทำขาดความหลากหลาย (ทุกคนต้องทำเหมือนกันหมด) ทำทำงานของผู้เรียนไม่มีความคิดสร้างสรรค์เท่าที่ควร ในบางโรงเรียนไม่ได้จัดตารางสอนสำหรับหลักสูตรขยายประสบการณ์ ทำให้ชั่วโมงในโครงการของนักเรียนลดน้อยลง

3. โรงเรียนที่มีการเปลี่ยนแปลงเนื่องจากผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษลาออก เพราะได้รับการบรรจุเป็นอาจารย์มหาวิทยาลัย ทางโรงเรียนต้องเปลี่ยนผู้สอนโดยไปเอาอาจารย์ที่เดิมทางโรงเรียนได้จ้างมาสอนเพื่อปลดผู้สอนเดิมจากงานประจำบางส่วนมาสอนเด็กกลุ่มนี้ การขาดประสบการณ์ในการสอนทำให้เกิดปัญหาและไม่สามารถทำให้ผู้เรียนพัฒนาได้เต็มที่

4. การเปลี่ยนผู้บริหาร (ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวด) ไปตามวาระ ในขณะที่รัฐยังไม่มีการจัดการศึกษาอาจจะมีผลให้โรงเรียนนำร่องบางโรงเรียนไม่สามารถดำเนินการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษอย่างต่อเนื่องได้ เนื่องจากขาดงบประมาณและผู้บริหารที่ใหม่อาจจะคิดว่าเรื่องนี้ไม่ใช่ปัญหาเร่งด่วน

○ ข้อเสนอแนะ

1. ควรใช้หลักการในการพัฒนาหลักสูตรอันเป็นปัจจัยสู่ความสำเร็จ

2. การสอนผู้มีความสามารถพิเศษ ต้องมีการอบรมครูเรื่องการพัฒนาหลักสูตร และควรใช้ครูที่มีประสบการณ์มีความชำนาญและรู้จักจริง ดังนั้นในการขยายผล ควรจะเชิญครูที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นต้นแบบผู้นำมาอบรมเรื่องการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษก่อน เพราะครูเหล่านี้จะมีความคิดสร้างสรรค์ และมีวิธีการสอนที่สามารถจุดประกายความคิดสร้างสรรค์ในตัวผู้เรียนได้ดี อีกทั้งควรจะให้การจัดการเรียนการสอนมาตรฐานอยู่ในโรงเรียนที่มีครูต้นแบบเหล่านี้ หรือโอนครูต้นแบบไปสังกัดโรงเรียนที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษของจังหวัด

3. ควรใช้โรงเรียนนำร่องทั้ง 3 โรงเรียน เป็นแกนนำในการขยายผล โดยอาจจัดสรรงบประมาณให้ขยายโครงการไปสู่สหวิทยาเขตของตน หรือ

เครือข่ายของโรงเรียนในพื้นที่เดียวกัน

4. เชิญโรงเรียนขนาดใหญ่ที่สนใจสมัครเข้าร่วมโครงการโดยอาจใช้วิธีการเดียวกันกับการวิจัยนี้

5. ควรมีการคัดเลือกโรงเรียนที่จะให้บริการโดยสำรวจความพร้อมของโรงเรียนตามเกณฑ์ที่ได้ให้ไว้ในคู่มือ โรงเรียนที่ขาดความพร้อม หรือโรงเรียนขนาดเล็ก ก็อาจส่งผู้เรียนไปรับบริการจากโรงเรียนที่มีความพร้อมกว่า และเพื่อให้ประหยัดงบประมาณ อาจให้โรงเรียน 2 - 3 โรงเรียน ในจังหวัดเดียวกันร่วมกันให้บริการโดยนำครูที่มีความสามารถจากหลายโรงเรียนมาทำงานร่วมกัน และรัฐควรให้การสนับสนุนร่วมกับสมาคมผู้ปกครองและครูและเครือข่ายผู้ปกครอง

6. ให้มีการนิเทศ และสำรวจความพร้อมของโรงเรียน ก่อนคัดเลือกให้เข้าโครงการ โดยมีการนิเทศอย่างต่อเนื่อง และควรเป็นโครงการร่วมระหว่างโรงเรียนกับมหาวิทยาลัย

7. ควรสร้างเครือข่ายและสร้าง Website และจัดให้มีการประสานงานผ่านเครือข่ายนี้ เพื่อแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ และเปิดโอกาสให้โรงเรียนในต่างจังหวัดสามารถเข้าร่วมโครงการด้วย

ง. ประสิทธิภาพของโครงการการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษาไทย

○ องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย ครั้งนี้มีดังต่อไปนี้

1) การบริหารการศึกษา

(1) การกำหนดความพร้อมของโรงเรียน

โรงเรียนที่ได้รับคัดเลือกให้จัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ จะต้องมีความพร้อมทางด้านการบริหารจัดการ บุคลากร งบประมาณ และการสนับสนุนจากสมาคมผู้ปกครองและครู

(2) การวางแผนงาน

การจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษนี้ จำเป็นต้องมีการวางแผนงานล่วงหน้า และประกาศไว้ในธรรมนูญของโรงเรียน โดยมี

การตั้งงบประมาณ และได้รับการสนับสนุนจากพ่อแม่ผู้ปกครอง ทั้งที่ผ่านสมาคมผู้ปกครองและครู และเครือข่ายผู้ปกครอง หรือผ่านการทาบทามโดยตัวบุคคล

(3) งบประมาณ

งบประมาณที่ใช้ในแต่ละโรงเรียนไม่เท่ากัน โดยโรงเรียนในโครงการมีค่าใช้จ่ายดังนี้ โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัยใช้ 223,040 บาท โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 90,000 บาท โรงเรียนสตรีวิทยา 130,000 บาท หากคิดเป็นค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยจะได้ 3,055.44 บาทต่อนักเรียน 1 คน/ภาคการศึกษา สำหรับนักเรียนในโครงการ 145 คน หรือร้อยละ 4.12 ของประชากรในโครงการวิจัย ตัวเลขนี้รัฐอาจใช้เป็นฐานในการคิดค่าใช้จ่ายต่อหัวในการตั้งงบประมาณเพื่อพัฒนาผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษาไทย งบประมาณนี้รัฐไม่ควรออกแต่ฝ่ายเดียว ควรมาจากหลายแหล่งและควรดึงผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนโครงการตามฐานะของแต่ละคน

(4) การบริหารในรูปแบบคณะกรรมการโรงเรียน

การจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษเป็นการจัดการที่ต้องมีการวางแผนงานร่วมกันระหว่างฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวด ฝ่ายวัดผลและตรวจสอบมาตรฐาน และฝ่ายธุรการ

(5) การสร้างเครือข่ายกลุ่มโรงเรียนในโครงการ

โรงเรียนแต่ละโรงมีความพร้อมไม่เท่ากันในด้านทรัพยากรบุคคล งบประมาณ การสนับสนุนจากผู้ปกครอง วัสดุ ครุภัณฑ์ ดังนั้นความร่วมมือระหว่างโรงเรียนโดยทำเป็นโครงการร่วมกันในรูปแบบของโครงการนำร่องจึงจะมีประโยชน์และช่วยลดค่าใช้จ่ายได้ในระดับหนึ่ง

2) การมีส่วนร่วมของชุมชนและผู้ปกครอง

(1) บทบาทของผู้ปกครอง

ผู้ปกครองมีบทบาทสำคัญในการให้การสนับสนุน ให้กำลังใจ และเป็นพี่เลี้ยงอุปถัมภ์ให้ลูกของตนในการประเมินโครงการหรือผลงานของลูก และเพื่อนของลูก จากปฏิกริยาของผู้ปกครองได้เห็นความเต็มใจ ความตั้งใจในความ

สามารถของลูก และจากการอภิปรายกับคณาจารย์จากทั้งสามโรงเรียน โรงเรียน
ตระหนักถึงความจำเป็นและความสำคัญที่จะต้องขอให้ผู้ปกครองและศิษย์เก่าเข้า
มามีส่วนร่วมในฐานะวิทยากร และเป็นนักวิชาการอุปถัมภ์ให้แก่ผู้มีความสามารถ
พิเศษในขั้นตอนการฝึกงานที่จะพัฒนาไปสู่ความเป็นมืออาชีพ และการวางแผน
โครงการร่วมกัน

(2) บทบาทของศิษย์เก่า

ศิษย์เก่ามีบทบาทสูงมากในการเป็นนักวิชาการอุปถัมภ์
(Mentor) ให้กับโครงการของนักเรียน เช่น คุณจรัสพงศ์ สุรัสวดี ได้มาเป็นนักวิชา
การอุปถัมภ์โครงการ “คู่มือ” ของโรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) และ
เลือกนักเรียนไปทำโครงการโทรทัศน์ “รัฐบาลหุ่น” อันเป็นการฝึกงานเข้าสู่เวที
มืออาชีพ นอกจากนี้ คุณเปี้ยก โปสเตอร์ คุณนิติภูมิ นวรัตน์ คุณทูน หิรัญทรัพย์
ศิษย์เก่าของโรงเรียนบดินทรเดชา ได้รับนักเรียนในโครงการไปฝึกการเขียนบท
การกำกับ การถ่ายทำรายการโทรทัศน์ เป็นต้น

(3) บทบาทของชุมชน สังคมและสื่อมวลชน

โครงการนี้นักเรียนได้ทำโครงการที่มีส่วนในการแก้ปัญหาของ
สังคม เช่น “โครงการพี่สอนน้อง” ที่มีผลงานเป็นประโยชน์ต่อนักเรียนในระดับ
ประถมศึกษาของโรงเรียนเดียวกัน โครงการวารสารโรงเรียนที่ทุกคนได้อ่าน
ทำให้โครงการการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษเป็นที่ยอมรับและ
ได้รับการสนับสนุนจากชุมชน ยิ่งโครงการที่นักเรียนทำประโยชน์ต่อสังคมในวง
กว้างยิ่งขึ้นเพียงใด ก็จะเป็นที่ยอมรับและได้รับการสนับสนุนจากสังคมมากขึ้น เช่น
ขณะนี้ทางสมาคมโรตารีสนใจที่จะให้เด็กกลุ่มนี้เข้าโครงการโรตาแรค อันเป็น
โครงการที่ให้นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาสร้างโครงการเพื่อสังคม โดยทาง
โรตารีจะเป็นที่เลี้ยงและช่วยระดมแหล่งเงินทุนมาให้ การต้อนรับจากสังคมและ
สื่อมวลชนเป็นไปอย่างแพร่หลาย ผลงานของนักเรียนที่นำออกแสดงนั้น เกิน
ความคาดหมายว่านักเรียนจากชั้นมัธยมศึกษาจะสามารถผลิตผลงานระดับมือ
อาชีพออกสู่สังคมได้ อันทำให้เห็นว่าเรามากจะขาดศรัทธาในความสามารถของ
เยาวชนไทย นักเรียนและครูในโครงการได้ออกรายการโทรทัศน์และวิทยุ ให้

สัมภาษณ์ทางวิทยุไม่ต่ำกว่า 50 ครั้ง ในรอบปี 2544 - 2545 และทุกครั้งที่จัด นิทรรศการจะมีครูภาษาอังกฤษมาจดหรือถ่ายรูปผลงานของนักเรียนอย่างค้ำคั่ง ปัจจุบันสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้จัดทำธนาคารหลักสูตรใน Website ของสำนักงาน www.onec.go.th หรือ www.thaigifted.or.th โดยเริ่มจากผลงานของ อาจารย์และครูในโครงการนี้

(4) การสนับสนุนด้านงบประมาณ

สมาคมผู้ปกครองและครูมีบทบาทสำคัญในการให้ความ สนับสนุนทางการเงิน ในโครงการวิจัยนำร่องจะประกอบด้วยงบประมาณจาก 3 แหล่ง กล่าวคือ 1) งบวิจัยได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา 2) งบสนับสนุนจากกรมสามัญศึกษา และ 3) งบสนับสนุนจากสมาคมผู้ปกครอง และครู (กรุงเทพฯคริสเตียนวิทยาลัย 233,040 บาท จาก 233,040 บาท (ร้อยละ 100) บดินทรเดชา 20,000 บาท จาก 90,000 บาท (ร้อยละ 22.22) สตรีวิทยา 60,000 บาท จาก 130,000 บาท (ร้อยละ 46.15)) โดยเฉลี่ยงบสนับสนุนจากสมาคมผู้ปกครองและครู ร้อยละ 56.12 แยกออกเป็น การสนับสนุนในโรงเรียนเอกชน ร้อยละ 100 และใน โรงเรียนของรัฐ ร้อยละ 34.18

○ ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

1. การเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ที่มีความพร้อมทั้งด้านการบริหารจัดการ บุคลากร และงบประมาณ
2. การวางแผนงานล่วงหน้าและประกาศไว้ในธรรมนูญของโรงเรียน โดยมีการตั้งงบประมาณ และได้รับการสนับสนุนจากพ่อแม่ผู้ปกครองและผ่าน สมาคมผู้ปกครองและครู
3. การวางแผนงานร่วมกันและการประสานงานระหว่างฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวด ฝ่ายวัดผลและตรวจสอบมาตรฐาน และฝ่ายธุรการ
4. การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์และการมีโครงการที่ตอบสนอง ความต้องการของสังคมและชุมชน
5. การให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมทั้งด้านงบประมาณและวิชาการ

○ ปัญหาและอุปสรรค

1. การขาดปัจจัยสู่ความสำเร็จทั้ง 5 ประการ ข้างต้น
2. นโยบายที่ชัดเจนจากทางภาครัฐที่กำหนดให้มืองค์กรและกลไกที่รับผิดชอบในเรื่องการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ ที่มีการจัดสรรงบประมาณและตรวจสอบประสิทธิผลของการจัดการอย่างต่อเนื่อง
3. การขาดองค์ความรู้ที่จะช่วยสนับสนุนผู้บริหารและผู้สอนอย่างต่อเนื่องทั้งด้านองค์ความรู้ สื่อการสอน คู่มือครู เครื่องมือ ฯลฯ

○ ข้อเสนอแนะ

1. รัฐควรกำหนดแผนงานที่ชัดเจนจากนโยบายที่กำหนดไว้แล้วในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยแผนดังกล่าวควรกำหนดยุทธศาสตร์ในประเด็นต่างๆ ดังนี้

1.1 ควรมีการกำหนดยุทธศาสตร์ที่ครอบคลุมการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา และความต้องการของประเทศที่ช่วยให้เด็กที่มีความสามารถพิเศษได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพของตนอย่างเป็นระบบ โดยอาศัยทั้งโครงการที่ใช้และไม่ได้ใช้โรงเรียนเป็นฐาน และมีการประสานงานที่ทำให้การลงทุนทางด้านทรัพยากรมนุษย์นี้เป็นการลงทุนที่คุ้มค่า

1.2 ควรเน้นความสามารถที่หลากหลาย ทั้งทางวิชาการ ความเป็นผู้นำ และความเป็นเลิศในด้านต่างๆ เช่น กีฬา ศิลปะ ดนตรี ฯลฯ โดยเน้นการพัฒนาควบคู่กันไปทั้งความสามารถพิเศษ คุณธรรมและจริยธรรม

1.3 ควรให้มีความร่วมมือและการมีส่วนร่วมอย่างกว้างขวาง

1.4 ควรกำหนดมาตรการการประเมิน กระบวนการและเครื่องมือ สำหรับการศึกษาของเด็กที่มีความสามารถพิเศษ

1.5 ส่งเสริมการฝึกอบรมของครู

1.6 เรียนรู้จากประสบการณ์นานาชาติ

1.7 พัฒนากลไกการรับนักเรียนให้มีความยืดหยุ่น

1.8 แสวงหาการสนับสนุนจากผู้ปกครองและสังคม

1.9 กำหนดนโยบายและมาตรการของโรงเรียนที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ

1.10 กำหนดบทบาทของโรงเรียนและสถาบันเฉพาะทาง

1.11 ใช้เทคโนโลยี เช่น Internet ในการขยายโครงการและในการสร้างองค์ความรู้

2. ควรกำหนดให้มืองค์กรและกลไกที่รับผิดชอบในเรื่องการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ มีการจัดสรรงบประมาณและตรวจสอบประสิทธิภาพของการจัดการอย่างต่อเนื่อง

3. ควรมีสถาบันวิจัยแห่งชาติที่รวบรวมและสร้างองค์ความรู้ สามารถนำความรู้มาผลิตเครื่องมือต่าง ๆ ที่จะช่วยสนับสนุนผู้บริหารและผู้สอน ทั้งทางด้านองค์ความรู้ สื่อการสอน คู่มือครู และเครื่องมืออย่างต่อเนื่อง รวมทั้งในการจัดการเรียนการสอนสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษทั้งทางด้านการบริหารจัดการ การผลิตบุคลากร เครื่องมือทดสอบ หลักสูตร สื่อ แผนการสอน อุปกรณ์ ฯลฯ

4. เนื่องจากมีโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนที่ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเป็นจำนวนมากที่จะไม่สามารถจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนของตนได้ โรงเรียนที่มีความพร้อมจึงควรตั้งเครือข่ายแล้วให้บริการแก่โรงเรียนในเครือข่ายของตนในด้านการเสาะหา การพัฒนา (อาจจัดวันเสาร์ - อาทิตย์ หรือจัดค่ายในภาคฤดูร้อน) การคัดแยก ฯลฯ ภายใต้การดูแลของหน่วยงานของรัฐ

5. โรงเรียนควรมีการสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ และให้ความรู้ในด้านจิตวิทยาเด็กที่มีความสามารถพิเศษ แนวทางการจัดการศึกษา แหล่งข้อมูลและหน่วยงานสนับสนุนและบทบาทของผู้ปกครองในการพัฒนา

6. ควรจัดให้มีโรงเรียนที่มีความรู้และความเข้าใจในเรื่องการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ ในระดับประถมและมัธยมศึกษาในทุกจังหวัดอย่างรีบด่วนเพื่อช่วยแบ่งเบาและแก้ปัญหาให้ผู้ปกครอง โดยขอให้มหาวิทยาลัยและสถาบันราชภัฏดำเนินโครงการเป็นที่เลี้ยง

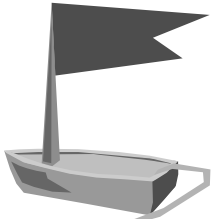
7. ควรมีการเชื่อมรอยต่อตะเข็บในการพัฒนาผู้มีความสามารถพิเศษระหว่างโรงเรียนมัธยมศึกษาและอุดมศึกษา โดยจัดหลักสูตรการเรียนล่วงหน้า

(Advance Placement Program : AP Program) ที่มหาวิทยาลัยรับผิดชอบ

8. ควรขยายการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ ด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ศิลปะ ดนตรี กีฬา และอาชีวศึกษา

รายงานการวิจัยรูปแบบการจัดการเรียนการสอนสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษทางภาษาที่กล่าวมา เป็นเพียงกรณีศึกษาในโรงเรียนขนาดใหญ่ ในกรุงเทพฯ 3 โรงเรียน และเป็นการศึกษาเฉพาะการจัดการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเท่านั้น ดังนั้นจึงควรมีการใช้องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ ไปเป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัยกับโรงเรียนขนาดกลาง ขนาดเล็ก ทั้งโรงเรียนเอกชนและรัฐบาลในทุกระดับชั้น ให้ได้องค์ความรู้เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษทางภาษาไทย แต่ทั้งนี้ภาครัฐบาลจะต้องสร้างกลไกให้มีการให้ความรู้กับโรงเรียนต่างๆ โดยนำเอาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาจัดรูปแบบการดำเนินการต่อไป

บรรณานุกรม

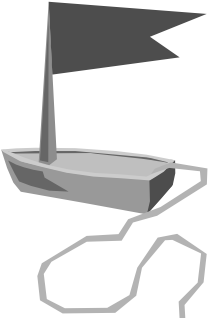
- การศึกษาแห่งชาติ, คณะกรรมการ. (2540). แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544). กรุงเทพฯ : อรรถพลการพิมพ์.
- วิชาการ, กรม. (ม.ป.ป.) กระบวนการพัฒนาเพิ่มผลงานของนักเรียน. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษา.
- ประเวศ วะสี. (2538). ยุทธศาสตร์ทางปัญญาแห่งชาติ มิติใหม่. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ พี พรินต์ติ้งกรุ๊ป จำกัด.
- ดุขฎิ บริพัตร, หม่อม. (2541). เด็กปัญญาเลิศ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ต้นอ่อน แกรมมี จำกัด.
- สุโขทัยธรรมาธิราช, มหาวิทยาลัย. (2535). เอกสารการสอนชุดวิชาวัดและประเมิน ผลกลุ่มวิชาเตรียมประสบการณ์ หน่วยที่ 8 - 15. นนทบุรี : สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (ม.ป.ป.). กระบวนการพัฒนาเพิ่มผลงานของ นักเรียน. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ.
- อุษณีย์ โพธิ์สุข. (2543). แผนที่สู่การพัฒนาอัจฉริยภาพเด็ก. กรุงเทพฯ : มูลนิธิ สดศรี - สฤษดิ์วิงษ์.
- Bellanca, J.A. & Carolyn Chapman & Elizaet Swartz. **Multiple Assessment for Multiple Intelligences Third Edition.** Arlington Heights, Illinois : Skylight Training and Publishing Inc.

- Bloom, Benjamin S. (1976). **Human Characteristic and School Learning**. New York : McGraw - Hill.
- Brewer, J. A. (1995). **Introduction to Early Childhood Education : Preschool Through Primary Grades**. 2nd ed. Boston, Mass : Allyn and Bacon.
- Carroll, John B. (1963). "A Model of School Learning." **Teacher College Record**. 64 : 723-733 ; 1963.
- David G. Lazear. (1994). **Multiple Intelligence Approaches to Assessment Solving the Assessment Conundrum**. The United States of America : Zephyr Press.
- Diane Ronis. (1999). **Brain Compatible Assessment**. Arlington Heights, Illinois : Skylight Training and Publishing Inc.
- Gallagher, J. J. (1959). **The Gifted child in the elementary school**. Washington, D.C. : American Educational Research Association, National Education Association.
- Getzels, Jacob W., and Philip W. Jackson. (1962). **Creativity and Intelligence**. New York : John Wiley & Sons.
- Harnischfeger, Annegnet and David E. Wiley. (1978). Conceptual Issues in Models of school Learning. **Journal of Curriculum Studies**. 10 : 215 - 231.
- James, B. and other. (1994). **Providing Opportunities for the Mathermatically Gifted, K-12**. Virginia : Peggy A.House.
- Johnson, D.W., R.T. Johnson, and E. Holubec. (1988). **Cooperation in the classroom**. Edina, MN : Interaction Book Company.
- Kingore, B.W. (1993). **Portfolio Enriching and Assessing All Students Identifying the Gifted Grades K-6**. Des Moines : Leadership Publishers.
- Kirk, W. D. A. (1966). tentative screening procedure for selecting bright and slow children in kindergarten. **Exceptional Children**, 33 : 235 - 41.

- McMillan, James H., Judy Singh and Lio G. Simonetta. (1995). "Self- Oriented Self-Esteem Self-Destruct," **The Education Digest**. 60 (7) : 9 - 11 ; March,
- Maddox, Harry. (1965). **How to study**. London : The English Language Books.
- Marland, S. P. (1972). **Education the Gifted and Talented** : Report to the Congress of the United States by the U.S. Commissioner of Education. Vol. 1. Washington, D.C. : U.S. Government Printing Office.
- Martinson, R.A. (1973). Children with superior cognition abilities. In L. M. Dunn (Ed.), **Exceptional children in the school**, (Rev. ed) New York : Holt, Rinehart & Winston.
- Pegnato, C. W., & Brich., J. W. (1959). Locating gifted Children in Junior High schools : A comparison of methods. **Exceptional Children** 25 : 300 - 4
- Renzuli, Joseph S., and L.H. Smith. (May 1977) "Two Approaches to Identification of Gifted Students." **Exceptional Children** 43 : 512 - 18.
- Rimm, S. (1984). The characteristics approach : Identification and beyond. **Gifted Child Quarterly**, 28 (4) : 181 - 187
- Ward, V. S. (Ed.) (1962) **The gifted student : A manual for program improvement**. Charlottesville, Va. : Southern Regional Education Board.
- Walberg, H.J. (1984). "Improving the Productivity of American's school, **Education Leadership**. 41 : 19 - 30 ;
- Whitmore, Joanne Rand. "Clearinghouse on Handicapped and Gifted Children, Reston Va," Ed 262526 85 Underachieving Gifted Students (online). Available E-mail : <http://www.ed.gov/databasses/ERIC-Digest/ed25256.htm>., 1985.
- Wiggins, G. (1990). **The Case for Authentic Assessment**. (Washington, DC : ERIC Digest No. EDO TM 90 10)

ภาคผนวก

- ๑) ตารางแสดงพัฒนาการของผู้เรียน
ทางด้านภาษา 1 - 3
ทางด้านคุณธรรม จริยธรรม 1 - 5
ทางด้านทักษะความคิด 1 - 3
- ๒) แบบทดสอบก่อนการเรียน
- ๓) แบบทดสอบหลังการเรียน
- ๔) ทำเนียบนักเรียน

ตารางที่ 1 พัฒนาการด้านภาษา 1 - ความเร็วในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

นักเรียน คนที่	กรุงเทพมหานคร			บดินทรเดชา			สตรีวิทยา		
	ก่อน	หลัง	ค่าต่าง	ก่อน	หลัง	ค่าต่าง	ก่อน	หลัง	ค่าต่าง
1	300	138	-163	263	447	+184	150	256	+106
2	257	180	-77	189	179	-10	200	298	+98
3	450	-	-	180	198	+18	112	137	+25
4	360	263	-97	272	223	-49	360	255	-105
5	225	257	+32	180	255	+75	360	223	+137
6	300	220	-80	345	358	+13	213	256	+43
7	257	400	+143	300	223	-77	253	149	-104
8	300	235	-65	70	170	100	342	358	+16
9	225	257	+32	200	223	+23	180	120	-60
10	200	289	+89	196	241	+45	394	280	-114
11	164	180	+16	257	179	-78	281	359	+78
12	360	360	0	128	223	+95	353	294	+59
13	225	313	+88	179	179	0	294	316	+22
14				199	179	-20	360	357	-3
15				195	299	+104	217	224	+7
16				299	230	-69	300	224	-76
17				246	299	+53	222	447	+226
18				179	223	+44	215	256	+41
19				193	151	-42	290	394	+104
20				162	-	-	175	170	-5
21				285	447	+162	196	248	+52
22				290	299	+9	327	395	+68
23				300	299	-1	180	-	-
24				179	301	+122	177	596	+419
25				283	119	-164	207	185	-22
26				209	299	+90	450	223	-227
27				352	447	+95			
28				193	255	+62			
29				176	136	-40			
30				236	179	-57			
รวม		3,091			7,050.77			7,020	
จำนวน นักเรียน		12			29			25	
ค่าเฉลี่ย		257.66 คำ/นาที			243.13 คำ/นาที			280.8 คำ/นาที	
ค่าเฉลี่ยรวม					98.06 คำ/นาที				

ตารางที่ 2 พัฒนาการด้านภาษา 2 - การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

นักเรียน คนที่	กรุงเทพคริสเตียน			บดินทรเดชา			สตรีวิทยา		
	ก่อน	หลัง	ค่าต่าง	ก่อน	หลัง	ค่าต่าง	ก่อน	หลัง	ค่าต่าง
1	3.3	3.6	+3	3.3	3	-3	3.4	4.7	+1.3
2	3	4.3	+1.3	2.3	3	-7	2.4	4.7	+2.3
3	3	4	+1	5	5.3	+3	2.7	2.7	0
4	4	4.7	+7	2.6	4.4	+1.8	3	2.3	-7
5	4.3	4	-3	2.3	2.6	+3	3.7	3.3	-4
6	3.6	3.3	-3	3	4.4	+1.4	4.7	3.0	-1.7
7	4.7	4.7	0	3	5	+2	2	2.0	0
8	3	3.3	+3	2.6	2.5	-1	3	3.6	+6
9	2.3	-	-	2	3	+1	3.4	4.3	+9
10	3	2.3	-7	2.3	3	+7	1	3.3	+2.3
11	2.3	3.3	+1	3	2	-1	5	5.3	+3
12	3.7	4	+3	3.3	2.3	-1	3	2.3	-7
13	3.3	3	-3	2.3	2.3	0	3.7	4.6	+9
14				3	3	0	3.7	4	+3
15				3	3.6	+6	2.7	1	-1.7
16				3	3	0	3	3.3	+3
17				1	2.6	+1.6	4	2	-2
18				2.6	3.6	+1	2.4	3	+6
19				1.8	1.8	0	3.7	2	-1.7
20				2.6	2.3	-3	3.7	2.6	-1.1
21				3	5	+2	1	3.6	+2.6
22				3.3	3	-3	2.4	5	+2.6
23				2.3	3	+7	3	-	-
24				3	4	+1	4	2	-2
25				3	3.3	+3	4	3.6	-4
26				2.3	2.6	+3	3.4	3.3	-1
27				3.3	2.6	-7			
28				3.3	4	+7			
29				3	2.5	-5			
30				2.3	4.6	+2.3			
รวม	41.2	39.8	-1.4	82.8	97.3	+14.5	79	81.5	+2.5
N	12			30			25		
ค่าเฉลี่ย	3.4	3.3	-1.2	2.76	3.29	+48	3.16	3.26	.1
ค่าเฉลี่ยรวม ก่อน/หลัง	ก่อน 3.02 (ระดับการวิเคราะห์)			หลัง 3.26 (ระดับการวิเคราะห์)			ค่าต่าง +.24		

ตารางที่ 3 พัฒนาการด้านภาษา 3 - การเข้าถึงวรรณกรรม

นักเรียน คนที่	กรุงเทพมหานคร			บดินทรเดชา			สตรีวิทยา		
	ก่อน	หลัง	ค่าต่าง	ก่อน	หลัง	ค่าต่าง	ก่อน	หลัง	ค่าต่าง
1	1	4	+3	3	-	-	3	3	0
2	4	3	-1	3	3	0	3	3	0
3	3	3	0	0	3	+3	2	3	+1
4	3	3	0	1	1	0	3	5	+2
5	3	4	-1	2	3	+1	2	4	+2
6	4	3	-1	1	4	+3	2	3	+1
7	3	5	+2	4	3	-1	3	4	+1
8	4	3	-1	3	4	+1	2	3	+1
9	4	-	-	0	2	+2	1	3	+2
10	1	3	+2	3	3	0	2	4	+2
11	3	4	+1	3	1	-2	3	4	+1
12	4	3	-1	1	1	0	2	5	+3
13	4	3	-1	2	3	+1	2	3	+1
14				-	3	-	3	3	0
15				4	3	-1	2	2	0
16				3	2	-1	2	2	0
17				0	3	+3	2	3	+1
18				0	3	+3	2	3	+1
19				3	1	-2	3	4	+1
20				0	3	+3	2	1	-1
21				2	3	+1	3	4	+1
22				0	3	+3	2	5	+3
23				-	-	-	3	3	0
24				-	3	-	2	4	+2
25				0	1	+1	3	4	+1
26				1	3	+2	2	4	+2
27				0	3	+3			
28				1	3	+2			
29				1	3	+2			
30				1	3	+2			
จำนวน นักเรียน	12	12		27	27		26	26	
รวม	37	41	+4	41	77	+36	61	89	+28
ค่าเฉลี่ย	3.08	3.41	.09	1.52	2.85	1.26	2.35	3.42	1.07
ค่าเฉลี่ยรวม	ก่อน 2.13 (ระดับการตีความ)			หลัง 3.18 (ระดับสังเคราะห์แนวคิด)			ค่าต่าง 1.04		

ตารางที่ 4 พัฒนาการด้านคุณธรรมและจริยธรรม 1 - ความเอื้ออาทร

นักเรียน คนที่	กรุงเทพมหานคร			บดินทรเดชา			สตรีวิทยา		
	ก่อน	หลัง	ค่าต่าง	ก่อน	หลัง	ค่าต่าง	ก่อน	หลัง	ค่าต่าง
1	0	8	+8	12	13	+1	10	11	+1
2	10	9	-1	-	13	-	6	12	+6
3	8	-	-	13	12	-1	9	13	+4
4	12	10	-2	12	15	+3	8	10	+2
5	12	12	0	12	13	+1	12	7	-5
6	13	13	0	12	13	+1	10	10	0
7	11	13	+2	15	15	0	9	9	0
8	12	13	+1	11	15	+4	4	9	+5
9	11	12	+1	10	9	-1	11	14	+3
10	14	-	-	12	14	+2	12	13	+1
11	14	13	-1	15	15	0	9	11	+2
12	2	3	+1	15	13	-2	9	9	0
13	6	11	+5	11	13	+2	4	9	+5
14	6	9	+3	12	14	+2	13	12	-1
15				14	12	-2	10	12	+2
16				12	14	+2	11	9	-2
17				15	15	0	9	8	-1
18				13	15	+2	11	10	-1
19				12	13	+1	6	12	+6
20				-	-	-	11	9	-2
21				9	11	+3	13	14	+1
22				13	12	-1	11	12	+1
23				13	15	+2	-	-	-
24				14	13	-1	7	8	+1
25				9	10	+1	13	13	0
26				6	5	-1	13	12	-1
27				9	14	+5	-	-	-
28				12	10	-2	-	-	-
29				12	11	-1	-	-	-
30				-	12	-	-	-	-
จำนวน นักเรียน	12	12		28	28		25	25	
ค่าเฉลี่ย	117	126	+9	334	355	+21	241	268	+27
ร้อยละ	9.75	10.5	+7.5	11.92	12.67	+7.5	9.64	10.72	+1.08
ค่าเฉลี่ยรวม	ก่อน 10.63 (70.93%)			หลัง 12.52 (83.46%)			ค่าต่าง +2.01 (12.53)		

ตารางที่ 5 พัฒนาการด้านคุณธรรมและจริยธรรม 2 - การเห็นคุณค่าในตนเอง

นักเรียน คนที่	กรุงเทพมหานคร			บดินทรเดชา			สตรีวิทยา		
	ก่อน	หลัง	ค่าต่าง	ก่อน	หลัง	ค่าต่าง	ก่อน	หลัง	ค่าต่าง
1	5	3	-2	5	6	+1	6	7	+1
2	4	-	-	4	4	0	6	7	+1
3	6	-	-	4	4	0	7	7	0
4	5	5	0	5	6	+1	-	6	-
5	5	5	0	-	-	-	6	6	0
6	6	-	-	4	5	+1	5	5	0
7	5	4	-1	5	6	+1	3	5	+2
8	7	7	0	5	6	+1	7	7	0
9	4	6	+2	4	4	0	7	7	0
10	6	6	0	6	10	+4	5	7	+2
11	5	5	0	-	-	-	6	6	0
12	5	5	0	-	-	-	6	5	-1
13	3	4	+1	5	7	+2	5	6	+1
14				4	6	+2	7	7	0
15				5	7	+2	5	6	+1
16				6	7	+1	4	5	+1
17				4	7	+3	3	6	+3
18				5	5	0	4	5	+1
19				4	6	+2	3	6	+3
20				6	7	+1	6	6	0
21				-	-	-	6	5	-1
22				6	7	+1	4	7	+3
23							4	7	+3
24							3	7	+4
25							6	6	0
26							6	7	+1
จำนวน นักเรียน	11	11		18	18		24	24	
รวม	50	50	0	87	107	+20	127	147	+20
ค่าเฉลี่ย	4.54	4.54	0	4.83	5.94	+1.11	5.29	6.12	+0.83
ค่าเฉลี่ยรวม	ก่อน 4.98 (71.14%)			หลัง 5.73 (81.85%)			ค่าต่าง +.75 (10.71%)		

ตารางที่ 6 พัฒนาการด้านคุณธรรมและจริยธรรม 3 - ความสามารถในการควบคุมอารมณ์

นักเรียน คนที่	กรุงเทพมหานคร			บดินทรเดชา			สตรีวิทยา		
	ก่อน	หลัง	ค่าต่าง	ก่อน	หลัง	ค่าต่าง	ก่อน	หลัง	ค่าต่าง
1	3	5	+2	6	6	0	5	6	+1
2	4	-	-	5	5	0	6	6	0
3	4	-	-	2	1	-1	7	7	0
4	4	5	+1	4	5	+1	-	-	-
5	5	6	+1	-	-	-	3	5	+2
6	6	-	-	6	7	+1	4	6	+2
7	5	5	0	6	7	+1	4	5	+1
8	7	6	-1	6	6	0	5	7	+2
9	4	4	0	3	3	0	6	7	+1
10	6	6	0	7	6	-1	5	7	+2
11	4	2	-2	-	-	-	6	6	0
12	5	5	0	-	-	-	4	5	+1
13	3	5	+2	5	7	+2	1	5	+4
14				3	3	0	6	7	+1
15				6	7	+1	4	5	+1
16				5	7	+2	4	4	0
17				4	7	+3	6	5	-1
18				6	7	+1	4	7	+3
19				5	4	-1	5	7	+2
20				7	7	0	3	5	+2
21				-	-	-	5	6	+1
22				-	7	-	5	5	0
23							4	4	0
24							3	6	+3
25							6	6	0
26							6	7	+1
จำนวน นักเรียน	10	10		17	17		25	25	
รวม	46	49	+3	86	95	+9	117	146	+29
ค่าเฉลี่ย	4.6	4.9	+3	5.05	5.58	+53	4.68	5.84	+1.16
ค่าเฉลี่ยรวม	ก่อน 4.97 (71.00%)			หลัง 5.57 (79.57%)			ค่าต่าง +.60 (+8.57%)		

ตารางที่ 7 พัฒนาการด้านคุณธรรมและจริยธรรม 4 - ทักษะทางสังคม

นักเรียน คนที่	กรุงเทพคริสเตียน			บดินทรเดชา			สตรีวิทยา		
	ก่อน	หลัง	ค่าต่าง	ก่อน	หลัง	ค่าต่าง	ก่อน	หลัง	ค่าต่าง
1	4	5	+1	4	6	+2	4	5	+1
2	6	-	-	6	5	-1	6	6	0
3	7	-	-	5	6	+2	5	7	+2
4	6	6	0	6	7	+1	-	6	-
5	7	7	0	6	-	+1	3	7	+4
6	7	-	-	4	5	+1	4	5	+1
7	6	6	0	4	7	+3	4	6	+2
8	7	7	0	6	6	0	5	7	+2
9	7	7	0	7	5	-2	7	7	+2
10	5	6	+1	7	6	-1	5	7	+2
11	4	3	-1	-	-	-	6	7	+1
12	7	6	-1	5	5	0	5	6	+1
13	6	6	0	6	7	+1	6	6	0
14				7	6	-1	6	7	+1
15				4	6	+2	5	7	+2
16				4	6	+2	5	5	0
17				3	7	+4	4	7	+3
18				6	7	+1	4	6	+2
19				5	6	+1	5	7	+1
20				4	7	+3	4	5	+1
21				-	-	-	5	6	0
22				7	7	0	6	6	+2
23							4	6	+2
24							4	5	+1
25							7	6	-1
26							6	6	0
จำนวน นักเรียน	10	10		20	20		24	24	
รวม	59	59	0	106	124	+18	125	155	+30
ค่าเฉลี่ย	5.9	5.9	0	5.3	6.2	+9	5.2	6.45	+1.25
ค่าเฉลี่ยรวม	ก่อน 5.46 (77.99%)			หลัง 6.18 (88.28%)			ค่าต่าง .72 (10.28%)		

ตารางที่ 8 พัฒนาการด้านคุณธรรมและจริยธรรม 5- ความสามารถในการลด
ความคับข้องใจ

นักเรียน คนที่	กรุงเทพคริสเตียน			บดินทรเดชา			สตรีวิทยา		
	ก่อน	หลัง	ค่าต่าง	ก่อน	หลัง	ค่าต่าง	ก่อน	หลัง	ค่าต่าง
1	5	5	0	7	7	0	7	7	0
2	6	-	-	6	5	-1	6	6	0
3	5	-	-	6	6	0	6	6	0
4	5	5	0	4	5	+1	-	5	-
5	7	7	0	-	-	-	4	7	+3
6	7	-	-	4	5	+1	7	7	0
7	4	5	-1	6	6	0	5	7	+2
8	7	5	-2	6	6	0	7	7	0
9	7	6	-1	7	7	0	7	7	0
10	5	6	+1	6	6	0	7	7	0
11	4	4	0	-	-	-	5	7	+2
12	7	6	-1	6	6	0	6	5	-1
13	6	6	0	6	7	+1	7	7	0
14				7	7	0	7	7	0
15				7	7	0	7	5	-2
16				4	5	+1	6	7	+1
17				6	6	0	6	7	+1
18				6	6	0	5	7	+2
19				6	6	0	7	6	-1
20				7	7	0	7	7	0
21				-	-	-	6	4	-2
22				7	7	0	6	7	+1
23							4	4	0
24							4	7	+3
25							6	7	+1
26							4	7	+3
จำนวน นักเรียน	9	9		19	19		25	25	
รวม	52	50	-2	114	117	+3	141	163	+22
ค่าเฉลี่ย	5.77	5.55	-2.22	6.0	6.15	+1.5	5.64	6.52	+8.8
ค่าเฉลี่ยรวม	ก่อน 5.80 (82.85%)			หลัง 6.07 (86.71%)			ค่าต่าง +0.27 (3.86%)		

ตารางที่ 9 ทักษะการคิด 1 - การคิดอย่างมีวิจารณญาณ (15 คะแนน)

นักเรียน คนที่	กรุงเทพมหานคร			บดินทรเดชา			สตรีวิทยา		
	ก่อน	หลัง	ค่าต่าง	ก่อน	หลัง	ค่าต่าง	ก่อน	หลัง	ค่าต่าง
1	5	3	+2	7	8	+1	6	10	+4
2	4	5	+1	2	3	+1	0	5	+5
3	3	-	-	5	8	+3	6	10	+4
4	8	10	+2	7	7	0	10	8	-2
5	9	10	+1	-	11	-	11	8	-3
6	8	10	+2	6	8	+2	6	8	+2
7	8	10	+2	-	10	-	5	4	-1
8	12	12	0	8	10	+2	7	7	0
9	6	8	+2	-	5	-	4	11	+7
10	12	12	0	7	10	+3	5	10	+5
11	5	4	-1	-	7	-	6	6	0
12	3	5	+2	3	9	+6	5	7	+2
13	2	4	+2	5	11	+6	4	6	+2
14				5	7	+2	4	5	+1
15				-	8	-	4	8	+4
16				4	7	+3	4	5	+1
17				-	13	-	9	8	-1
18				-	12	-	4	7	+3
19				7	11	+4	4	6	+2
20				3	8	+5	6	7	+1
21				9	11	+2	5	7	+2
22				5	7	+2	9	9	0
23				6	14	+8	-	-	-
24				9	11	+2	4	5	+1
25				7	11	+4	7	9	+2
26				8	7	-1	7	9	+2
27				8	8	0			
28				4	8	+4			
29				7	8	+1			
30				-	12	-			
จำนวน นักเรียน	12	12		22	22		25	25	
รวม	82	91	+9	132	202	+70	123	175	+52
ค่าเฉลี่ย	6.8	7.58	+78	6.0	9.18	+3.18	4.92	7.0	+2.08
ค่าเฉลี่ยรวม	ก่อน 5.71 (38.06%)			หลัง 7.93 (52.86%)			ค่าต่าง +2.22 (+14.80%)		

ตารางที่ 10 ทักษะการคิด 2 - การคิดอย่างสร้างสรรค์ (20 คะแนน)

นักเรียน คนที่	กรุงเทพมหานคร			บดินทรเดชา			สตรีวิทยา		
	ก่อน	หลัง	ค่าต่าง	ก่อน	หลัง	ค่าต่าง	ก่อน	หลัง	ค่าต่าง
1	12	8	-4	10	14	+4	9	17	+8
2	8	4	-4	6	9	+3	3	8	+5
3	5	-	-	9	12	+3	11	14	+3
4	11	12	+1	13	13	0	13	13	0
5	8	13	+5	-	13	-	12	16	+4
6	8	13	+5	10	13	+3	7	10	+3
7	16	15	-1	11	18	+7	7	7	0
8	16	20	+4	12	14	+2	15	15	0
9	8	13	+5	-	10	-	12	15	+3
10	14	16	+2	-	10	-	11	14	+3
11	7	8	+1	-	14	-	10	10	0
12	6	7	+1	-	8	-	13	12	-1
13	6	9	+3	11	15	+4	6	5	-1
14				8	16	+8	6	7	+1
15				20	17	-3	9	10	+1
16				9	12	+3	7	8	+1
17				18	20	+2	13	11	-2
18				5	16	+11	7	7	0
19				9	14	+5	5	8	+3
20				8	13	+5	8	9	+1
21				16	15	-1	9	12	+3
22				9	12	+3	13	13	0
23				10	17	+7	-	-	-
24				14	16	+2	10	8	-2
25				13	16	+3	10	13	+3
26				13	13	0	9	13	+4
27				14	15	+1	-		
28				9	11	+2	-		
29				12	13	+1	-		
30				12	18	+6			
จำนวน นักเรียน	12	12		25	25		25	25	
รวม	120	138	+18	287	360	+73	241	276	+35
ค่าเฉลี่ย	10.0	11.5	+1.5	11.48	14.4	+2.94	9.64	11.04	+1.4
ค่าเฉลี่ยรวม	ก่อน 10.45 (52.25%)			หลัง 12.48 (62.40%)			ค่าต่าง 2.03 (10.15%)		

ตารางที่ 11 ทักษะการคิด 3 - ระดับความคิดสร้างสรรค์

นักเรียน คนที่	กรุงเทพคริสเตียน		บดินทรเดชา		สตรีวิทยา	
	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ
1	26	36.1	-	-	32	44.4
2	47	65.2	35	48.6	20	27.7
3	29	40.2	-	-	17	23.6
4	48	66.6	26	36.1	33	45.8
5	26	36.4	16	22.2	27	37.5
6	32	44.4	23	31.9	29	40.2
7	40	56.5	39	54.1	34	47.2
8	44	61.1	54	75	39	54.1
9	34	47.2	24	33.3	31	43.0
10	21	29.1	25	34.7	52	72.2
11	26	36.1	42	58.3	24	33.3
12	30	41.6	42	58.3	48	66.6
13	15	20.8	26	36.1	40	55.5
14	15.4	21.39	33	45.8	37	51.3
15			34	47.2	26	36.1
16			34	47.2	37	51.3
17			22	30.5	36	50.0
18			20	27.7	27	37.5
19			-	-	19	26.3
20			35	48.6	25	34.7
21			36	50.0	29	40.2
22			49	68.0	53	73.6
23			24	33.3	27	37.5
24			48	66.6	33	45.8
25			24	33.3	26	36.1
26			45	62.5	30	41.6
27			42	58.3		
จำนวน นักเรียน	13		24		27	
ค่าเฉลี่ย	32.15	(44.65)	33.25	(46.18)	30.7	(42.63)
ค่าเฉลี่ยรวม	31.94 (44.36%)					

๑ แบบวัดพัฒนาการผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษา

แบบทดสอบนี้มี 3 ตอน 7 หน้า

ตอนที่ 1 แบบวัดพัฒนาการด้านทักษะทางภาษาไทย	ก่อน	หลัง	ค่าต่าง
1.1 ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ความเร็วในการอ่าน (คำต่อนาที) ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ (5 ระดับ)	.....	.....	.....
1.2 ความสามารถในการวิจารณ์วรรณกรรม (5 ระดับ)	.....	.....	.....
1.3 ความสามารถในการถอดรหัส	.....%	.....%	.....%
ตอนที่ 2 แบบสำรวจความสามารถด้านทักษะการคิด			
2.1 การคิดเชิงโครงสร้าง	.....%	.....%	.....%
2.2 การคิดอย่างมีวิจารณญาณ	.....%	.....%	.....%
2.3 การคิดอย่างสร้างสรรค์	.....%	.....%	.....%
2.4 การคิดอย่างเอื้ออาทร	.....%	.....%	.....%
ตอนที่ 3 การสำรวจความฉลาดทางอารมณ์			
3.1 การเห็นคุณค่าในตนเอง	.....%	.....%	.....%
3.2 ความสามารถในการควบคุมอารมณ์	.....%	.....%	.....%
3.3 ทักษะทางสังคม	.....%	.....%	.....%
3.4 ความสามารถในการควบคุมความเครียด	.....%	.....%	.....%
วันที่สำรวจ			

ชื่อ ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

โรงเรียน ..... ผู้สอน ..... วันที่ .....

ตอนที่ 1 แบบวัดพัฒนาการด้านทักษะทางภาษาไทย

1.1 ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

อ่าน “คณิตศาสตร์โบราณคีนซีพ” ของ “ชัยวัฒน์” ในเสียงเรียกจากดวงดาว

เวลาที่เริ่มอ่าน ..... น ..... นาที ..... วินาที
 เวลาที่อ่านจบ ..... น ..... นาที ..... วินาที
 เวลาที่ใช้ในการอ่าน ..... นาที ..... วินาที = ... วินาที
 ความเร็วในการอ่าน = $\frac{1788 \times 60}{\dots\dots\dots \text{วินาที}}$ = ... คำ/นาที

ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
 เมื่ออ่านเรื่อง “คณิตศาสตร์โบราณคีนซีพ” แล้วให้ตั้งคำถามที่ค่อนข้างยาก 3 ข้อ พร้อม
 ทั้งเขียนคำตอบด้วย

(คำถามของคุณจะบ่งถึงระดับสติปัญญาของผู้ตอบ)

คำถาม ข้อ 1

.....
 .....

คำตอบ

.....
 .....

คำถาม ข้อ 2

.....
 .....

คำตอบ

.....
 .....

คำถาม ข้อ 3

.....
 .....

คำตอบ

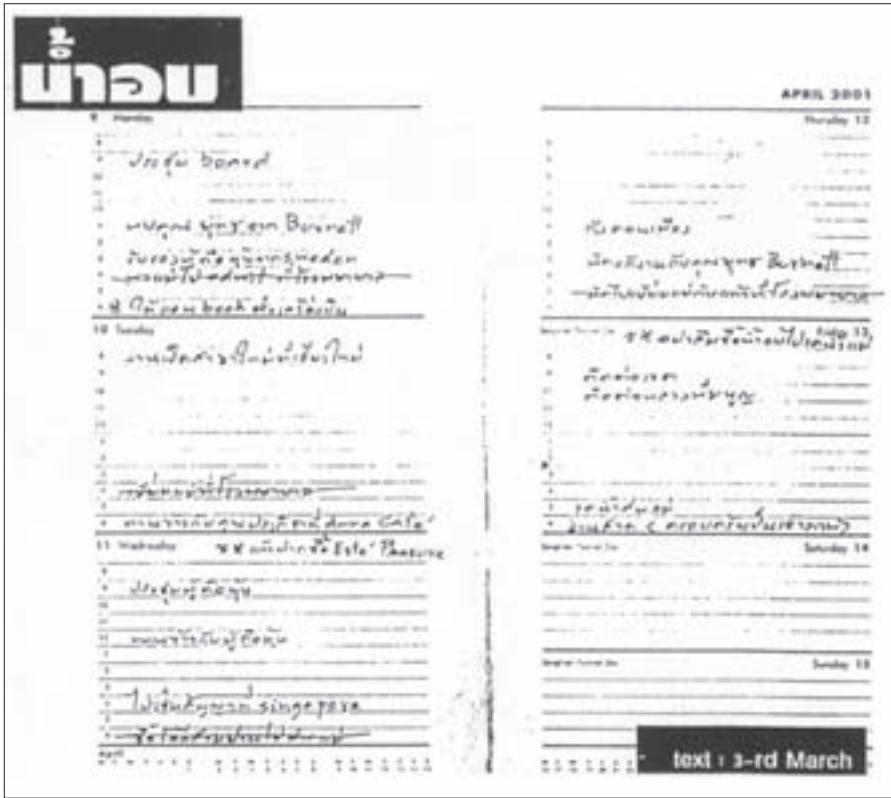
.....
 .....

ชื่อ ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

โรงเรียน ..... ผู้สอน ..... วันที่ .....

1.2 ความสามารถในการวิจารณ์วรรณกรรม

อ่าน ข้อความ เรื่อง “น้ำอบ” จากนิตยสาร A Day
 บทอ่านนี้ เป็นวรรณกรรมที่มีคุณค่าหรือไม่ เพราะเหตุใด

ชื่อ ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

โรงเรียน ..... ผู้สอน ..... วันที่ .....

1.3 ความสามารถในการถอดรหัส

จงสร้างคำให้มากที่สุดจากคำต่อไปนี้ ห้ามใช้อักษรเกิน 1 ครั้ง ในคำเดียวกัน

นางสีบสอง

1. นาง	2. ส่าง	3. บาง	4.....
5.....	6.....	7.....	8.....
9.....	10.....	11.....	12.....
13.....	14.....	15.....	16.....
17.....	18.....	19.....	20.....
21.....	22.....	23.....	24.....
25.....	26.....	27.....	28.....
29.....	30.....	31.....	32.....
33.....	34.....	35.....	36.....
37.....	38.....	39.....	40.....
41.....	42.....	43.....	44.....
45.....	46.....	47.....	48.....
49.....	50.....	51.....	52.....
53.....			

ชื่อ ..... ชั้น ..... เลขที่ .....
 โรงเรียน ..... ผู้สอน ..... วันที่ .....

ตอนที่ 2 แบบสำรวจความสามารถด้านทักษะการคิด

คุณเป็นคนแบบนี้หรือเปล่า?

2.1 การคิดเชิงโครงสร้าง

การคิดเชิงโครงสร้าง	ใช่	ไม่ใช่	ไม่แน่ใจ
1. ถ้ามีแผนที่ คุณชอบใช้แผนที่ก่อนออกเดินทางไปที่ต่างๆ ที่ไม่เคยไป			
2. ท่านชอบวางแผนก่อนลงมือทำอะไร และเห็นว่าปรับแผนได้ตลอดเวลาเพื่อความเหมาะสม			
3. คุณชอบทำ Graphic Organizers หรือสรุปหลังการทำงานทุกครั้ง			
4. เวลาอ่านหนังสือ คุณจะเริ่มด้วยการดู “สารบัญ” ก่อนเปิดอ่านข้างในเล่ม			
5. เวลาอ่านหนังสือแต่ละบท คุณจะเริ่มด้วยการดู “หัวข้อ” ก่อน			
6. คุณชอบเล่นเกมที่ต้องใช้ความคิด หรือการวางแผน เช่น หมากฮอส หมากกรุก บริดจ์			
7. เวลาทำอะไร คุณจะไมยอมทำงานกว่าจะรู้ว่า จะทำอะไรเพื่ออะไรเสมอ ก่อนลงมือทำ			
8. เวลาทำอะไร จะขอรู้ภาพรวมก่อนรายละเอียด หรือเห็นโครงสร้างก่อน			
9. เห็นว่าการทำงานทุกครั้งต้องมีเป้าหมายที่ชัดเจนก่อนลงมือทำ			
10. รำคาญเวลาคนพูดออกนอกเรื่องบ่อยๆ			
รวมคำตอบ “ใช่”			

ชื่อ ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

โรงเรียน ..... ผู้สอน ..... วันที่ .....

2.2 การคิดอย่างมีวิจารณญาณ

การคิดอย่างมีวิจารณญาณ	ใช่	ไม่ใช่	ไม่แน่ใจ
1. ชอบอ่านหนังสือที่เพื่อน ๆ บอกว่ายาก เช่น หนังสือของ ผู้ใหญ่ สารานุกรม ชีวประวัติบุคคลสำคัญ นวนิยายที่ให้ ข้อคิด ปรัชญา			
2. เวลาสนใจอะไร จะลืมเวลา เพราะใจจดจ่ออยู่กับสิ่งที่ทำ			
3. ชอบทำอะไรด้วยตนเอง หรือใช้ความคิดของตนเอง			
4. ชอบกิจกรรมที่ยาก เพราะท้าทายความสามารถ			
5. มักจะรู้หรือสนใจสิ่งที่ผู้ใหญ่เองยังต้องประหลาดใจ			
6. เวลาทำงานที่ชอบมักทำได้เกินคำสั่ง หรือความคาดหวัง ของครู			
7. ใคร ๆ ก็ว่าคุณใช้ภาษาสูง (เกินวัย)			
8. ชอบตั้งคำถามที่กระตุ้นความคิด ทำให้เกิดการอภิปราย			
9. ชอบจัดระบบ จัดกลุ่มความคิด ชอบใช้ Graphic Organizer			
10. มักมีความรู้สึกรุนแรงเมื่อเห็นความไม่ยุติธรรม ความ ถูก-ผิด ดี-ชั่ว			
11. ชอบคาดคะเนสิ่งที่อาจเกิดขึ้นได้จากการสมมุติหรือ การทดลอง			
12. ไม่ค่อยพอใจในผลงานของตนง่ายนัก อยากปรับปรุงให้ถึง มืออาชีพ			
13. ชอบค้นหาข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ด้วยความอยากรู้			
14. สามารถวางแผนได้อย่างสลับซับซ้อน			
15. มักจะจับประเด็นสำคัญหรือหลักการที่แอบแฝง ออกมาสรุปได้อย่างรวดเร็ว			
รวมคำตอบ "ใช่"			

ชื่อ ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

โรงเรียน ..... ผู้สอน ..... วันที่ .....

2.3 การคิดอย่างสร้างสรรค์

การคิดอย่างสร้างสรรค์	ใช่	ไม่ใช่	ไม่แน่ใจ
1. คุณเป็นคนมีอารมณ์ขัน			
2. คุณไม่สนใจว่าตนเองจะแปลกกว่าคนอื่น ๆ			
3. คุณกล้าทดลอง กล้าตัดสินใจทำเพื่อพิสูจน์ความคิดของตนเอง			
4. ชอบอ่านเกี่ยวกับเรื่องสิ่งประดิษฐ์ หรือวิธีการคิดแบบใหม่ ๆ			
5. มีอารมณ์อ่อนไหว เวลาอ่านหนังสือ หรือดูภาพยนตร์ที่เศร้าสะเทือนใจ			
6. ทนความไร้ระเบียบ ยุ่งเหยิงที่คนอื่นทนไม่ได้			
7. จะมีปฏิกิริยาโต้แย้ง ถ้าไม่เห็นด้วย			
8. มีความวิจิตรพิสดารในการทำสิ่งต่าง ๆ			
9. ชอบคิด จินตนาการ สมมุติ ต่าง			
10. ยอมรับความคิดเห็นของคนอื่น ถ้าเขามีเหตุผล			
11. ไม่ชอบทำตามคนอื่น ชอบทำอะไรที่แหวกแนว			
12. ชอบคิดและริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่			
13. ไวต่อความคิดและความรู้สึกของคนอื่น			
14. ชอบคำถามที่แปลก ทำทนายให้คิด			
15. ทำงานหลาย ๆ อย่างได้พร้อม ๆ กันในเวลาเดียวกัน			
16. ชอบสร้างแล้วรื้อแล้วสร้างใหม่เพื่อความแปลกใหม่			
17. มีความรู้สึกรุนแรงเกี่ยวกับอิสรภาพ และความเป็นอิสระทางความคิด			
18. มักเป็นคนแรกที่คิดหรือทำเรื่องใหม่ ๆ			
19. มักเห็นความเชื่อมโยง หรือความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งต่าง ๆ ที่คนทั่วไปมองไม่เห็น			
20. ชอบปัญหาที่มีคำตอบได้หลายทิศทาง เช่น ปริศนาคำทาย ชอบแสดงความคิดเห็นที่หลากหลาย			
รวมคำตอบ "ใช่"			

ชื่อ ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

โรงเรียน ..... ผู้สอน ..... วันที่ .....

2.4 การคิดอย่างเอื้ออาทร

การคิดอย่างเอื้ออาทร	ใช่	ไม่ใช่	ไม่แน่ใจ
1. เวลาเพื่อน ๆ มีความทุกข์ มักจะมาปรึกษาคุณเสมอ			
2. เป็นผู้ฟังที่ดีเวลาคุยกับเพื่อน			
3. เวลาทำงานกลุ่ม จะคิดถึงความต้องการของเพื่อน ๆ ในกลุ่มก่อนตนเอง			
4. ไม่รู้สึกเบื่อหน่าย เวลาเพื่อนมาขอปรับทุกข์			
5. รู้ความต้องการของคนรอบตัว แม้ว่าเขาจะไม่ได้พูดออกมา			
6. ถ้าเพื่อนผิดหวัง หรือเสียใจ จะทนไม่ได้ ต้องเข้าไปปลอบหรือให้กำลังใจ			
7. ชอบพูดหรือเล่าเรื่องที่ทำให้คนอื่นรู้สึกดี และสบายใจขึ้น			
8. พยายามทำความเข้าใจกับอารมณ์ของคนรอบตัว			
9. ทนไม่ได้ที่จะเห็นคนสร้างความสนุกสนานบนความทุกข์ของคนอื่น			
10. ชอบมองโลกในแง่ดี มีอารมณ์ขัน			
11. แม้ไม่เห็นด้วย ก็จะไม่ฟังเพื่อนจนจบเพื่อรักษาน้ำใจของเพื่อน			
12. เวลาดูภาพยนตร์หรืออ่านหนังสือเศร้า จะอดสะเทือนใจไม่ได้			
13. อยากให้คนรอบข้างมีความสุข			
14. เวลาใครเล่าอะไร จะฟังอย่างตั้งใจ			
15. พร้อมจะรับฟังความคิดเห็นของเพื่อน ๆ			
รวมคำตอบ "ใช่"			

ชื่อ ..... ชั้น ..... เลขที่ .....
 โรงเรียน ..... ผู้สอน ..... วันที่ .....

ตอนที่ 3 การสำรวจความฉลาดทางอารมณ์

คุณ EQ เท่าไร?

3.1 การเห็นคุณค่าในตนเอง

การเห็นคุณค่าในตนเอง	ใช่	ไม่ใช่	ไม่แน่ใจ
1. คุณรู้และเข้าใจความรู้สึกและความต้องการของตนเอง			
2. คุณรู้ว่าตัวมีความสามารถในเรื่องใดบ้าง รู้จุดเด่น จุดด้อย ของตน			
3. คุณกล้าเผชิญต่อความยากลำบาก			
4. คุณมีความคิดริเริ่ม อยากทำสิ่งใหม่ที่ไม่จำเจ			
5. คุณมีความต้องการจะเห็นความสำเร็จในงาน			
6. คุณมีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความภูมิใจในตนเอง			
7. คุณมีปรัชญา หรือค่านิยมในชีวิต			
รวมคำตอบ "ใช่"			

ชื่อ ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

โรงเรียน ..... ผู้สอน ..... วันที่ .....

3.2 ความสามารถในการควบคุมอารมณ์

ความสามารถในการควบคุมอารมณ์	ใช่	ไม่ใช่	ไม่แน่ใจ
1. คุณไม่ใจร้อน ว่าคุณ เตือนสติตนเองได้เวลาโกรธหรือไม่พอใจ			
2. คุณเอาเหตุการณ์ทางลบมาเป็นอุทาหรณ์ ให้ข้อคิดเตือนสติตนเอง			
3. เมื่อมีปัญหา คุณจะมองปัญหาทั้งด้านดีและด้านลบ ไม่มองอะไรด้านเดียว			
4. คุณรอคอยได้ มีความอดทน คุณมีความเพียรพยายาม อยากรให้ผลงานที่ทำมีคุณภาพ			
5. คุณชอบให้คนวิจารณ์ผลงาน แล้วถ้าเห็นด้วย นำคำวิจารณ์มาปรับปรุงงาน			
6. คุณยอมรับข้อผิดพลาด ความล้มเหลวและถือว่าความผิดพลาดคือครู			
7. คุณมีงานอดิเรกที่คุณชอบมากและทุ่มเทเวลาให้			
รวมคำตอบ "ใช่"			

ชื่อ ..... ชั้น ..... เลขที่.....
 โรงเรียน ..... ผู้สอน..... วันที่.....

3.3 ทักษะทางสังคม

ทักษะทางสังคม	ใช่	ไม่ใช่	ไม่แน่ใจ
1. คุณมีความจริงใจ ซื่อสัตย์ ไว้วางใจผู้อื่น			
2. คุณรู้และตระหนักในความรู้สึกและความต้องการของพ่อแม่			
3. คุณคิดถึงส่วนรวมและคนรอบข้าง			
4. คุณมองโลกในแง่ดี อยากเห็นคนรอบตัวคุณมีความสุข			
5. เวลาเพื่อนมาปรับทุกข์ คุณจะหลีกเลี่ยงการเข้าข้างเพื่อน แต่พยายามให้เพื่อนเข้าใจความรู้สึกของฝ่ายที่เป็นปรปักษ์			
6. คุณไม่รู้สึกรอคอย เครียด หรือวางตัวไม่ถูก เมื่ออยู่ต่อหน้าเพศตรงข้ามหรือคนแปลกหน้า แต่รู้วิธีวางตัวตามมารยาททางสังคม			
7. คุณมีความเห็นใจผู้อื่น			
รวมคำตอบ "ใช่"			

ชื่อ ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

โรงเรียน ..... ผู้สอน ..... วันที่ .....

3.4 ความสามารถในการควบคุมความเครียด

ความสามารถในการควบคุมความเครียด	ใช่	ไม่ใช่	ไม่แน่ใจ
1. คุณรู้สึกว่า พ่อแม่ ไม่ได้กดดันคุณมากไปในการเรียนปีนี้			
2. คุณรู้สึกว่า ครูไม่ได้กดดันคุณมากไปในการเรียนปีนี้			
3. คุณเห็นว่าปัญหา หรืออุปสรรค เป็นโจทย์ที่ท้าทาย ความสามารถของคุณ			
4. คุณมีความอดกลั้นต่อสภาพต่างๆ ไม่เครียด			
5. คุณชอบคุยและสนทนากับเพื่อนๆ โดยเฉพาะเพื่อนที่มี อารมณ์ขัน			
6. คุณคิดว่าคนอื่น ๆ ก็คงมีปัญหาเช่นกัน ไม่ใช่คุณ คนเดียวที่มีปัญหา			
7. คุณมีเพื่อนหรือคนที่คอยช่วยปรึกษาปัญหาด้วยได้			
8. คุณชอบเรียนรายวิชานี้			
รวมคำตอบ "ใช่"			

ชื่อ ..... ชั้น ..... เลขที่.....
 โรงเรียน ..... ผู้สอน..... วันที่.....

🎯 ลองทำกราฟ EQ ของคุณดู

My EQ

เอาคะแนนรวมของคำตอบว่า “ใช่” มาสร้างกราฟแท่งข้างล่าง

การเห็นคุณค่าในตนเอง

การควบคุมอารมณ์

ทักษะทางสังคม

การควบคุมความเครียด

ชื่อ ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

โรงเรียน ..... ผู้สอน ..... วันที่ .....

๑) แบบวัดพัฒนาการผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษา

แบบทดสอบนี้มี 3 ตอน 10 หน้า

.....

ตอนที่ 1 แบบวัดพัฒนาการด้านทักษะทางภาษาไทย		ก่อน	หลัง	ค่าต่าง
1.1	ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ความเร็วในการอ่าน (คำ ต่อ นาที) ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ (5 ระดับ)	.....	.....	.....
1.2	ความสามารถในการวิจารณ์วรรณกรรม (5 ระดับ)	.....	.....	.....
1.3	ความสามารถในการถอดรหัส	.....%	.....%	.....%
ตอนที่ 2 แบบสำรวจความสามารถด้านทักษะการคิด				
2.1	การคิดเชิงโครงสร้าง	.....%	.....%	.....%
2.2	การคิดอย่างมีวิจารณญาณ	.....%	.....%	.....%
2.3	การคิดอย่างสร้างสรรค์	.....%	.....%	.....%
2.4	การคิดอย่างเอื้ออาทร	.....%	.....%	.....%
ตอนที่ 3 การสำรวจความฉลาดทางอารมณ์				
3.1	การเห็นคุณค่าในตนเอง	.....%	.....%	.....%
3.2	ความสามารถในการควบคุมอารมณ์	.....%	.....%	.....%
3.3	ทักษะทางสังคม	.....%	.....%	.....%
3.4	ความสามารถในการควบคุมความเครียด	.....%	.....%	.....%
วันที่สำรวจ				

ชื่อ ..... ชั้น ..... เลขที่ .....
โรงเรียน ..... ผู้สอน ..... วันที่ .....

ตอนที่ 1 แบบวัดพัฒนาการผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษา

1.1 ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

อ่าน “แม่คอมพ์รุ่นที่ห้า” ของ “ชัยวัฒน์” ในเสียงเรียกจากดวงดาว

เวลาที่เริ่มอ่าน .....น.....นาที.....วินาที

เวลาที่อ่านจบ .....น.....นาที.....วินาที

เวลาที่ใช้ในการอ่าน .....นาที.....วินาที = ...วินาที

ความเร็วในการอ่าน = $\frac{1800 \times 60}{\dots\dots\dots}$ = ...คำ/นาที
 .....วินาที

ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

เมื่ออ่านเรื่อง “แม่คอมพ์รุ่นที่ห้า” แล้ว ให้ตั้งคำถามที่ค่อนข้างยาก 3 ข้อ พร้อมทั้งเขียนคำตอบด้วย

(คำถามของคุณจะบ่งถึงระดับสติปัญญาของผู้ตอบ)

คำถาม ข้อ 1

.....

.....

คำตอบ

.....

.....

คำถาม ข้อ 2

.....

.....

คำตอบ

.....

.....

คำถาม ข้อ 3

.....

.....

คำตอบ

.....

.....

ชื่อ ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

โรงเรียน ..... ผู้สอน ..... วันที่ .....

1.2 ความสามารถในการวิจารณ์วรรณกรรม

อ่านข้อความที่ตัดตอนมาจาก เรื่อง “พระมเหศวรเถลิง” ข้างล่าง อันเป็นบทละครร้อยแต่งโดย คุณสุวรรณ สมัยรัชกาลที่ 3 แล้วตอบคำถามตามความเห็นของท่าน

เมื่อนั้น	พระมเหศวรเถลิงโศก
สทิตยั้งแท่นทองกะโปลา	สุชาปาลากะเปเล
วันหนึ่งพระจึงมะลิกตึก	มเหศวรไทไพรพริกมะลิกเข
จะไปเที่ยวชมพนมเต	สุชา เปเลกะโปโล

1. คำต่อไปนี้ น่าจะหมายความว่าอย่างไร

- มโหสถ   น่าจะหมายความว่า .....
- กะโปลา   น่าจะหมายความว่า .....
- ปาลากะเปเล   น่าจะหมายความว่า .....
- มะลิกตึก   น่าจะหมายความว่า .....
- มะลิกเข   น่าจะหมายความว่า .....
- เปเลกะโปโล   น่าจะหมายความว่า .....

2. มีความเห็นอย่างไรเกี่ยวกับบทละครและตัวละคร พระมเหศวรเถลิงในเรื่องนี้

.....

.....

.....

.....

ชื่อ ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

โรงเรียน ..... ผู้สอน ..... วันที่ .....

1.3 ความสามารถในการถอดรหัส

จงสร้างคำให้มากที่สุดจากคำต่อไปนี้ ห้ามใช้อักษรเกิน 1 ครั้งในคำเดียวกัน

“แก้วหน้าม้า”

1. แก้ว	2. แมว	3. แมว	4.....
5.....	6.....	7.....	8.....
9.....	10.....	11.....	12.....
13.....	14.....	15.....	16.....
17.....	18.....	19.....	20.....
21.....	22.....	23.....	24.....
25.....	26.....	27.....	28.....
29.....	30.....	31.....	32.....
33.....	34.....	35.....	36.....
37.....	38.....	39.....	40.....
41.....	42.....	43.....	44.....
45.....	46.....	47.....	48.....
49.....	50.....	51.....	52.....
53.....			

ชื่อ ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

โรงเรียน ..... ผู้สอน ..... วันที่ .....

ตอนที่ 2 แบบสำรวจความสามารถด้านทักษะการคิด

คุณเป็นคนแบบนี้หรือเปล่า?

2.1 การคิดเชิงโครงสร้าง

การคิดเชิงโครงสร้าง	ใช่	ไม่ใช่	ไม่แน่ใจ
1. ถ้ามีแผนที่ คุณชอบใช้แผนที่ก่อนออกเดินทางไปที่ต่างๆ ที่ไม่เคยไป			
2. ท่านชอบวางแผนก่อนลงมือทำอะไร และเห็นว่าปรับแผนได้ตลอดเวลาเพื่อความเหมาะสม			
3. คุณชอบทำ Graphic Organizers หรือสรุปหลังการทำงานทุกครั้ง			
4. เวลาอ่านหนังสือ คุณจะเริ่มด้วยการดู “สารบัญ” ก่อนเปิดอ่านข้างในเล่ม			
5. เวลาอ่านหนังสือแต่ละบท คุณจะเริ่มด้วยการดู “หัวข้อ” ก่อน			
6. คุณชอบเล่นเกมที่ต้องใช้ความคิด หรือการวางแผน เช่น หมากรอก หมากรุก บริดจ์			
7. เวลาทำอะไร คุณจะไม่ยอมทำงานกว่าจะรู้ว่า จะทำอะไร เพื่ออะไรเสมอก่อนลงมือทำ			
8. เวลาทำอะไร จะขอรู้ภาพรวมก่อนรายละเอียด หรือเห็นโครงสร้างก่อน			
9. เห็นว่าการทำงานทุกครั้งต้องมีเป้าหมายที่ชัดเจนก่อนลงมือทำ			
10. จำค่าเวลาคนพูดออกนอกเรื่องบ่อยๆ			
รวมคำตอบ “ใช่”			

ชื่อ ..... ชั้น ..... เลขที่ .....
 โรงเรียน ..... ผู้สอน ..... วันที่ .....

2.2 การคิดอย่างมีวิจารณญาณ

การคิดอย่างมีวิจารณญาณ	ใช่	ไม่ใช่	ไม่แน่ใจ
1. ชอบอ่านหนังสือที่เพื่อน ๆ บอกว่ายาก เช่น หนังสือของ ผู้ใหญ่ สารานุกรม ชีวประวัติบุคคลสำคัญ นวนิยายที่ให้ ข้อคิด ประชญา			
2. เวลาสนใจอะไร จะลืมเวลา เพราะใจจดจ่ออยู่กับสิ่งที่ทำ			
3. ชอบทำอะไรด้วยตนเอง หรือใช้ความคิดของตนเอง			
4. ชอบกิจกรรมที่ยาก เพราะท้าทายความสามารถ			
5. มักจะรู้หรือสนใจสิ่งผู้ใหญ่เองยังต้องประหลาดใจ			
6. เวลาทำงานที่ชอบมักทำได้ดีเกินคำสั่ง หรือความคาดหวัง ของครู			
7. ใคร ๆ ก็ว่าคุณใช้ภาษาสูง (เกินวัย)			
8. ชอบตั้งคำถามที่กระตุ้นความคิด ทำให้เกิดการอภิปราย			
9. ชอบจัดระบบ จัดกลุ่มความคิด ชอบใช้ Graphic Organizer			
10. มักมีความรู้สึกรุนแรงเมื่อเห็นความไม่ยุติธรรม ความ ถูก-ผิด ดี-ชั่ว			
11. ชอบคาดคะเนสิ่งนี้อาจเกิดขึ้นได้จากการสมมุติ หรือ การทดลอง			
12. ไม่ค่อยพอใจในผลงานของตนง่ายนัก อยากรับปรุงให้ถึง มืออาชีพ			
13. ชอบค้นหาข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ด้วยความอยากรู้			
14. สามารถวางแผนได้อย่างสลับซับซ้อน			
15. มักจะจับประเด็นสำคัญหรือหลักการที่แอบแฝงออกมา สรุปได้อย่างรวดเร็ว			
รวมคำตอบ “ใช่”			

ชื่อ ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

โรงเรียน ..... ผู้สอน ..... วันที่ .....

2.3 การคิดอย่างสร้างสรรค์

การคิดอย่างสร้างสรรค์	ใช่	ไม่ใช่	ไม่แน่ใจ
1. คุณเป็นคนมีอารมณ์ขัน			
2. คุณไม่สนใจว่าตนเองจะแปลกกว่าคนอื่น ๆ			
3. คุณกล้าทดลอง กล้าตัดสินใจทำเพื่อพิสูจน์ความคิดของตนเอง			
4. ชอบอ่านเกี่ยวกับเรื่องสิ่งประดิษฐ์ หรือวิธีการคิดแบบใหม่ๆ			
5. มีอารมณ์อ่อนไหว เวลาอ่านหนังสือ หรือดูภาพยนตร์ที่เศร้า สะเทือนใจ			
6. ทนความไร้ระเบียบ ยุ่งเหยิงที่คนอื่นทนไม่ได้			
7. จะมีปฏิกริยาโต้แย้ง ถ้าไม่เห็นด้วย			
8. มีความวิจิตรพิสดารในการทำสิ่งต่างๆ			
9. ชอบคิด จินตนาการ สมมุติ ตีต่าง			
10. ยอมรับความคิดเห็นของคนอื่น ถ้าเขามีเหตุผล			
11. ไม่ชอบทำตามคนอื่น ชอบทำอะไรที่แหวกแนว			
12. ชอบคิดและริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่			
13. ไวต่อความคิดและความรู้สึกของคนอื่น			
14. ชอบคำถามที่แปลก ทำท่ายให้คิด			
15. ทำงานหลายๆ อย่างได้พร้อมๆ กันในเวลาเดียวกัน			
16. ชอบสร้างแล้วรื้อแล้วสร้างใหม่เพื่อความแปลกใหม่			
17. มีความรู้ลึกซึ้งแรงเกี่ยวกับอภิสภาพ และความเป็นอิสระทางความคิด			
18. มักเป็นคนแรกที่คิดหรือทำเรื่องใหม่ๆ			
19. มักเห็นความเชื่อมโยง หรือความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งต่างๆ ที่คนทั่วไปมองไม่เห็น			
20. ชอบปัญหาที่มีคำตอบได้หลายทิศทาง เช่น ปริศนาคำทาย ชอบแสดงความคิดที่หลากหลาย			
รวมคำตอบ "ใช่"			

ชื่อ ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

โรงเรียน ..... ผู้สอน ..... วันที่ .....

2.4 การคิดอย่างเอื้ออาทร

การคิดอย่างเอื้ออาทร	ใช่	ไม่ใช่	ไม่แน่ใจ
1. เวลาเพื่อน ๆ มีความทุกข์ มักจะมาปรึกษาคุณเสมอ			
2. เป็นผู้ฟังที่ดีเวลาคุยกับเพื่อน			
3. เวลาทำงานกลุ่ม จะคิดถึงความต้องการของเพื่อน ๆ ในกลุ่มก่อนตนเอง			
4. ไม่รู้สึกเบื่อหน่าย เวลาเพื่อนมาขอปรับทุกข์			
5. รู้ความต้องการของคนรอบตัว แม้ว่าเขาจะไม่ได้พูดออกมา			
6. ถ้าเพื่อนผิดหวัง หรือเสียใจ จะทนไม่ได้ ต้องเข้าไปปลอบหรือให้กำลังใจ			
7. ชอบพูดหรือเล่าเรื่องที่ทำให้คนอื่นรู้สึกดี และสบายใจขึ้น			
8. พยายามทำความเข้าใจกับอารมณ์ของคนรอบตัว			
9. ทนไม่ได้ที่จะเห็นคนสร้างความสนุกสนาน บนความทุกข์ของคนอื่น			
10. ชอบมองโลกในแง่ดี มีอารมณ์ขัน			
11. แม้ไม่เห็นด้วย ก็จะไม่ฟังเพื่อนจนจบเพื่อรักษาน้ำใจของเพื่อน			
12. เวลาดูภาพยนตร์ หรืออ่านหนังสือเศร้า จะอดสะเทือนใจไม่ได้			
13. อยากให้คนรอบข้างมีความสุข			
14. เวลาใครเล่าอะไร จะฟังอย่างตั้งใจ			
15. พร้อมจะรับฟังความคิดเห็นของเพื่อน ๆ			
รวมคำตอบ "ใช่"			

ชื่อ ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

โรงเรียน ..... ผู้สอน ..... วันที่ .....

ตอนที่ 3 การสำรวจความฉลาดทางอารมณ์

คุณ EQ เท่าไร?

3.1 การเห็นคุณค่าในตนเอง

การเห็นคุณค่าในตนเอง	ใช่	ไม่ใช่	ไม่แน่ใจ
1. คุณรู้และเข้าใจความรู้สึกและความต้องการของตนเอง			
2. คุณรู้ว่าตัวมีความสามารถในเรื่องใดบ้าง รู้จุดเด่น จุดด้อย ของตน			
3. คุณกล้าเผชิญต่อความยากลำบาก			
4. คุณมีความคิดริเริ่ม อยากทำสิ่งใหม่ที่ไม่จำเจ			
5. คุณมีความต้องการจะเห็นความสำเร็จในงาน			
6. คุณมีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความภูมิใจในตนเอง			
7. คุณมีปรัชญา หรือค่านิยมในชีวิต			
รวมคำตอบ "ใช่"			

ชื่อ ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

โรงเรียน ..... ผู้สอน ..... วันที่ .....

3.2 ความสามารถในการควบคุมอารมณ์

ความสามารถในการควบคุมอารมณ์	ใช่	ไม่ใช่	ไม่แน่ใจ
1. คุณไม่ใจร้อน รู้สึก เดี๋ยวสติตนเองได้เวลาโกรธหรือ ไม่พอใจ			
2. คุณเอาเหตุการณ์ทางลบมาเป็นอุทาหรณ์ ให้ข้อคิดเตือนสติตนเอง			
3. เมื่อมีปัญหา คุณจะมองปัญหาทั้งด้านดีและด้านลบ ไม่มองอะไรด้านเดียว			
4. คุณรอคอยได้ มีความอดทน คุณมีความเพียรพยายาม อยากรให้ผลงานที่ทำมีคุณภาพ			
5. คุณชอบให้คนวิจารณ์ผลงาน แล้วถ้าเห็นด้วย นำคำวิจารณ์ มาปรับปรุงงาน			
6. คุณยอมรับข้อผิดพลาด ความล้มเหลวและถือว่า ความผิดพลาดคือครู			
7. คุณมีงานอดิเรกที่คุณชอบมากและทุ่มเทเวลาให้			
รวมคำตอบ “ใช่”			

ชื่อ ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

โรงเรียน ..... ผู้สอน ..... วันที่ .....

3.3 ทักษะทางสังคม

ทักษะทางสังคม	ใช่	ไม่ใช่	ไม่แน่ใจ
1. คุณมีความจริงใจ ซื่อสัตย์ ไว้วางใจผู้อื่น			
2. คุณรู้และตระหนักในความรู้สึกและความต้องการของพ่อแม่			
3. คุณคิดถึงส่วนรวมและคนรอบข้าง			
4. คุณมองโลกในแง่ดี อยากเห็นคนรอบตัวคุณมีความสุข			
5. เวลาเพื่อนมาปรับทุกข์ คุณจะหลีกเลี่ยงการเข้าข้างเพื่อน แต่พยายามให้เพื่อนเข้าใจความรู้สึกของฝ่ายที่เป็นปรีภักษ์			
6. คุณไม่รู้สึกอึดอัด เครียด หรือวางตัวไม่ถูก เมื่ออยู่ต่อหน้าเพศตรงข้ามหรือคนแปลกหน้า แต่รู้วิธีวางตัวตามมารยาททางสังคม			
7. คุณมีความเห็นใจผู้อื่น			
รวมคำตอบ "ใช่"			

ชื่อ ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

โรงเรียน ..... ผู้สอน ..... วันที่ .....

3.4 ความสามารถในการควบคุมความเครียด

ความสามารถในการควบคุมความเครียด	ใช่	ไม่ใช่	ไม่แน่ใจ
1. คุณรู้สึกว่า พ่อแม่ ไม่ได้กดดันคุณมากไปในการเรียนปีนี้			
2. คุณรู้สึกว่า ครู ไม่ได้กดดันคุณมากไปในการเรียนปีนี้			
3. คุณเห็นว่าปัญหา หรืออุปสรรค เป็นโจทย์ที่ท้าทาย ความสามารถของคุณ			
4. คุณมีความอดกลั้นต่อสภาพต่าง ๆ ไม่เครียด			
5. คุณชอบคุยและสนทนากับเพื่อน ๆ โดยเฉพาะเพื่อนที่มี อารมณ์ขัน			
6. คุณคิดว่าคนอื่น ๆ ก็คงมีปัญหาเช่นกัน ไม่ใช่คุณคนเดียว ที่มีปัญหา			
7. คุณมีเพื่อนหรือคนที่คุณคุยปรึกษาปัญหาด้วยได้			
8. คุณชอบเรียนรายวิชานี้			
รวมคำตอบ “ใช่”			

ชื่อ ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

โรงเรียน ..... ผู้สอน ..... วันที่ .....

๑ ลองทำกราฟ EQ ของคุณดู

My EQ

เอาคะแนนรวมของคำตอบว่า “ใช่” มาสร้างกราฟแท่งข้างล่าง

การเห็นคุณค่าในตนเอง

การควบคุมอารมณ์

ทักษะทางสังคม

การควบคุมความเครียด

ชื่อ ..... ชั้น ..... เลขที่ .....
 โรงเรียน ..... ผู้สอน ..... วันที่ .....

ทำเนียบนักเรียน

โรงเรียน .....

โครงการการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษา

ระดับ .....

รูปถ่าย

ข้อมูลส่วนตัว

ชื่อ นาย/นางสาว ..... นามสกุล.....

วัน/เดือน/ปี เกิด .....อายุ ..... ปี.....เดือน ชั้นเรียน.....

โรงเรียน .....

ที่ตั้ง.....โทรศัพท์.....

โทรสาร..... e-mail.....

บิดา..... อาชีพ..... พี่น้อง .....คน

มารดา..... อาชีพ..... พี่น้อง .....คน

ที่อยู่ เลขที่ ..... หมู่ ..... ตรอก/ซอย..... ถนน..... แขวง/ตำบล.....

เขต/อำเภอ..... จังหวัด..... รหัส..... e-mail .....

คะแนนสะสม .....

คะแนนสะสมเฉลี่ยปัจจุบัน.....

หมวดวิชา	ลำดับความชอบ	ภาคเรียนที่ 1	ภาคเรียนที่ 2	คะแนนเฉลี่ย
ภาษาไทย				
ภาษาอังกฤษ				
คณิตศาสตร์				
.....				
.....				

ความสามารถพิเศษ .....

รางวัลหรือทุนที่เคยได้รับ .....

1. ความสามารถทางภาษาก่อน/ระหว่าง/หลังการเรียน

ก่อนเรียน สัปดาห์ ที่ ..... หลังการเรียน สัปดาห์ที่ .....

500						
450						
400						
350						
300						
250						
ครั้งที่	1	2	3	4	5	6

ความเร็วในการอ่าน

6						
5						
4						
3						
2						
1						
ครั้งที่	1	2	3	4	5	6

ระดับความสามารถในการคิด

*ระบุจำนวนคำ/นาทีด้วย

2. พัฒนาการทางความสามารถพิเศษด้านภาษา

ก่อนเรียน สัปดาห์ที่ .....

หลังการเรียน สัปดาห์ที่ .....

สิ่งที่วัด	ก่อน	หลัง	เพิ่ม + ลด -	ร้อยละ
1. ความเร็วในการอ่าน ..... คำต่อนาที				
2. ศัพท์และไวยากรณ์				
3. การถอดรหัส				
4. ความสามารถในการเขียนเชิงการใช้เหตุผล				
5. จุดแข็งทางภาษา (Plus) รายละเอียด				
6. การคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ				
7. การคิดอย่างเอื้ออาทร				
8. การคิดอย่างสร้างสรรค์				
รวม				
ลำดับที่ จากนักเรียน .....คน				

3. คุณธรรมและจริยธรรม

สิ่งที่วัด	ก่อน	หลัง	เพิ่ม + ลด -	ร้อยละ
1. การคิดอย่างเอื้ออาทร (1-15)				
2. EQ 1 = ภูมิใจในตนเอง ความมั่นใจ (1-7)				
3. EQ 2 = ความฉลาดในการควบคุมอารมณ์ (1-7)				
4. EQ 3 = ความเอื้ออาทร ทักษะทางสังคม (1-7)				
5. EQ 4 = ความคับข้องใจ (1-7)				
รายละเอียดเพิ่มเติม				

4. ความคิด

สิ่งที่วัด	ก่อน	หลัง	เพิ่ม + ลด -	ร้อยละ
1. ระดับความสามารถในการคิด (1-6)				
2. ความสามารถในการคิดเชิงโครงสร้าง (1-7)				
3. การคิดอย่างมีวิจารณญาณ (1-15)				
4. การคิดสร้างสรรค์ (1-20)				
5. คะแนน Creativity Test (ถ้ามี)				
รายละเอียดเพิ่มเติม				

5. จิตพิสัย

คุณสมบัติ	ก่อน		หลัง	
	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี
1. ความมุ่งมั่น วิริยะ อุตสาหะ				
2. ความสามารถในการจัดการ				
3. ความรับผิดชอบ				
4. ความสามารถในการทำงานเป็นทีม				
5. ความเป็นผู้นำ				
สรุปทุกข้อ (1-5)				

6. ความสามารถพิเศษอื่นๆ

☐ ทักษะศิลป์ ☐ Graphic Design ☐ วารสารศาสตร์ ☐ คณิตศาสตร์	☐ ดนตรี ☐ การแสดง การละคร ☐ เกษตร ☐ อื่นๆ
สรุปรายละเอียดความสามารถพิเศษ	

7. ผลการสอบความชำนาญในการใช้ภาษาอังกฤษ

ก่อนเรียน	หลังเรียน

8. ผลการสอบเทียบ

ชั้น	เทอมต้น	เทอมปลาย
มัธยมศึกษาปีที่ 4	ผลการสอบ อ017 .....% งานเดี่ยว .....% งานกลุ่ม .....% จิตพิสัย .....% รวม .....% เกรต อ 017 ..... ลำดับที่ ..... จากนักเรียน.....คน	ผลการสอบ อ018 .....% งานเดี่ยว .....% งานกลุ่ม .....% จิตพิสัย .....% รวม .....% เกรต อ 018 ..... ลำดับที่ ..... จากนักเรียน.....คน
มัธยมศึกษาปีที่ 5	ผลการสอบ อ019 .....% งานเดี่ยว .....% งานกลุ่ม .....% จิตพิสัย .....% รวม .....% เกรต อ 019 ..... ลำดับที่ ..... จากนักเรียน.....คน	ผลการสอบ อ0110 .....% งานเดี่ยว .....% งานกลุ่ม .....% จิตพิสัย .....% รวม .....% เกรต อ 0110 ..... ลำดับที่ ..... จากนักเรียน.....คน
มัธยมศึกษาปีที่ 6		

9. ผลงาน

1. ผลงานชิ้นที่ภูมิใจที่สุด
งานเดี่ยว ความสามารถที่ปรากฏในงาน ☐ เริ่มเรียน ☐ มือใหม่ ☐ ฝึกงาน ☐ มืออาชีพ ☐ เทรียนูทอง รายละเอียด.....
งานกลุ่ม ความสามารถที่ปรากฏในงาน ☐ เริ่มเรียน ☐ มือใหม่ ☐ ฝึกงาน ☐ มืออาชีพ ☐ เทรียนูทอง รายละเอียด.....

10. สรุปการตอบสนองต่อหลักสูตร

.....

.....

.....

.....

11. สรุปผลของการพิจารณาและข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาต่อไป

สรุป ระดับความสามารถเมื่อเทียบกับกลุ่มนักเรียนทั้งหมดตามความเห็นของครู ☐ เพชรน้ำเอก ☐ เพชรน้ำหนึ่ง ☐ เพชรภาษา 1 ☐ เพชรภาษา 2 ☐ เพชรภาษา 3 เหตุผล.....
ข้อเสนอแนะในการพัฒนา

12. ตัวอย่างผลงานที่มีคุณภาพ (ถ่ายเอกสาร ทำ สไลด์ ภาพจำลอง ฯลฯ)

.....

.....

.....

.....

ผู้ดำเนินการ

ที่ปรึกษา :

ดร.รุ่ง แก้วแดง

เลขาธิการสภาการศึกษา

ดร.สิริพร บุญญานันต์

รองเลขาธิการสภาการศึกษา

นางสาวสุทธาสินี วัชรบูล

ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานการศึกษาและ
พัฒนาการเรียนรู้

คณะนักวิจัย :

รศ.ดร.ลำอาง หิรัญบุรณะ

ศูนย์พัฒนาอัจฉริยภาพเด็กและเยาวชน มศว.

นางสาวปราณี บุญคลัง

โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย

นางดวงตา ตาพิวัฒน์

โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี)

นายไสภณ นิไชโยค

โรงเรียนสตรีวิทยา

ผู้รับผิดชอบโครงการ :

ดร.รุ่งเรือง สุขากิริมย์

หัวหน้าโครงการ

นางสาวบุญเทียม ศิริปัญญา

ประจำโครงการ

นายสมชาย บัวเล็ก

ประจำโครงการ

นางกนกพร ถนอมกลิ่น

ประจำโครงการ

นางเนตรนิล หนูชูแก้ว

ประสานงานโครงการ

บรรณาธิการ :

นางสาวบุญเทียม ศิริปัญญา

นางกนกพร ถนอมกลิ่น

ผู้ประสานงานการพิมพ์และพิสูจน์อักษร :

นางสาวบุญเทียม ศิริปัญญา

นางกนกพร ถนอมกลิ่น

เพื่อเป็นการใช้ทรัพยากรของชาติให้คุ้มค่า
หากท่านไม่ใช่หนังสือเล่มนี้แล้ว
โปรดมอบให้ผู้อื่นนำมาใช้ประโยชน์ต่อไป

สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาระียนรู้
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สกศ.)

ถนนสุขุขทัย เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300
โทรศัพท์ 0 2668 7123 ต่อ 2528 โทรสาร 0 2668 7329

หากท่านต้องการเอกสารฉบับนี้ สามารถ Download ได้จาก
Website : <http://www.onec.go.th>